

**ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ
Г А Б Р О В О**

ГОДИШЕН ДОКЛАД

НА РЕКТОРА

ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА

ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ -

Габрово

за 2021 година

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ВЪВЕДЕНИЕ	4
2 УЧЕБНА ДЕЙНОСТ	5
2.1. Организация и управление на учебния процес	5
2.2. Прием на нови студенти	15
2.3. Обучение на докторанти	22
2.4. Департамент за езиково и специализирано обучение	24
2.5. Електронно и дистанционно обучение	26
2.6. Квалификационна дейност и професионално обучение	27
2.7. Университетска библиотека	29
2.8. Изводи и препоръки	31
3. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА, НАУЧНО-ПРИЛОЖНА И ПРИЛОЖНА ДЕЙНОСТ	35
3.1. Научноизследователска дейност	35
3.2. Публикационна и издателска дейност	39
3.3. Научно-приложна и приложна дейност	42
3.4. Участие на ТУ-Габрово в сдружения с фирми и организации	44
3.5. Изводи и препоръки	45
4. АКАДЕМИЧЕН СЪСТАВ	46
4.1. Състояние на академичния състав	46
4.2. Развитие на академичния състав	46
4.3. Изводи и препоръки	48
5. МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО И ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА	48
5.1. Участие в международни образователни и научноизследователски програми	49
5.2. Национални оперативни програми, съфинансирани от Европейския социален фонд и Европейския фонд за регионално развитие	57
5.3. Двустранно сътрудничество	57
5.4. Командировки в чужбина и участие в международни научни форуми	57
5.5. Участие в международни асоциации	59
5.6. Университетски кариерен център	59
5.7. Център по предприемачество	61
5.8. Популяризиране на постиженията на ТУ-Габрово в регионален, национален и международен мащаб	62
5.9. Изводи и препоръки	62
6. АКРЕДИТАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО	63
6.1. Акредитация	63
6.2. Система за управление на качеството	66
6.3. Вътрешно-нормативни документи	68
6.4. Изводи и препоръки	69
7. АДМИНИСТРАТИВНО-СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ	69
7.1. Административна дейност	69
7.2. Стопанска дейност	71
8. ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДНА ДЕЙНОСТ	75
8.1. Изпълнение на приходната част на бюджета	76
8.2. Изпълнение на разходната част на бюджета	76
8.3. Отчет за касовото изпълнение на сметките за средства от Кохезионния и структурните фондове на Европейския съюз	77
8.4. Отчет за касовото изпълнение на сметките за други европейски средства	78
8.5. Отчет за касовото изпълнение на сметките за чужди средства	78
9. ЗАКЛЮЧЕНИЕ	79

1. ВЪВЕДЕНИЕ

В съответствие с изискванията на Закона за висшето образование (ЗВО) в Годишния доклад на Ректора за състоянието на Технически университет – Габрово (ТУ–Габрово) за 2021 година са отразени резултатите от изпълнението на основните видове дейности в Университета, финансовите и натуралните показатели на висшето училище, както и резултатите от функционирането на Системата за управление на качеството (СУК). През 2021 година са изпълнявани задачите от приетата от Академичния съвет (АС) Мандатна програма на ръководството на ТУ-Габрово за периода 2019-2023 година, подчинени на заложената в нея стратегическа цел: ***Устойчиво развитие и утвърждаване на Технически университет - Габрово като водещ изследователски университет за подготовка на висококвалифицирани кадри и провеждане на научни изследвания, отговарящи на европейските стандарти, потребностите на индустрията и дигиталното общество, и заемащ значимо място на картата на образователната и научната инфраструктура в България.***

Основните задачи са:

- *Утвърждаване на Технически университет - Габрово като водещ изследователски университет в рамките на Европейска университетска мрежа.*
- *Съвместяване на традиции и иновации в образователния процес и научноизследователската дейност. Достигане на европейски стандарти в областта на обучението на студенти и докторанти.*
- *Осигуряване на високо качество на образованието посредством прилагането на нови и иновативни подходи за обучение и използване на образователни ресурси, информационни и комуникационни технологии.*
- *Разширяване на дела на дигиталните технологии в образователния процес и научно-изследователската дейност. Създаване на работещ/и модел/и на „Индустрия 4.0”.*
- *Развитие на специалностите, по които се провежда обучение в Технически университет – Габрово, и издигане на тяхната роля и значимост.*
- *Развитие на системата за кандидатстудентски прием в съответствие с пазарните принципи на конкурентната среда в образователния пазар, при сътрудничество със средните училища и партньорите от бизнеса и с активно участие на студенти, докторанти, преподаватели и служители.*
- *Интегриране на научната и иновационната инфраструктура в Технологичен парк на ТУ-Габрово.*
- *Развитие на основните звена на ТУ-Габрово при прилагане на последователна политика за повишаване на квалификацията, мотивацията, компетентността и научното израстване на академичния състав.*
- *Стимулиране и финансиране на публикационната дейност в реферирани издания и регистрирането на обекти на интелектуална собственост.*
- *Европейска интеграция и международно сътрудничество с широк спектър от партньори в рамките на двустранни и многостранни договорености, проекти и инициативи.*
- *Планиране, организиране и отчитане на всички дейности при спазване на принципите за академичност и етичност.*
- *Стимулиране на творческата активност и участието на студентите в академичния живот на Университета.*

- Осигуряване на ефективно управление и финансова стабилност на Университета. Подобряване на финансово-счетоводното и административното обслужване.
- Разширяване на системата за финансово стимулиране на академичния състав за високи научни резултати и повишаване на материалния статус на работещите в Университета.
- Модернизирани и разширяване на материалната база на ТУ-Габрово с цел подобряване на качеството на обучение и на научноизследователската работа на преподавателите, студентите и докторантите. Изграждане на атрактивна социална среда, осигуряваща съвременни условия за обучение и труд.
- Институционална и програмна акредитация на професионалните направления и докторските програми.

Представените в Годишния доклад резултати са постигнати с активното участие на цялата академична общност - преподаватели, служители, студенти и докторанти.

При управлението на ТУ-Габрово са спазвани изискванията на действащото законодателство и решенията на колективните органи за управление.

2. УЧЕБНА ДЕЙНОСТ

2.1. Организация и управление на учебния процес

Учебната дейност е организирана в съответствие с изискванията на ЗВО, Правилника за дейността на Технически университет – Габрово, Правилника за организация на учебната дейност и Правилника за натрупване и трансфер на кредити. Обучението се провежда в трите факултета на ТУ-Габрово – факултет „Електротехника и електроника” (ФЕЕ), факултет „Машиностроене и уредостроене” (ФМУ) и факултет „Стопански” (ФС), в Департамента за езиково и специализирано обучение (ДЕСО) и в Технически колеж – Ловеч (ТК-Ловеч).

През учебната 2020/2021 година в ТУ-Габрово е проведено обучение на студенти в осем акредитирани професионални направления (3.4 Социални дейности, 3.7 Администрация и управление, 3.8 Икономика, 5.1 Машинно инженерство, 5.2 Електротехника, електроника и автоматика, 5.3 Комуникационна и компютърна техника, 5.6 Материали и материалознание и 5.13 Общо инженерство) по 4 специалности в образователно-квалификационна степен (ОКС) „професионален бакалавър”, 25 специалности в ОКС „бакалавър” и 22 специалности в ОКС „магистър”, редовна (РО) и задочна форма на обучение (ЗО). Във всички специалности и форми на обучение са обучавани 2833 студенти, от които 2620 студенти в ТУ-Габрово и 213 – в ТК-Ловеч (Таблица 2.1).

Таблица 2.1. Записани и обучавани студенти, брой

Осн. звено/ Уч. година	ФЕЕ	ФМУ	ФС	ТУ- Габрово	ТК-Ловеч	ОБЩО
2018/2019	1189	986	696	2871	240	3111
2019/2020	1208	969	629	2806	226	3032
2020/2021	1246	955	419	2620	213	2833

Основните задачи през учебната 2020/2021 година, свързани с осигуряване на качеството на учебния процес, са:

- Планиране и организация на учебния процес за всички специалности и форми на обучение. Актуализация на вътрешно-нормативните документи, свързани с неговата организация и провеждане.
- Обучение на студенти по нови интегрирани специалности в ОКС „бакалавър“.

- Приемане на нова и актуализиране на съществуващата учебна документация за обучение на студентите в ОКС „бакалавър” и „магистър”, като се отчитат мненията на студентите и препоръките на потребителите на кадри.
- Приложение на съвременни технологични решения в образователния процес и създаване на условия както за обучение, така и за оценяване и контрол на резултатите от него в електронна среда.
- Организация, провеждане и развитие на бизнес-ориентираното обучение в съответствие с Правилника за организация на учебната дейност.
- Осигуряване на условия за практическо обучение на студентите в реална работна среда. Сключване на договори с външни организации за провеждане на практическо обучение и стаж.
- Непрекъснато следене на изпитното състояние на студентите и създаване на условия за своевременно полагане на изпитите по всички дисциплини.
- Създаване на условия за повишаване на мотивацията на студентите чрез прилагане на интерактивни методи на преподаване, модернизирани на материалната и информационната база и провеждане на практическо обучение в реална работна среда на база на сключени договори с външни организации.

Във връзка с изпълнението на тези задачи са реализирани следните дейности:

- ✓ Приет е График на учебния процес за учебната 2020/2021 година за ОКС „професионален бакалавър”, „бакалавър” и „магистър”.
- ✓ Разработени са и са публикувани учебни разписи за всеки семестър за всички специалности и форми на обучение, които предоставят възможности за съчетаване на аудиторната заетост със самостоятелна работа на студентите.
- ✓ Структурирани са учебните потоци и групи и са оптимизирани учебното натоварване на преподавателите и използваемостта на аудиторната и лабораторната база на ТУ–Габрово.
- ✓ Приети са Нормативи за натовареност на академичния състав за учебните 2021-2022, 2022-2023 и 2023-2024 години, включващи нормативи за задължителна учебна (аудиторна и извънаудиторна) натовареност и часове за научна и публикационна дейност.
- ✓ Актуализирани са Правилникът за приемане на студенти в Технически университет – Габрово, Правилникът за устройството и дейността на Департамента за езиково и специализирано обучение в Технически университет – Габрово, Правилникът за дейността на Университетската библиотека при Технически университет – Габрово, Правилникът за устройството и дейността на Центъра за следдипломна квалификация към Технически университет – Габрово и Правилникът за устройството и дейността на Центъра за професионално обучение към Технически университет – Габрово
- ✓ През учебната 2020/2021 година в Университета е организирано и проведено обучение по 2 нови специалности - „Комуникационна техника и киберсигурност” (професионално направление 5.3 Комуникационна и компютърна техника) и „Дигитална администрация“ (професионално направление 5.13 Общо инженерство).
- ✓ Разкрита е нова специалност в ОКС „магистър“, редовна и задочна форма на обучение – „Индуриален мениджмънт“ (професионално направление 5.13 Общо инженерство). Приети са квалификационна характеристика и учебни планове (за редовна и задочна форма на обучение).
- ✓ В съответствие с Правилника за организация на учебната дейност и Концепцията за развитие на бизнес-ориентирано обучение в Технически университет – Габрово е организирано и проведено бизнес-ориентирано обучение съвместно с фирми „Аркус”

- АД – град Лясковец, „Хилцингер-полирни технологии” ООД – град Горна Оряховица, „Хамбургер-България” (град Севлиево), АЕЦ „Козлодуй” , „Зюдволе Груп Италия” АД – Клон Булсафил (град Пловдив), „Кремък” ЕООД (град Стара Загора), „Прогрес” АД (град Стара Загора), „Оскар Рюек България” (град Стара Загора), „Оптикоелектрон” (град Панагюрище), „Алуком” ЕООД (град Плевен), „Илинден” АД (град Плевен), „Калинел” ЕООД (град Троян) и Община Копривщица по специалностите „Компютърни технологии в машиностроенето“, „Мехатроника“, „Електроенергетика и електрообзавеждане“, „Промислена и автомобилна електроника“, „Автоматика, роботика и компютърни управляващи системи”, „Технология на материалите и материалознание“, „Компютърен дизайн“, „Дизайн, техника и технологии в текстила”, „Техническа безопасност” и „Индустриален мениджмънт”. При тази форма на организация на обучението през учебната 2020/2021 година са се обучавали 111 студенти от първи курс, 145 студенти от втори курс, 102 студенти от трети курс и 58 студенти от четвърти курс, ОКС „бакалавър”.
- ✓ Приета е нова учебна документация (квалификационни характеристики, учебни планове за редовна и задочна форма на обучение и учебни програми) на следните специалности от ОКС „магистър”:
 - „Автоматика, информационна и управляваща техника“, „Автомобилна електроника“, „Електроника“, „Електроенергетика и електрообзавеждане“ и „Оптоелектроника и лазерна техника“ от професионално направление 5.2 Електротехника, електроника и автоматика;
 - „Комуникационна техника и технологии“ и „Компютърни системи и технологии“ от професионално направление 5.3 Комуникационна и компютърна техника;
 - „Компютърни технологии в машиностроенето“, „Мехатроника“, „Машиностроене и уредостроене“, „Текстилна техника и технологии“, „Отоплителна, вентилационна, климатична и газова техника“, „Хидравлична и пневматична техника“ и „Вентилационна и климатична техника“ от професионално направление 5.1 Машинно инженерство;
 - „Технология на материалите и материалознание“ от професионално направление 5.6 Материали и материалознание;
 - „Компютърен дизайн в индустрията“, „Безопасност на труда“, „Индустриално инженерство“, „Отопление, вентилация и климатизация на индустриални обекти“, „Техника и технологии за опазване на околната среда“, „Мениджмънт на индустриалното предприятие“, „Иновационен и инвестиционен мениджмънт в индустрията“ и „Опазване на околната среда и устойчиво развитие“ от професионално направление 5.13 Общо инженерство;
 - „Социални дейности“ и „Социална работа и европейски политики“ от професионално направление 3.4 Социални дейности;
 - „Стопанско управление“ и „Публична администрация“ от професионално направление 3.7 Администрация и управление.
 - ✓ Актуализирани са учебните планове за редовна и задочна форма на обучение на специалност „Индустриален мениджмънт“, ОКС „бакалавър“, специалност „Стопанско управление“, ОКС „бакалавър“ и на специалност „Иновационен и инвестиционен мениджмънт в индустрията“, ОКС „магистър“.
 - ✓ Актуализиран е Груповият учебен план за подготовка на докторанти в Технически университет – Габрово с преименуване на дисциплини, включване на нови дисциплини и промяна на водещи преподаватели.
 - ✓ Създадени са условия за допълнително явяване и успешно полагане на изпитите от студентите по всички учебни дисциплини:

- по предложение на студентите, съгласувано с преподавателите, за всяка редовна изпитна сесия от сектор „Учебна дейност” се изработва календарен график за изпитите по групи, който се утвърждава от Ректора (чл. 22, ал 2 от ПОУД);
 - ликвидационната сесия е през месец юли, непосредствено след поправителната сесия;
 - удължена е с два месеца лятната изпитна сесия на студентите от задочна форма на обучение, като е предоставена възможност за по-голям брой явявания на изпити;
 - определени са допълнителни дати за явяване на изпити по всички учебни дисциплини по време на семестъра.
- ✓ Увеличена е ролята на груповите ръководители, особено на тези на първи и втори курс. В учебния разпис са заложили ежеседмични срещи със студентите с продължителност 30 минути за решаване на възникнали проблеми и поставяне на въпроси.
 - ✓ Организирано е триседмично подготвително обучение по математика за студентите от първи курс, обучаващи се в инженерните специалности. На първокурсниците е предоставен „Пътеводител на първокурсника”, съдържащ информация за организацията на учебния процес, административното обслужване, правата и задълженията на студентите (https://www.tugab.bg/images/normativni_documenti/putevoditel-na-purvokursnika-2021.pdf).
 - ✓ Предоставени са възможности за факултативно обучение по различни дисциплини.
 - ✓ Обучението на студентите през учебната 2020/2021 г. е организирано и проведено в съответствие с епидемичната обстановка в страната. Учебните занятия са провеждани от разстояние, с използване на средствата на информационните и комуникационните технологии (в среда на Microsoft Teams) или хибридно. От страна на преподавателите са прилагани съвременни технологични решения в образователния процес, увеличен е обемът на електронните учебни материали и е осигурена връзка с външни ресурси и бази данни за модернизирани на учебната и технологична среда. Присъствените лабораторни занятия са провеждани по разработен график и при строго спазване на противоепидемичните мерки.
 - ✓ Семестриалното и сесийното оценяване са провеждани както присъствено, така и със средствата на информационните и комуникационните технологии в съответствие с формите, предвидени в учебните планове и програми. Документация с резултатите от семестриалния и сесийния контрол се съхранява на хартиен носител в съответствие чл. 26 (4) от Правилника за организация на учебната дейност и чл.21 (1) от Правилата за оценяване на знанията и уменията на студентите в ТУ-Габрово.
 - ✓ Организирана е и е реализирана електронна заверка на семестъра. При изпитване на студентите са използвани електронни протоколи. Намален е документооборотът на хартиен носител и при попълване на форми 2 (индивидуален план) и 4 (индивидуален отчет) за учебна натовареност на академичния състав.

2.1.1. Обучение в ОКС „бакалавър” и „професионален бакалавър”

През учебната 2020/2021 г. учебният процес на студентите от ОКС „бакалавър” и „професионален бакалавър” е планиран и организиран на база на действащите учебни планове и приетия от Академичния съвет График на учебния процес.

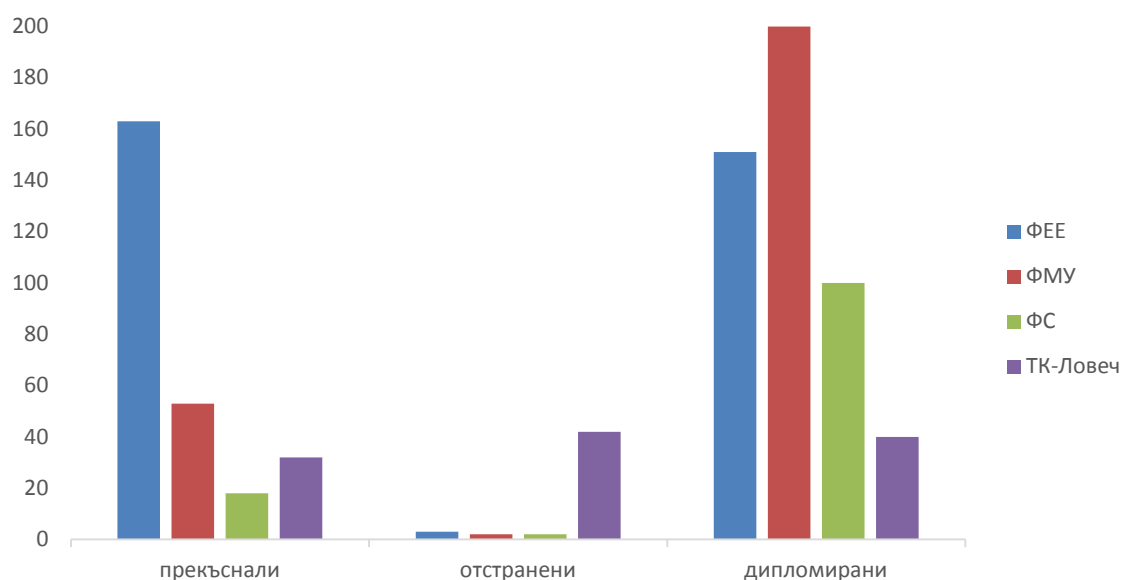
Справка за студентското състояние по основни звена в ОКС „бакалавър” и „професионален бакалавър”, редовна и задочна форма на обучение е представена в *Таблица 2.2 (Фиг. 2.1)*.

Броят на прекъсналите и на отстранените студенти е значителен на фона на намаляващия прием и брой на обучаваните студенти. През учебната 2020/2021 година са прекъснали 266 студенти (161 студенти в редовна форма на обучение и 105 – в задочна форма). Отстранени са 49 студенти, от които 47 в редовна форма на обучение и 2 – в задочна форма на обучение.

Таблица 2.2. Студентско състояние по основни звена

Студенти, брой								
Учебна година	Записани		Прекъснали		Отстранени		Дипломирани	
	РО	ЗО	РО	ЗО	РО	ЗО	РО	ЗО
ФЕЕ								
2018/2019	475	392	63	43	9	5	80/45*	76/49*
2019/2020	532	403	74	72	5	4	75/46*	66/42*
2020/2021	578	410	89	74	3	0	71/52*	80/50*
ФМУ								
2018/2019	389	426	33	26	5	-	55/47*	104/85*
2019/2020	413	387	22	22	12	1	51/35*	65/57*
2020/2021	452	351	31	22	2	-	83/37*	131/69*
ФС								
2018/2019	274	311	26	17	6	3	69/56*	101/91*
2019/2020	242	269	25	8	2	0	55/47*	72/65*
2020/2021	206	213	9	9	0	2	41/35*	59/51*
ТК-Ловеч								
2018/2019	240	-	50	-	15	-	43/38*	-
2019/2020	226	-	32	-	99	-	35/24*	-
2020/2021	213	-	32	-	42	-	40/32*	-

* Дипломирани студенти в срока на обучение

Фиг. 2.1. Студентско състояние по основни звена

В сравнение с предходната 2019/2020 учебна година броят на прекъсналите студенти за ТУ–Габрово се е увеличил с 5% - за редовна форма на обучение и с 2,9% - за задочна форма на обучение (за ФЕЕ броят на прекъсналите студенти се е увеличил с 20% за РО и с 2,8% за ЗО, за ФС е намалял с 64% за РО и се е увеличил с 12,5% за ЗО; а за ФМУ броят на прекъсналите студенти се е увеличил с 40,9% за РО и е непроменен за ЗО).

Броят на отстранените студенти е намалял в сравнение с учебната 2019/2020 година със 74 студенти (2,5 пъти), като за ФЕЕ е намалял с 2 студенти (40%) за РО и с 4 студенти (100%) за ЗО, за ФМУ е намалял с 10 студенти (83%) за РО и с 1 студент за ЗО, а за ФС е намалял с 2 студенти (100%) за РО и се е увеличил с 2 студенти за ЗО.

За ТК-Ловеч броят на прекъснатите студенти е останал непроменен, а на отстранените е намалял 2,3 пъти.

Намаляването на броя на обучаваните студенти се дължи главно на прекъсване поради слаб успех и незаверен семестър, както и на отказване на голям брой студенти още в първи курс, въпреки провеждането на подготвително обучение и дейността на груповите ръководители. Причина за значителния брой прекъснали и отстранени студенти са липсата на мотивация и формирани навици за работа на студентите, както и недостатъчната подготовка от средния курс. Проблем са малката посещаемост на лекции дори и при обучение в електронна среда, както и недостатъчната подготовка на студентите за провеждане на лабораторни и семинарни упражнения. Новоприетите студенти трудно се адаптират към учебната работа в Университета, липсват им опит и навици за учене и организиране на самостоятелната им работа. Тези констатации се правят всяка учебна година. Разрешаването на посочените проблеми може да се постигне чрез засилване на индивидуалната и извънаудиторната работа на студентите за получаване на съответните кредити, актуализиране на съдържанието на учебния материал и използваните методи, увеличаване на публикуваните електронни материали и ресурси и по-атрактивното им представяне, както и чрез оптимизиране на учебните разписи. Условия за това създават: приетите в съответствие с мнението на студентите и работодателите учебни планове и учебни програми за ОКС „професионален бакалавър” и „бакалавър” с намалена аудиторна заетост и увеличен относителен дял на извънаудиторната заетост; провеждането на бизнес-ориентирано обучение, което съчетава теоретична и практическа подготовка в съответствие с изискванията на бизнеса; прилагането на еднакви критерии за оценяване на знанията и уменията на студентите в съответствие с Правилата за оценяване на знанията и уменията на студентите в Технически университет – Габрово; прилагането на съвременни технологични решения в образователния процес; модернизирването на учебната и технологичната среда.

През учебната 2020/2021 година са се дипломирали 505 студенти, от които 235 студенти в редовна форма на обучение и 270 – в задочна форма. Броят на дипломираните се студенти в срока на обучение е 156 (66,4%) в РО и 170 (63%) в ЗО (Таблица 2.2). За редовна форма на обучение за специалностите във ФЕЕ съотношението между броя на дипломираните в срок и броя на записаните през последната година на следване студенти е 0,47, като това съотношение е най-малко (0,38) за специалност КСТ, а най-голямо (0,71) – за специалност КТТ. За задочна форма на обучение съотношението е 0,6, като е най-малко (0,36) за специалност АИУТ, а най-голямо (0,88) – за специалност ЕЕ. Във ФМУ за РО относителният дял на дипломираните в срок студенти е 43,5% от записаните през последната година на следване, като най-малък е дялът (25%) за специалност ОВКГТ, а най-голям (80%) – за специалност КД. За задочна форма на обучение относителният дял е 63,3%, като той е най-нисък (28,6%) за специалност ОВКГТ, а най-висок (76,9%) – за специалност КТМ. За редовна форма на обучение за специалностите във ФС съотношението между броя на дипломираните в срок и броя на записаните през последната година на следване студенти е 0,58, като съотношението е най-малко (0,17) за специалност ИМ, а най-голямо (0,88) – за специалност СД. За задочна форма на обучение съотношението е 0,73 и е най-малко (0,42) за специалност ИМ, а най-голямо (1,0) – за специалност СД. За специалностите в ТК-Ловеч относителният дял на дипломираните в срок студенти е 54% от записаните през последната година на следване, като най-малък е дялът (43%) за специалност „Машиностроене” и най-висок (60%) – за специалност КСТ.

Съотношението между броя на дипломираните в срока на обучение студенти и записаните през последната година на следване е важен показател в Рейтинговата система на висшите училища и се приема като критерий за оценка на качеството на подготовка на

студентите. Броят на дипломираните студенти в ОКС „професионален бакалавър” и „бакалавър” определя броя на потенциалните кандидати за обучение в ОКС „магистър”, а оттам и изпълнението на държавния план за прием на студенти в тази образователно-квалификационна степен.

Показатели за оценяване на степента на усвояване на преподавания материал са изпитното състояние на студентите и техният успех от следването. Справка за изпитното състояние на студентите от ОКС „бакалавър” и „професионален бакалавър” по основни звена и форми на обучение е представена в Таблицы 2.3–2.6, 2.8 и 2.9, а за средния успех – в Таблица 2.7.

Таблица 2.3. Студенти, редовна форма на обучение, положили успешно всички изпити през учебната 2020/2021 година

Основно звено	1 курс		2 курс		3 курс		4 курс	
	бр.студ./ бр.студ. без изпити	%	бр.студ./ бр.студ. без изпити	%	бр.студ./ бр.студ. без изпити	%	бр.студ./ бр.студ. без изпити	%
ФЕЕ	159/106	67	150/79	53	118/54	46	110/73	66
ФМУ	95/47	49,47	114/59	51,75	115/82	71,30	79/50	63,29
ФС	63/32	50,79	40/12	30	43/9	20,93	60/38	63,33
ТК-Ловеч	71/21	29,6	56/18	32,1	56/39	69,7	-	-
ОБЩО	388/206	53,09	360/168	46,66	332/184	55,42	249/161	64,66

Таблица 2.4. Студенти, задочна форма на обучение, положили успешно всички изпити през учебната 2020/2021 година

Основно звено	1 курс		2 курс		3 курс		4 курс	
	бр.студ./ бр.студ. без изпити	%	бр.студ./ бр.студ. без изпити	%	бр.студ./ бр.студ. без изпити	%	бр.студ./ бр.студ. без изпити	%
ФЕЕ	106/73	69	106/66	62	85/45	53	82/61	74
ФМУ	67/37	55,22	68/44	63,76	83/37	44,57	105/80	76,19
ФС	29/13	44,83	51/ 27	52,94	63/25	39,68	70/53	75,71
ОБЩО	202/123	60,89	225/137	60,88	231/107	46,32	257/194	75,49

Таблица 2.5. Студенти, редовна форма на обучение, с до 4 неположени изпита през учебната 2020/2021 година

Основно звено	1 курс		2 курс		3 курс		4 курс	
	бр.студ./ бр. студ. с до 4 изпита	%	бр.студ./ бр. студ. с до 4 изпита	%	бр.студ./ бр. студ. с до 4 изпита	%	бр.студ./ бр. студ. с до 4 изпита	%
ФЕЕ	159/32	20	150/43	29	118/39	33	110/18	16
ФМУ	95/32	33,68	114/27	23,68	115/20	17,39	79/10	12,65
ФС	63/19	30,16	40/21	52,50	43/ 23	53,49	60/14	23,33
ТК-Ловеч	71/21	29,6	56/20	35,7	56/11	19,6	-	-
ОБЩО	388/104	26,80	360/111	30,83	332/93	28,01	249/42	16,87

Таблица 2.6. Студенти, задочна форма на обучение, с до 4 неположени изпита през учебната 2020/2021 година

Основно звено	1 курс		2 курс		3 курс		4 курс	
	бр.студ./ бр. студ. с до 4 изпита	%	бр.студ./ бр. студ. с до 4 изпита	%	бр.студ./ бр. студ. с до 4 изпита	%	бр.студ./ бр. студ. с до 4 изпита	%
ФЕЕ	106/17	16	106/28	26	85/31	36	82/9	11
ФМУ	67/19	28,35	68/13	19,11	83/34	40,96	105/10	9,52
ФС	29/8	27,59	51/14	27,45	63/23	36,51	70/16	22,86
ОБЩО	202/44	21,78	225/55	24,44	231/88	38,09	257/35	13,62

Таблица 2.7. Среден успех на студентите от ОКС „професионален бакалавър” и „бакалавър”, редовна и задочна форма на обучение за учебната 2020/2021 година

Основно звено	I курс		II курс		III курс		IV курс	
	РО	ЗО	РО	ЗО	РО	ЗО	РО	ЗО
ФЕЕ	4,33	4,37	4,15	4,11	3,90	3,95	4,32	4,27
ФМУ	4,47	4,40	4,62	4,33	4,90	4,62	4,65	4,54
ФС	3,16	3,46	3,61	3,67	4,47	4,93	4,48	4,57
ТК-Ловеч	4,18	-	4,46	-	4,87	-	-	-
ТУ-Габрово	4,04	4,08	4,21	4,04	4,54	4,50	4,48	4,46

Таблица 2.8. Студенти, редовна форма на обучение, с много добър и отличен успех през учебната 2020/2021 година

Основно звено	1 курс		2 курс		3 курс		4 курс	
	бр. студ./ бр. студ. с успех над 4,50	%	бр. студ./ бр. студ. с успех над 4,50	%	бр. студ./ бр. студ. с успех над 4,50	%	бр. студ./ бр. студ. с успех над 4,50	%
ФЕЕ	159/51	32	150/34	23	118/14	12	110/39	35
ФМУ	95/21	22,10	114/35	30,70	115/60	52,17	79/34	43,03
ФС	63/16	25,40	40/4	10,00	43/4	9,30	60/26	43,33
ТК-Ловеч	71/19	26,8	56/14	25	56/30	53,6	-	-
ОБЩО	388/107	27,58	360/87	24,17	332/108	32,53	249/99	39,76

Таблица 2.9. Студенти, задочна форма на обучение, с много добър и отличен успех през учебната 2020/2021 година

Основно звено	1 курс		2 курс		3 курс		4 курс	
	бр. студ./ бр. студ. с успех над 4,50	%	бр. студ./ бр. студ. с успех над 4,50	%	бр. студ./ бр. студ. с успех над 4,50	%	бр. студ./ бр. студ. с успех над 4,50	%
ФЕЕ	106/29	27	106/20	19	85/12	14	82/19	23
ФМУ	67/12	17,91	68/20	29,41	83/17	20,48	105/26	24,76
ФС	29/ 6	20,69	51/18	35,29	63/17	29,98	70/36	51,43
ОБЩО	202/47	23,27	225/58	25,78	231/46	19,91	257/81	31,52

Анализът на представените резултати за успеваемостта на студентите показва:

- Относителният дял на студентите, положили успешно всички изпити през учебната 2020/2021 година, е различен в основните звена на ТУ–Габрово. За редовна форма на обучение този дял е: от 46% до 67% за специалностите във ФЕЕ; от 49,47% до 71,3% за специалностите във ФМУ; от 20,93% до 63,33% за специалностите във ФС; от 29,6% до 69,7% за специалностите в ТК–Ловеч. За задочна форма на обучение тези дялове са: 53%–74% - за ФЕЕ; 44,57%–76,19% - за ФМУ; 39,68%–75,71% - за ФС. Относителният дял на студентите с положени изпити в последния курс нараства, което е предпоставка за успешно дипломиране.
- Броят на студентите с до 4 неположени изпита намалява с всеки следващ курс. Това се дължи на факта, че по време на семестъра се отпускат допълнителни дати за явяване на изпити и по този начин се увеличават възможностите студентите да издържат неположените изпити. Най-висок е процентът на студентите с неположени изпити в трети курс, редовна форма на обучение във ФС (53,49%) и в трети курс, задочна форма на обучение във ФМУ (40,96%).
- Средният успех на студентите в РО и ЗО по курсове и основни звена е приблизително еднакъв. Във ФЕЕ той е в границите от 3,90 до 4,37, във ФМУ – от 4,33 до 4,90, а във ФС - от 3,16 до 4,93. В ТК–Ловеч средният успех на студентите варира от 4,18 до 4,87, като расте с нарастване на курса на обучение. Минималните разлики в средния успех показват, че мотивацията на студентите за усвояване на преподавания материал е приблизително еднаква, независимо от заявените желания при кандидатстване, разликите във входящите балове и записаните специалности.
- Относителният дял на студентите с много добър и отличен успех е значително по-нисък от този на студентите с неположени изпити и варира между 9,30% и 53,6% за РО и между 14% и 51,43% за ЗО. Най-висок е относителният дял на тези студенти в четвърти курс, ЗО (51,43%) и в трети курс РО (53,6%) във ФС.

2.1.2. Обучение в ОКС „магистър”

Обучението в ОКС „магистър” се извършва от профилиращите катедри. Определяща е ролята на отговорниците за магистърското обучение и на ръководителите на катедри. Те подготвят учебните разписи за редовна и задочна форма на обучение, съобразени с учебните разписи в ОКС „бакалавър” и учебната натовареност на преподавателите и лабораториите.

Информация за обучаваните студенти в ОКС „магистър” през учебната 2020/2021 г. е представена в Таблица 2.10, а за дипломираните студенти – в Таблица 2.11.

Сравнително нисък е процентът на дипломираните студенти в ОКС „магистър” (Таблица 2.11). Относителният дял на дипломираните в срок студенти от записаните в последния семестър на обучение е, както следва: за ФЕЕ – 48,6% за РО и 41,3% за ЗО; за ФМУ – 54,7% за РО и 25% за ЗО; за ФС – 90% за РО и 45% за ЗО. Закъсняването в дипломирането се дължи на несвоевременното полагане на изпитите и на факта, че по-голямата част от студентите работят.

Таблица 2.10. Брой на обучаваните студенти в ОКС „магистър”

Основно звено Учебна година	ФЕЕ		ФМУ		ФС		Общо	
	РО	ЗО	РО	ЗО	РО	ЗО	РО	ЗО
2018/2019	119/60*	203/89*	100	89	15	96	234/60*	388/89*
2019/2020	134/62*	139/55*	106	63	19	99	259/62*	301/55*
2020/2021	137/72*	121/46*	86	66	14	133/7*	237/72*	320/53*
*Студенти, обучавани в трети семестър								

Таблица 2.11. Брой на дипломираните студенти в ОКС „магистър”

Основно звено Учебна година	ФЕЕ		ФМУ		ФС		Общо	
	РО	ЗО	РО	ЗО	РО	ЗО	РО	ЗО
2018/2019	50/38*	68/58*	77/67*	23/16*	53/ 39*	89/ 85*	180/ 144*	180/ 159*
2019/2020	52/40*	48/38*	51/45*	18/9*	15/ 15*	94/ 83*	118/ 100*	160/ 130*
2020/2021	47/35*	23/19*	69/47*	14/4*	13/ 9*	50/ 36*	177/ 154*	100/ 73*

*Студенти, дипломирани в срока на обучение

В Таблица 2.12 е представен средният успех на студентите от ОКС „магистър” по основни звена в двете форми на обучение. Успеваемостта на студентите в ОКС „магистър” е сравнително висока. Средният успех на студентите в магистърската степен е много добър за РО и ЗО и е приблизително с единица по-висок от този в бакалавърската степен.

Таблица 2.12. Среден успех на студентите в ОКС магистър”

Основно звено Учебна година	ФЕЕ		ФМУ		ФС		Общо	
	РО	ЗО	РО	ЗО	РО	ЗО	РО	ЗО
2018/2019	5,23	5,33	5,05	4,92	5,32	5,38	5,20	5,21
2019/2020	5,28	5,42	5,11	4,97	4,96	5,46	5,12	5,28
2020/2021	5,32	5,44	5,08	4,95	4,98	5,48	5,13	5,29

2.1.3. Учебно натоварване на преподавателите

Учебният процес през учебната 2020/2021 година е провеждан от 134 преподаватели на основен трудов договор (ОТД) и 27 хонорувани преподаватели в ТУ-Габрово и от 8 преподаватели на ОТД и 6 хонорувани преподаватели в ТК-Ловеч.

Разпределението на учебната натовареност на академичния състав за обучение на студентите по катедри и основни звена е показано в Таблица 2.13.

Таблица 2.13. Годишна учебна натовареност по основни звена

Учебна година	Брой преподаватели	Общо часове	От тях наднормени	Хонорувани и външни	
				Брой	Часове
ФЕЕ					
2019/2020	46	27039	10227,4	11	1898,7
2020/2021	50	27563,8	11088,4	7	1254,4
ФМУ					
2019/2020	44	25973,2	9849,2	5	846,6
2020/2021	41	26867,8	9394,2	10	2983,3
ФС					
2019/2020	37	22242,6	8577,3	11	2160,8
2020/2021	32	22144,1	10887,4	10	2058,2
ДЕСО					
2019/2020	13	5809,7	699,2	0	0
2020/2021	11	5948,6	934,6	0	0

Таблица 2.13

Учебна година	Брой преподаватели	Общо часове	От тях наднормени	Хонорувани и външни	
				Брой	Часове
ТУ-Габрово					
2019/2020	140	81064,5	29353,1	27	4906,1
2020/2021	134	82524,2	32304,6	27	6295,9
ТК-Ловеч					
2019/2020	8	4241,9	1072,2	6	1157,6
2020/2021	8	6143,6	2 246	6	863,7
ОБЩО					
2019/2020	148	85306,4	30424,3	33	6063,7
2020/2021	142	88667,8	34550,6	33	7159,6

По основни звена данните за средната учебна натовареност на преподавателите на ОТД са, както следва: за ФЕЕ – 551 часа (за учебната 2019/2020 г. – 588); за ФМУ – 655 часа (за учебната 2019/2020 г. – 590); за ФС – 692 часа (за учебната 2019/2020 г. – 601); за Департамента за езиково и специализирано обучение – 541 часа (за учебната 2019/2020 г. – 447); за ТК-Ловеч – 768 (за учебната 2019/2020 г. – 530). Наднормените часове, взети от преподаватели на ОТД, са: за ФЕЕ – 11088,4 часа; за ФМУ – 9394,2 часа; за ФС – 10887,4 часа; за ДЕСО – 934,6 часа; за ТК-Ловеч – 2246 часа.

Средната учебна натовареност на един преподавател на ОТД през учебната 2020/2021 г. в ТУ-Габрово е 616 часа (съответно 576 часа през 2019/2020 учебна година).

2.1.4. Обучение на чуждестранни студенти

Обучаваните чуждестранни студенти в ТУ-Габрово през учебната 2020/2021 г. в ОКС „бакалавър” и „магистър” са представени в Таблица 2.14. Четирима чуждестранни студенти от ОКС „бакалавър” са прекъснали обучението си.

Таблица 2.14. Обучавани чуждестранни студенти, брой

ФЕЕ		ФМУ		ФС		ТУ-Габрово	
ОКС „бакалавър”	ОКС „магистър”	ОКС „бакалавър”	ОКС „магистър”	ОКС „бакалавър”	ОКС „магистър”	ОКС „бакалавър”	ОКС „магистър”
2/1*	1/1*	1/3*	-/1*	4	2	7/4*	3/2*

*Обучавани чуждестранни студенти, приети по ПМС 103 и ПМС 228

2.2. Прием на нови студенти

Кандидатстудентската кампания (КСК) за прием на студенти за учебната 2021/2022 година е организирана и проведена в съответствие със ЗВО и приетия от АС на ТУ-Габрово Правилник за приемане на студенти (приет с Протокол №3 от 14.11.2017 г., изменен с Протокол №4 от 15.12.2020 г.).

Планирането на КСК е извършено на базата на анализ на резултатите от предходни години и в максимална степен е съобразено с демографските реалности в страната, изискванията на пазара на труда и възникналата епидемична обстановка, свързана с COVID 19.

2.2.1. Кандидатстудентски прием в ОКС „бакалавър” и „професионален бакалавър”

Проведената КСК приоритетно е насочена към прием на студенти в ОКС „бакалавър”. Тя стартира в началото на месец октомври 2020 г. със сформирането на екипи, организирането на посещения на средни училища и запознаване на учениците от 11 и 12 клас със специалностите и социално-битовите условия в ТУ-Габрово.

За поредна година КСК на ТУ-Габрово протече в изключително неблагоприятна демографска ситуация в страната и в остра конкуренция с български и чуждестранни университети. Все по-намаляващият брой на завършващите средно образование ученици, активните миграционни нагласи на младите хора и намаляващият интерес към висше образование на оставащите в България поставят българските университети (в това число и ТУ-Габрово) в изключително неблагоприятна ситуация.

Кандидатстудентската кампания е обезпечена с рекламни материали - календари (100 броя), плакати (720 броя) и кандидатстудентски справочници (100 броя). Отпечатана е и специална брошура в тираж от 700 броя на български език и 150 броя на турски език, представяща специалностите, изучавани в ТУ-Габрово, материалната база на Университета, студентските общежития и столове. Разработен е и съкратен вариант на брошурата под формата на рекламна листовка - флаер (3900 броя). Тези материали са използвани ефективно не само при посещенията на екипи от преподаватели в средните училища. Те са разпространени и в много библиотеки, бюра по труда, центрове за професионално ориентиране и фирми.

Преподаватели от Университета за поредна година са участвали в кандидатстудентските рекламни посещения в страната. Като продължение на вече създадената традиция в кандидатстудентската кампания, през 2021/2022 учебна година са проведени открити уроци и академични лекции както на територията на средните училища, така и онлайн. На 12 октомври 2020 г. е проведен онлайн ден на отворените врати в ТУ-Габрово по повод инициативата „Национални дни за учене през целия живот“. Преподаватели и студенти от Университета са участвали на 20 и 21 октомври 2020 г. в националния форум „Дни на кариерата – ИТ, комуникации и аутсорсинг“ с домакин ТУ-Габрово, в най-големия кариерен форум у нас „Национални дни на кариерата“ на 8 април 2021 г. и във Виртуалните дни на кариерата в Професионалната гимназия по електротехника и електроника - гр. Пловдив на 25 април 2021 г.

По време на кандидатстудентската кампания са организирани рекламни посещения на завършващи ученици в корпусите на ТУ-Габрово. Поднесени са поздравителни адреси от името на Ректора на ТУ-Габрово по случай 24 май и по случай дипломирането на випуск 2021 в много училища, с които са подписани договори за взаимно сътрудничество.

И през настоящата кампания са продължени контактите с профсъюзни организации, както и с различни сдружения на хора с увреждания.

За целите на кандидатстудентската кампания са изработени и разпространени 10 клипа, представящи конкретни специалности и катедри. Клиповете са публикувани на интернет страниците на ТУ-Габрово и на електронната медия Инженер.bg, както и във Фейсбук страниците на: Университета; специалностите в ТУ-Габрово; Центъра за професионално и личностно развитие „Кариерно ориентиране - Габрово“; Раднево ТВ и др.

Предлаганите специалности и възможностите за обучение са представени и в радио клип по БГ Радио в рамките на 60 излъчвания в ефир през периода от 01.05.2021 г. до 30.06.2021 г.

Публикации за кандидатстудентската кампания и интервюта във връзка с предлаганите специалности са отпечатани в следните печатни и електронни медии: вестник „100 вести“; вестник „Росица“, Севлиево; вестник „Аз-Буки“, Национално издателство за наука и образование към Министерството на образованието и науката (МОН); електронна медия „Инженер.bg“; интернет страници на местни и регионални медии; университетски вестник „Известник“.

Телевизионни репортажи за ТУ-Габрово и предавания с участието на представители на ТУ-Габрово са излъчени по БНТ1, TV, Nova news, ВТВ.

От ръководството на ТУ-Габрово е направено необходимото за привличане на студенти по време на редовните и поправителните държавни зрелостни изпити. За целта са организирани посещения в различни градове в страната.

И през 2021 година е продължена работата за привличане на чуждестранни студенти. Предоставени са материали за Информационните дни на българското висше образование, проведени в Украйна и Молдова. Осъществени са срещи с преподаватели, директори на училища и ръководители на образованието в град Чорлу (Република Турция), като е популяризирано решението на Съвета за висше образование на Турция (ЙОК) за признаване на дипломите за висше образование, издадени от ТУ-Габрово.

За набиране на кандидат-студенти от цялата страна ТУ-Габрово работи съвместно с „Центъра за кандидатстудентска подготовка и информация” (ЦКПИ) – град Ст. Загора и с „Националната асоциация за прием на студенти“ (НАПС). От ЦКПИ и НАПС са постъпили документи на 45 кандидат-студенти. В платформата за online кандидатстване са постъпили и са обработени 180 броя кандидатстудентски документи.

Предвид създалата се епидемична ситуация в страната, на приетите студенти са предоставени възможности за online записване за специалностите от ОКС „бакалавър“ и за заплащане на семестриалните такси в електронен магазин на семестриалните такси.

Съгласно Правилника за приемане на студенти в Технически университет -Габрово са организирани и проведени състезания със завършващи средното си образование ученици, които имат статут на кандидатстудентски изпит. Преди организиране на състезанията се провеждат срещи със завършващите ученици, на които преподаватели от ТУ-Габрово представят специалностите, начините на кандидатстване и социално-битовите условия в Университета.

В условията на епидемичната обстановка, свързана с COVID-19, са реализирани 15 броя от планираните състезания със 149 участници, като 179 кандидат-студенти са сключили предварителни договори с Университета за запазване на места в различни специалности (Таблица 2.15). За студенти в ТУ-Габрово са се записали 151 от сключилите договор, което съставлява 84,36% (срещу 79,01% през 2020 г.) от всички сключени договори. По този начин са запълнени 22% от местата от държавния план-прием. Това показва, че тази форма за набиране на студенти трябва да продължи и през следващата година.

Малкият брой на сключените договори за предварително запазване на място в специалност се дължи на избухналата пандемия от COVID-19.

Факултет „Електротехника и електроника”, съвместно с търговска верига „Елимекс“ - гр. Горна Оряховица, взе участие при организирането на състезанията по приложна електроника „МОГА И ЗНАЯ КАК” в 9 професионални гимназии от всички региони на България. Състезанието е национално и е в списъка на МОН. В състезанието са взели участие ученици в две възрастови групи (първа група - за 9 и 10 клас; втора група - за 11 и 12 клас). Резултатите от състезанието се признават за кандидатстудентски изпит по общотехническа подготовка (ОТП) в съответствие с решение на АС.

Таблица 2.15. Проведени състезания по ОТП, математика, електротехника и електроника, БЕЛ, география, история и философия

Основно звено	Състезания, бр.	Участници в състезания, бр.	Сключени договори, бр.	Записани (бр./%)
ФЕЕ	14	124	122	103/84%
ФМУ	1	25	30	25/83%
ФС	0	0	27	23/85,19%,
ОБЩО	15	149	179	151/84,36%

Подготвени са и са изпратени по електронна поща над 100 броя писма от Ректора на ТУ-Габрово до кметове на общини, управители на фирми и директори на училища за съдействие и популяризиране на специалностите на ТУ-Габрово чрез публикуване на банер с информация за Университета на уеб страницата на съответната община, фирма или училище. Сключени са нови договори за сътрудничество с общини и училища (ПГЕ „Джон

Атанасов“ – гр. Стара Загора, ПТГ „Д-р Никола Василиади“ – гр. Габрово, ПГМЕТ „Ген. Иван Бъчваров“ – гр. Севлиево и др.). Изпратени са писма за съдействие при провеждането на КСК и до студентите, докторантите, преподавателите и служителите на ТУ-Габрово.

Подготвени са и са изпратени 230 писма до кметове на общини в България с цел популяризиране на новата специалност „Дигитална администрация“.

На кандидат-студентите, изявили желание за явяване на приемни конкурсни изпити (4 предварителни изпита през месеците февруари, март, април и май и 2 редовни – през месец юли), както и на кандидатите, завършили средното си образование преди 2008 г., е предложена възможност и за online полагане на кандидатстудентски изпити. От тази възможност са се възползвали 50 кандидат-студенти.

При определяне на държавния план-прием в професионалните направления и в специалностите в Университета е приложено Решение №437/02.06.2021 г. на Министерския съвет и Постановление №64 от 25 март 2016 год. За учебната 2021/2022 година в ТУ-Габрово не са разкрити нови специалности за ОКС „бакалавър“.

И през тази година продължава успешната реализация на идеята за организиране и провеждане на бизнес-ориентирано обучение, което съчетава теоретична и практическа подготовка, съобразени с изискванията на бизнеса и пазара на труда, и гарантира професионалната реализация на завършилите студенти. Общият брой на студентите, приети за учебната 2021/2022 година при тази форма на организация на обучението, е 66. Разпределението им по специалности и населени места е, както следва: специалност ТММ, гр. Козлодуй – 10 студенти; специалност КТМ, гр. Ляковец – 14 студенти; специалност ТММ, гр. Плевен – 21 студенти; специалност „Мехатроника“, гр. Севлиево – 7 студенти; специалност ТБ, гр. Габрово – 14 студенти.

За учебната 2021/2022 година държавният план на Университета за прием на студенти в ОКС „бакалавър“, за които държавата осигурява средства за издръжката на обучението им, е изпълнен на 86% - при планиран прием от 639 студенти (редовна и задочна форма на обучение) са приети 550 студенти. При планиран прием от 679 студенти (редовна и задочна форма на обучение плюс 40 студенти в платена форма на обучение) са приети общо 584 студенти, което представлява 86% изпълнение на приема (Таблица 2.16).

През настоящата КСК 40 студенти (18 студенти в редовна и 22 студенти в задочна форма на обучение) са възстановили студентски права. Броят на студентите от други висши училища, пожелали да се прехвърлят в различни специалности на ТУ-Габрово, е 38 (13 - в редовна и 25 - в задочна форма на обучение) - Таблица 2.16.

Таблица 2.16. Кандидатстудентски прием за специалностите от ОКС „бакалавър“

ОКС	Форма на обучение	План-прием, бр.	Приети студенти, бр.	Студенти, възстановил и права, бр.	Студенти от други университети, бр.	Общо
Бакалавър	Редовна	401	335	18	13	366/91%
	Задочна	238 + 40 пл.	215 + 34 пл.	21 + 1 пл.	21 + 4 пл.	257 + 39 пл./ 108% +98%
ОБЩО		679	584	40	38	662/97,5%

Общият брой на приетите студенти в ОКС „бакалавър“, включващ броя на студентите, възстановили студентски права, и студенти от други университети, е 662, което съставлява 97,5% изпълнение на приема в тази ОКС.

И през тази КСК приемът на студенти в редовна форма на обучение надвишава този в задочна форма на обучение. Този факт се дължи най-вече на по-големия брой студенти, записани в различни специалности на бизнес-ориентираното обучение.

Информация за броя на приетите студенти в редовна форма на обучение е представена в Таблица 2.17, а за броя на приетите студенти в задочна форма на обучение - в Таблица 2.18.

Таблица 2.17. Кандидатстудентски прием за специалностите от ОКС „бакалавър”, РО

Специалност	План-прием, бр.	Записани с договор, бр.	Записани I – во класиране, бр.	Записани II – ро и следващи класирания, бр.	Общо записани, бр.	Недостиг, бр.	Записани над план-приема, бр.
АРКУС	30	17	5	5	27	3	-
ЕЕ	33	3	6	11	20	13	-
ПАЕ	27	9	12	7	28	-	1
КСТ	30	5	11	6	22	8	-
СКИ	28	12	10	5	27	1	-
КТКС	25	8	13	7	28	-	3
ТБ	15	1	8	5	14	1	-
ДА	15	0	0	0	0	15	0
ДТТГ	14	0	0	0	0	14	-
КД	20	2	0	13	15	5	-
КТМ	32	1	1	32	34	-	2
М	30	2	1	19	22	8	-
ИТГС	16	6	0	10	16	-	-
ТММ	25	0	0	26	26	-	1
СД	22	10	10	3	23	-	1
ИМ	20	-	5	8	13	7	-
СУ	19	1	1	18	20	-	1
ОБЩО	401	77	83	175	335	75	9

Таблица 2.18. Кандидатстудентски прием за специалностите от ОКС „бакалавър”, ЗО

Специалност	План-прием, бр.	Записани с договор, бр.	Записани I – во класиране, бр.	Записани II – ро и следващи класирания, бр.	Общо записани, бр.	Недостиг, бр.	Записани над план-приема, бр.
АРКУС	22	7	7	5	19	3	-
ЕЕ	23	14	12 + 1 пл.	1	27+1 пл.	-	4 + 1 пл.
ПАЕ	22	6	10	6	22	-	-
КСТ	27	7	12	10	29	-	2
КТКС	25	12	10	3	25	-	-
ДА	15	2	2	3	7	8	-
ДТТГ	15	0	0	0	-	15	-
КТМ	20	9	2	11 + 2 пл.	22 + 2 пл.	-	2+2 пл.
М	20	2	0	15	17	3	-
ИТГС	15	2	0	10	12	3	-
ТММ	18	0	0	19 + 1 пл.	19 + 1 пл.	-	1+1 пл.
ИМ	16	3	8	5	16	-	-
СУ	20 пл.	2 пл.	3 пл.	9 пл.	14 пл.	6 пл.	-
СД	20 пл.	7 пл.	2 пл.	7 пл.	16 пл.	4 пл.	-
ОБЩО	238 + 40 пл.	64 + 9 пл.	63 + 6 пл.	88 + 19 пл.	215 + 34 пл.	32 + 10 пл.	9 + 4 пл.

Броят на приетите студенти по административни области е представен в *Таблица 2.19*. Най-голям е броят на приетите студенти от областите Габрово, Стара Загора, Плевен, Пловдив и Враца.

Таблица 2.19. Кандидатстудентски прием по административни области

Област	Приети студенти, бр.		
	РО	ЗО	Общо
Габрово	117	48	165
Стара Загора	62	77	139
Плевен	39	21	57
Пловдив	32	21	53
Враца	32	14	42
Велико Търново	20	13	33
Ловеч	17	5	8
София	16	11	27
Кърджали	9	7	16
Видин	9	1	10
Монтана	8	2	10
Хасково	5	5	10
Пазарджик	3	5	8
Ямбол	2	0	2
Благоевград	2	0	2
Кюстендил	2	0	2
Бургас	1	2	3
Перник	1	1	2
Сливен	1	4	5
Русе	1	2	3
Разград	1	0	1

За изпълнение на план-приема от 79 студенти Технически колеж - Ловеч проведе самостоятелна КСК (*Таблица 2.20*). Записани са 57 студенти (72% изпълнение на приема).

Таблица 2.20. Кандидатстудентски прием за специалностите в ОКС „професионален бакалавър”, редовна форма на обучение

Специалност	План-прием, бр.	Приети студенти, бр.
Автомобилно машиностроене	13	12
Машиностроене	10	-
Електротехника	24	13
Компютърни системи и технологии	32	32
ОБЩО	79	57

2.2.2. Кандидатстудентски прием в ОКС „магистър”

Приемът на студенти в ОКС „магистър” е осъществен по предварително изготвен график в две сесии: през месеците юли и септември. Той е организиран и реализиран изцяло от ръководствата на трите факултета, съвместно с профилиращите катедри, които изготвят всички материали и реализираха всички дейности, свързани с приема (провеждане на изпити, оценяване, класиране и др.). При планиран прием от 166 магистри в редовна форма на обучение по държавна поръчка са записани 180 студенти (108% изпълнение). Приемът в задочна форма на обучение е изпълнен на 100% (15 приети студенти). В платена форма на

обучение са записани 218 студенти. Резултатите от кандидатстудентския прием в ОКС „магистър” са представени в Таблица 2.21.

Таблица 2.21. Кандидатстудентски прием в ОКС „магистър” и подготвително обучение

Специалност	План-прием/Приети студенти, бр.		Приети срещу заплащане, бр.			ОБЩО		
	РО	ЗО	Базов план		ПО	План-прием/Приети студенти, бр.	Приети срещу заплащане, бр.	Приети общо, бр.
			РО	ЗО				
АИУТ	15/13	-	-	-	3	15/13	3	16
Електроника	10/7	-	-	2	1	10/7	3	10
ЕЕ	11/17	15/15	-	3	12	26/32	15	47
КСТ	15/18	-	-	-	13	15/18	13	31
КТТ	19/14	-	-	-	9	19/14	9	23
Автомобилна електроника	-	-	-	3	1	-	4	4
БТ	-	-	-	4	21	-	25	25
ФЕЕ	70/69	15/15	-	12	60	85/84	72	156
КТМ	25/30	0	0	3	10	25/30	13	43
М	10/5	0	0	-	4	10/5	4	9
МУ	12/16	0	0	7	1	12/16	8	24
ТТТ	6/6	0	0	-	2	6/6	2	7
ВКТ	-	0	0	-	1	-	1	1
ХПТ	6/4	0	0	1	1	6/4	2	6
ТММ	17/17	0	0	2	4	17/17	6	23
ИИ	-	0	0	1	1	-	2	2
ОВКГТ	6/11	0	0	5	13	6/11	18	29
ТООС	-	0	0	1	-	-	1	1
КДИ	6/3	0	0	-	2	6/3	2	5
ФМУ	88/92	0	0	20	39	88/92	59	151
СД	-	-	-	8	9	-	17	17
СРЕП	-	-	-	1/2*	/3*	-	6	6
СУ-УЧР	-	-	1	14	6	-	21	21
СУ-УБ	-	-	1	5	7	-	13	13
СУ-УП	-	-	-	2/4*	/2*	-	8	8
ПА	-	-	-	4	2	-	6	6
ИИМИ	-	-	-	1	2	-	3	3
МИП	8/19	-	-	1	7	8/19	8	27
ООСУР	-	-	-	3	2	-	5	5
ФС	8/19	-	2	45	40	8/19	87	106
ОБЩО	166/180	15/15	2	77	139	181/195	218	413

*ДФО – за факултет „Стопански“

И през тази кандидатстудентска кампания, успоредно с процеса на записване на студентите в ТУ-Габрово, е проведено социологическо проучване от лонгитудиялен вид по специално изготвен въпросник от Центъра по качество на обучението (оперативен документ ОД 1-05-03). Основната цел на изследването е установяване на влиянието на различни фактори върху избора на ТУ-Габрово като обучаващ университет.

Анкетирани са 239 студенти, което представлява 40,6% от всички нови студенти от ОКС „бакалавър”. Получените резултати показват, че и през 2021 година кандидат-студентите са получавали информация за ТУ-Габрово най-често по роднинско-приятелска линия – 68% от запитаните (срещу 65,7% през 2020 г.) В сравнение с предходната година обаче се забелязва значително нарастване на процента на получилите информация за Университета от рекламни посещения на преподавателски екипи в училищата и фирмите – 56% (срещу едва 33,6% през 2020 г., когато поради пандемичната обстановка в страната са изпълнени едва около 50% от планираните посещения).

2.3. Обучение на докторанти

Обучението на докторантите в ТУ-Габрово е една от най-важните дейности, явяваща се индикатор за нивото на научноизследователската работа и за развитието на академичния състав. То се провежда в съответствие със Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане, Правилника за приемане и обучение на докторанти в ТУ-Габрово и Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ТУ-Габрово. Индивидуалните учебни планове на докторантите са съгласувани с утвърдения от Академичния съвет Групов учебен план за подготовка на докторанти. При провеждане на научни изследвания докторантите използват материално-техническата база на ТУ-Габрово. Техните разработки се подпомагат финансово със средства от научноизследователски проекти и от държавната субсидия.

Броят на обявените места за обучение в образователната и научна степен „доктор” през последните пет учебни години е посочен в *Таблица 2.22*. След проведените конкурсни изпити по специалността и чужд език, през учебната 2020/2021 година са зачислени 11 докторанти, от които 5 - във ФЕЕ и 6 - във ФМУ. По обявените места за прием на докторанти в редовна и задочна форма на обучение за учебната 2021/2022 г. документи за участие в конкурса са подали 10 кандидат-докторанти, от които 5 - във ФЕЕ и 5 - във ФМУ.

Таблица 2.22. Брой места за обучение в образователната и научна степен „доктор”

Учебна година	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Форма на обучение					
Редовна	22	24	17	14	19
Задочна	10	7	6	4	5
ОБЩО	32	31	23	18	24

Броят на обучаваните през 2021 година докторанти по акредитирани докторски програми е представен в *Таблицы 2.23* и *2.24*. Обучаваните докторанти във ФЕЕ са 22 (14 - в редовна форма на обучение и 8 - в задочна форма на обучение), а във ФМУ са 19 (15 - в редовна форма на обучение и 4 - в задочна форма на обучение) или общо в ТУ-Габрово – 41 (29 - в редовна форма на обучение и 12 - в задочна форма на обучение).

Броят на успешно защитилите и на отчислените с право на защита докторанти по години и основни звена е представен в *Таблица 2.25*. През 2021 г. във ФЕЕ са отчислени с право на защита 6 докторанти, а са защитили 4. Във ФМУ броят на отчислените с право на защита докторанти е 5, а на успешно защитилите - 2.

От особено значение при обучението на докторантите в ТУ-Габрово е правилното планиране на дейностите в индивидуалните учебни планове, а предпоставки за успешна защита са:

- поетапното представяне на разработваните дисертационни трудове пред обучаващите катедри и на научни форуми;
- периодичното докладване на резултати от дисертациите и тяхното обсъждане на научни семинари.

Получените атестационни оценки на докторантите от двата факултета през учебната 2020/2021 г. са както следва: за ФЕЕ - 16 оценки „много добра”, 1 оценка „добра” и 1 оценка „незадоволителна”; за ФМУ - 12 оценки „много добра”, 1 оценка „добра” и 1 оценка „задоволителна”.

Въз основа на предоставените годишни отчети от докторантите за учебната 2020/2021 г. е видно, че те са направили общо 33 бр. публикации - докторантите във ФЕЕ са направили 15 публикации, а докторантите във ФМУ - 18 публикации.

Таблица 2.23. Обучавани докторанти по акредитирани докторски програми, брой

№	Докторска програма	Форма на обучение	
		Редовна	Задочна
ФЕЕ			
1.	Микроелектроника	2	1
2.	Индустриална електроника	2	-
3.	Елементи и устройства на автоматиката и изчислителната техника	2	-
4.	Автоматизирани системи за обработка на информация и управление	1	2
5.	Комуникационни мрежи и системи	6	2
6.	Компютърни системи, комплекси и мрежи	-	1
7.	Електроснабдяване и електрообзавеждане	-	2
8.	Светлинна техника и източници на светлина	1	-
ОБЩО за ФЕЕ		14	8
ФМУ			
1.	Материалознание и технология на машиностроителните материали	1	1
2.	Технология на машиностроенето	2	-
3.	Метрология и метрологично осигуряване	2	-
4.	Точно уредостроене	-	2
5.	Строителна механика и съпротивление на материалите	2	-
6.	Машини и съоръжения за леката промишленост	1	-
7.	Промишлена топлотехника	1	-
8.	Рязане на материалите и режещи инструменти	-	1
9.	Металорежещи машини и системи	1	-
10.	Хидравлични и пневматични задвижващи системи	3	-
11.	Приложна механика	2	-
ОБЩО за ФМУ		15	4
ОБЩО за ТУ–Габрово		29	12

Таблица 2.24. Обучавани докторанти по обучаващи и основни звена, брой

Обучаващо звено (катедра)	Форма на обучение		Общо
	Редовна	Задочна	
Електроника	6	1	7
КСТ	-	2	2
ЕСЕО	1	2	3
КТТ	6	2	8
АИУТ	1	1	2
ОБЩО за ФЕЕ	14	8	22
МТТ	3	2	5
МУ	2	1	3
ИДТТ	1	-	1
МММ	5	1	6
ЕТ	4	-	4
ОБЩО за ФМУ	15	4	19
ОБЩО за ТУ-Габрово	29	12	41

Таблица 2.25. Защитили докторанти и докторанти, отчислени с право на защита, брой

Форма на обучение	2020 г.	2021 г.
ФЕЕ		
Редовна	4	4
Задочна	2	2
Докторанти, отчислени с право на защита	6	6
Защитили докторанти	1	4
ФМУ		
Редовна	6	5
Задочна	-	-
Докторанти, отчислени с право на защита	6	5
Защитили докторанти	3	2

2.4. Департамент за езиково и специализирано обучение

През 2021 година Департаментът за езиково и специализирано обучение успешно работи по изпълнение на целите и задачите, заложи в Правилника за устройството и дейността му, Мандатната програма на ТУ-Габрово, Стратегията за управление на риска в ТУ-Габрово, решенията на АС, заповедите на Ректора, графиците и указанията на МОН.

Департаментът, като основно звено на Университета, функционира в пет направления:

- чуждоезиково обучение на студенти и докторанти;
- продължаващо образование и квалификация на педагогически специалисти;
- езикова и специализирана подготовка на чужденци, кандидатстващи във висшите училища на Република България;
- специализация и квалификация на етнически българи от чужбина;
- физическо възпитание и спорт.

- *Направление „Чужди езици”*

Направление „Чужди езици” обезпечава задължителното обучение по чужд език (английски, руски и немски) на редовните и задочните студенти от трите факултета на ТУ-Габрово. Проведени са и изпити по чужд език за кандидат-докторанти и изпити от докторантския минимум на докторантите в Университета:

- за кандидат-докторанти по английски език – 5 изпита;
- за кандидат-докторанти по немски език – 2 изпита;
- за докторанти по английски език – 5 изпита;
- за докторанти по руски език – 4 изпита.

В направлението са 4 преподаватели на ОТД с общ брой часове 2028,7, от които 300,2 часа по руски език и 1728,5 часа по английски език.

- *Направление „Продължаващо образование и квалификация на педагогически специалисти”*

В това направление се провежда обучение за повишаване на квалификацията (въвеждаща, продължаваща и допълнителна) на педагогически специалисти. Присъждат се професионално-квалификационни степени на педагогически специалисти съгласно Наредба №15 на МОН от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти и Правилата за придобиване на професионално-квалификационни степени от учителите, директорите и другите педагогически специалисти. Осъществява се сътрудничество с организации и институции за реализиране на съвместни проекти и дейности за подготовка и квалификация на педагогически специалисти на национално и международно ниво.

За отчетния период са присъдени професионално-квалификационни степени на 27 педагогически специалисти и е проведено обучение в едногодишна професионално-педагогическа специализация на 13 учители.

- *Направление „Езикова и специализирана подготовка за чужденци, кандидатстващи във висшите училища на Република България”*

В това направление се осигурява обучението на чуждестранни граждани, кандидат-студенти в 2 семестъра (9 месечен подготвителен курс) по следните учебни дисциплини: български език (650 часа), математика (200 часа), избираем предмет (физика, икономика, информатика и др.) (150 часа). За набиране на студенти от Турция са сключени договори с фирми, агенции и физически лица: “Юнайтед старс” ЕООД, „Севги къмпани” ООД, “The Good Shepherd”/Educational Services, Wagih Fouad, „Анкара 06” ЕООД и др.

- *Направление „Специализация на етнически българи от чужбина”*

В ТУ–Габрово обучението на студенти и преподаватели от българска народност започва през 1989 г. в изпълнение на Постановление №103 от 31.05.1993 г. на Министерския съвет за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина. Департаментът на езиково и специализирано обучение организира и провежда двуседмични курсове за квалификация на педагогически кадри, както и педагогическа и лингвистична практика на студенти от Украйна, Молдова и Румъния. В учебните програми са включени лекции и упражнения по български език, българска литература, история и култура на България, методика на обучението по български език, история, музика, природо-математически науки и педагогическа практика.

За отчетния период не е провеждано обучение поради епидемичната обстановка.

- *Направление „Физическо възпитание и спорт”*

В учебните дейности на студентите от ОКС „бакалавър” са застъпени 3 форми на обучение:

- задължително обучение по обща спортна подготовка – за I и II курс – 120 часа;
- спортно усъвършенстване по 5 вида спорт (футбол, лека атлетика, баскетбол, волейбол и бадминтон) – за студентите от I до IV курс – 60/120 часа;
- факултативно обучение по 4 вида спорт (футбол, фитнес, тенис на маса и аеробна гимнастика) – за студентите от III и IV курс – 120 часа.

В ДЕСО са 4 преподаватели на ОТД по физическо възпитание и спорт с общо натоварване 2416 часа, от които 1462 часа са от задължително обучение, а останалите часове са от факултативно обучение. Факултативното обучение на студентите от III и IV курс е реализирано със сформирани по желание 16 учебни групи с 231 студенти.

Ежегодно, с активното участие на преподавателите по физическо възпитание и спорт, се провеждат спортен празник и турнири по футбол, баскетбол, волейбол, бадминтон и фитнес.

Общото годишно учебно натоварване на преподавателите на ОТД от ДЕСО е представено в *Таблица 2.13*.

2.5. Електронно и дистанционно обучение

Центърът за електронно и дистанционно обучение (ЦЕДО) е с предмет на дейност, включващ организация на електронно обучение и на обучение в дистанционна форма на български и чуждестранни граждани за придобиване на образователно-квалификационна степен и за повишаване на квалификацията.

В резултат от дейността на ЦЕДО и на Съвета за електронно и дистанционно обучение през 2021 година са постигнати следните резултати:

- Във връзка с извънредната епидемична обстановка е създадена организация за провеждане на електронно и дистанционно обучение с участие на всички студенти и преподаватели от ТУ-Габрово посредством официалната платформа за електронно и дистанционно обучение DMoodle и платформата за провеждане на онлайн срещи MS Teams.

- На основание на Наредбата за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища (обн. ДВ. бр.21 от 12 Март 2021 г.) са разработени и приети от АС на ТУ-Габрово нови вътрешно-нормативни документи - Правилник за устройството и дейността на Центъра за електронно и дистанционно обучение в Технически университет – Габрово и Правилник за организиране и провеждане на дистанционна форма на обучение в ТУ-Габрово, включващ нова методология на електронното и дистанционно обучение, критерии за съдържанието на електронни материали и ресурси и стандарт за провеждане на дистанционна форма на обучение, адаптирано за студенти със специални образователни потребности.

- Осигурен е достъп на всички преподаватели за създаване на собствени електронни курсове и провеждане на асинхронно електронно и дистанционно обучение, онлайн изпити и други форми за проверка на знанията на студентите в създадената списъчна структура с курсове за ОКС „бакалавър“ и за ОКС „магистър“ в официалната платформа за електронно и дистанционно обучение - <http://dmoodle.tugab.bg>.

- Продължава усъвършенстването на Университетската информационна система (УИС) на ТУ-Габрово във връзка с административното и информационното обезпечаване на дистанционната форма на обучение (ДФО).

- Добавени са нови функционалности към средата за провеждане на ДФО.

- Осигурени са условия за развитие на научноизследователската дейност на академичния състав в областта на електронното и дистанционното обучение. През отчетния период е изпълнен проект на тема „Изследване и внедряване на ИКТ решения за ефективно дистанционно обучение“, финансиран със средства от държавния бюджет за присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност.

- Създадени са условия за повишаване на квалификацията на преподавателския състав на ТУ-Габрово в областта на електронното и дистанционното обучение:

- ✓ Проведен е семинар на тема „Дизайн на дистанционното обучение“, организиран от ЦЕДО на ТУ-Габрово и Русенски университет „Ангел Кънчев“. Представена е визията на ТУ-Габрово за развитието на ДФО в Университета.
- ✓ Със съдействието на Центъра за следдипломна квалификация е проведено обучение по иновативни образователни технологии, организирано в рамките на Националната програма „Повишаване компетентностите на преподавателите от държавните висши училища, подготвящи бъдещи учители“. Обучението е проведено от утвърдени специалисти по иновативни образователни технологии по теми, свързани с ефективното провеждане на дистанционно обучение.
- ✓ В специално създаден форум (екип ЦЕДО на MS Teams) се публикуват инструкции за организиране и провеждане на дистанционно и онлайн обучение, видео клипове и

други помощни материали, провеждат се онлайн семинари във връзка с ефективното използване на електронните платформи от страна на преподавателите и студентите.

- Продължава членството на ТУ-Габрово в Националния център за дистанционно обучение (НЦДО).

- Представители на ТУ-Габрово са участвали при обсъждането на нови критерии и указания за оценка на качеството на дистанционното обучение, организирано от НЦДО, и в национална кръгла маса „IT Иновации във висшето образование 2021 - Дигитална трансформация на учебния процес и административните дейности във висшите училища и разкриване на нови възможности при комуникация между институциите“.

- Осигурени са активна помощ и съдействие на преподавателите и служителите при организиране и провеждане на електронното дистанционно обучение.

2.6. Квалификационна дейност и професионално обучение

Квалификационната дейност, следдипломната квалификация и професионалното обучение в ТУ-Габрово се организират от Центъра за следдипломна квалификация (ЦСДК) и Центъра за професионално обучение (ЦПО). Те са съобразени с потребностите на пазара на труда и с необходимостта от квалификация и преквалификация на кадрите.

Центърът за следдипломна квалификация и Центърът за професионално обучение се стремят да предлагат обучения, които са актуални и търсени от гражданите и студентите.

Дейността на ЦСДК и ЦПО през 2021 г. е в следните направления:

- повишаване на следдипломната квалификация на специалисти с висше образование чрез обучение в предлаганите курсове по специалности в акредитирани професионални направления в ТУ-Габрово;
- получаване на педагогическа правоспособност по професионална подготовка в професионалното образование;
- повишаване на професионалната квалификация на педагогическите кадри от професионалните гимназии и средните училища;
- придобиване на нова професионална квалификация за различни сфери на икономиката;
- придобиване на правоспособност за професии, упражняването на които изисква такава;
- усъвършенстване на професионалната квалификация;
- създаване на оптимални условия за повишаване на квалификацията на студентите;
- актуализиране на учебната документация;
- консултантска, експертна и други дейности, свързани с предмета на дейност на съответния център.

През 2021 г. в ЦСДК и ЦПО са организирани и проведени 42 курса с 343 участници в тях. Основната част от курсовете са за придобиване на нова квалификация и за повишаване на квалификацията. Обобщена информация за тези курсове е представена в *Таблица 2.26*.

Квалификационните курсове са проведени с активното участие на преподавателите от основните звена на ТУ-Габрово. Част от тях (позиции от 7 до 18, раздел III Квалификационни кредити, *Таблица 2.26*,) са реализирани по проект BG05M2OP001 „Подкрепа за дуална система за обучение“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“.

Във връзка с наложените противоепидемични мерки и заповедите на Ректора на ТУ-Габрово, със съдействието на Университетския център за информационни системи и технологии част от курсовете са проведени дистанционно в електронната платформа MS Teams.

И през 2021 г. са осигурени възможности за повишаване на квалификацията на студентите от ТУ-Габрово и ТК-Ловеч, паралелно с подготовката им по основната специалност, както и за придобиване на различни сертификати, необходими за тяхната успешна реализация на пазара на труда.

Таблица 2.26. Следдипломна и професионална квалификация

№	Квалификационни курсове	Курсове, брой	Курсисти, брой
I.	Нова квалификация	12 (7+5*)	163
1.	Учител по професионална подготовка в професионалното образование	5 (2+3*)	113
2.	Учител по информатика и информационни технологии	2 (1+1*)	22
3.	CISCO модул I	1	7
4.	CISCO модул II	1	5
5.	Отоплителна, вентилационна, климатична, хладилна и газова техника	1	2
6.	Инструктор за обучение на водачи на МПС	2 (1+1*)	14
II	Повишаване на квалификацията	6	29
1.	Телекомуникации	1	1
2.	Материалознание, Машини с ЦПУ, Метрология	1	10
3.	Материалознание, Машини с ЦПУ, Рязане и инструменти, Форми на контрол	1	12
4.	Режещи и измервателни инструменти	1	2
5.	Инструментална екипировка за шанцоване и шамповане	1	2
6.	Технология на металите и термична обработка	1	2
III	Квалификационни кредити	22	149
1.	Въведение в Java Script	1	4
2.	Безопасно движение по пътищата. Методика на преподаване	1	20
3.	Електронни системи за управление, контрол и диагностика	1	14
4.	Електрически транспортни средства и зарядни станции	1	14
5.	Приложение на електронното обучение в професионалната подготовка	1	10
6.	Специфични умения за работа в комисия по безопасно движение по пътищата	1	15
7.	Нови методи за оценяване	3	12
8.	Нови техники и технологии в машиностроенето	1	5
9.	Съвременни технологии за пречистване на въздуха в топлоелектрически съоръжения	1	5
10.	Нови техники и технологии в машиностроенето и мехатрониката	2	6
11.	Разработване на учебни помагала за самостоятелна работа	2	6
12.	Съвременни софтуерни продукти и подход при автоматизирано проектиране в електроснабдяването и електрообзавеждането	1	5
13.	Нови техники и технологии при автоматизирано проектиране в електроснабдяването и електрообзавеждането на жилищни и индустриални обекти	1	5
14.	Новости в техниката и технологиите в електрониката и компютърната техника	1	5
15.	Програмиране на микроконтролери	1	5
16.	Нови техники и технологии	1	6
17.	Вградени управляващи системи базирани на ARDUINO	1	6
18.	Нови техники и технологии в производството на облекло от текстил	1	6
IV.	Нова професионална квалификация	2	2
	Офис секретар	1	1
	Заваряване	1	1

*Започнал курс през 2020 г. и завършил през 2021 г.

На заседание на Учебно-методичния съвет на ЦСДК са приети квалификационните характеристики, учебните планове и учебните програми на 6 нови курса за обучение:

- ✓ „Отоплителна, вентилационна, климатична, хладилна и газова техника“;
- ✓ „Режещи и измервателни инструменти“;
- ✓ „Инструментална екипировка за полимери и леене на металите“;
- ✓ „Инструментална екипировка за шанцоване и шамповане“;
- ✓ „Технология за механична обработка“;
- ✓ „Технология на металите и термична обработка“.

Предложенията за тези курсове и разработената учебна документация са дело на катедри „Машиностроителна техника и технологии“ и „Енергийна техника“.

По част от тези учебни планове вече е проведено обучение, а по други е започнало обучение, което ще продължи и през 2022 година.

Финансовото състояние на ЦСДК и ЦПО е показано в Таблица 2.27. През 2021 г. са заделени средства за подобряване на материалната база на ЦСДК и ЦПО и са направени заявки за закупуване на дълготрайни материални активи.

Таблица 2.27. Финансово състояние на ЦСДК и ЦПО

Център	Приход, лева	
	2020 г.	2021 г.
Център за следдипломна квалификация	67762,00	107 907,00
Център за професионално обучение	0,00	0,00

2.7. Университетска библиотека

Основната задача на Университетската библиотека (УБ) е да предоставя специализирани източници на информация и специализирани информационни услуги в подкрепа на научните изследвания, преподавателската, образователната и обслужващата дейност на Университета.

През 2021 г. продължава дейността по обновяване на библиотечния фонд, който подпомага подготовката и обучението на студенти и докторанти и съдейства за развиване на научноизследователския и преподавателския процес в Университета. В УБ се предоставят за ползване издания на хартиен носител, електронни издания, помощ при търсене на информация, online услуги, достъп до интернет, както и услугите принтиране, копиране, сканиране, подвързване, ламиниране, индивидуално и междубиблиотечно заемане, изготвяне на устни и писмени библиографски справки.

- *Комплектуване и обработка*

Набавянето на нови информационни източници, обработката и въвеждането им във фондовете са основни задачи на УБ. Комплектуването е в съответствие с основните категории читатели, ползващи библиотеката – студенти, докторанти, преподаватели и служители в Университета. През последните години все по-осезаемо се наблюдава промяна в научната комуникация и във видовете информационни ресурси. Пандемията от COVID-19 засили тази тенденция, като провокира по-голямо търсене на електронни ресурси от страна на потребителите и ползване на библиотечни услуги от разстояние. В същото време остава и необходимостта от комплектуване на издания върху хартиен носител.

В края на 2021 г. фондът на библиотеката е 171 870 библиотечни единици от специализирана научна и учебна литература в областта на общообразователните, природо-математическите, инженерните, обществените и икономическите науки. В зависимост от вида на библиотечните единици, разпределението е: книги – 160 709; периодични издания – 10370; електронни носители – 179; други – 912.

Чрез различните начини за набавяне на нови библиотечни материали (покупка, абонамент, дарение и книгообмен) през 2021 г. в УБ са постъпили 433 библиотечни единици (книги и периодични издания) на обща стойност 7215,08 лева, от тях дарени са 180 броя (77 тома са издания на Университетското издателство „Васил Априлов“), закупени – 79 броя, книгообмен – 84 броя и заменени срещу загубени – 90 броя. Всички новопостъпили книги са описани в информационната система, инвентирани, класирани, предметизирани и са оформени каталожни фишове. Към библиографските описания са прикачени файлове със сканирано съдържание и корица на новите заглавия. Към края на 2021 г. базата данни „Книги“ съдържа 22346 записа. Поддържат се систематичен и азбучен каталог на книгите и каталог на периодичните издания.

През 2021 г. е извършена частична инвентаризация на фонда според изискванията на Наредба №3 от 18.11.2014 г. за съхраняването, ползването и разпореждането с документи от библиотечния фонд. Впоследствие са отчислени 405 библиотечни единици на стойност 401,17 лева. Като загубени от читатели са отчислени 90 книги на стойност 2329,72 лева, които съответно са заменени от тях със същия брой нови книги. Отчислени като остарели по съдържание са 266 книги на стойност 221,07 лева.

По книгообмен УБ осъществява връзка с 30 български и с 4 чуждестранни университетски библиотеки, на които и през 2021 година са изпратени изданията на ТУ-Габрово (Сборник доклади „Международна научна конференция УНИТЕХ“ и списание „Известия на Технически университет – Габрово“).

- *Обслужване на читатели*

През 2021 г. основните задачи за изпълнение пред специалистите на библиотеката във връзка с обслужването на читателите и поддържането на фондовете са: осигуряване на потребностите от литература на различните категории читатели и доброто им обслужване; извършване на библиотечни и информационно-библиографски услуги; грижа за поддържане и обновяване на фонда; издирване на просрочени задължения.

В Заемна служба се предоставя литература за дома - учебници и учебни пособия, прави се годишна регистрация на читателите, събират се глоби за просрочване на заетите библиотечни материали, извършва се заплащане на различни видове библиотечни услуги (копиране, принтиране, ламиниране, сканиране, подвързване). През 2021 г. са регистрирани 280 нови читатели. Отчетени са 2723 посещения на място, а ползваната литература е 3077 библиотечни единици. В касата на ТУ-Габрово са внесени 1037,45 лв. от санкции за просрочени заемания, такси и библиотечни услуги. За закупуване на нови книги са изразходени 835,03 лв.

В читалните на УБ се ползват справочна, енциклопедична и научна литература, както и вестници, български и чуждестранни списания, бюлетини, трудове, годишници, известия. Периодичните издания се набавят по три начина - абонамент, книгообмен и дарение. Абонаментът на чужда периодика се прави в съответствие с научната и учебната дейност, а абонираните български заглавия са съобразени и със специалностите от ОКС „бакалавър“ и „магистър“ в Университета. През 2021 г. са получени 34 заглавия на периодични издания (3 от тях с online достъп). По езици разпределението е следното: 19 заглавия на български език, 1 - на руски език, 13 - на английски език, 1 - на немски език, а по начин на постъпление: 32 заглавия по абонамент и 2 - като дарение. Всички периодични издания се въвеждат в деня на получаването им в информационно-търсещата система, като по този начин читателите могат да установят наличността им към момента на постъпване в библиотеката. С помощта на автоматизираната библиотечна програма (АБ) могат да се отчитат липсите и да се следи коректността на доставчиците. В база „Периодика“ се поддържат 752 записа.

- *Информационно-библиографско обслужване*

През 2021 г. в отдел Справочно-информационно обслужване са изготвени 19 писмени и устни библиографски справки по зададени от потребители теми и справки във връзка с акредитационни процедури. Съставени са информационни бюлетини за новонабавената

литература в библиотеката – бюлетин „Нови книги“ и бюлетин „Нови статии“. От сайта на библиотеката (<http://lib-tu.tugab.bg/abnb/>) тези бюлетини са достъпни в електронен вариант и се обновяват на всяко тримесечие.

Периодично се поддържа и актуализира база данни с аналитично разкриване на статии от списания и научни сборници (трудове, годишници, известия). С цел подобряване на информационно-библиографското обслужване през 2021 г. продължава описването на прикнижни и пристатийни библиографски данни на издадени материали от преподаватели в ТУ-Габрово. През годината са описани 282 статии от списания и научни сборници.

Библиотеката поддържа връзка с библиотеки в страната и в чужбина в следните направления: междубиблиотечно заемане и междубиблиотечен книгообмен. Читателите могат да ползват каталозите на другите академични библиотеки, както и сводния каталог на Националната академична библиотечно-информационна система (НАБИС), който е част от регламента за ползване на междубиблиотечно заемане.

- *Автоматизирано обслужване и копирни услуги*

Едно от най-важните задължения на специалистите от УБ в областта на информационното обслужване е подпомагането на потребителите за работа с ресурсите на библиотеката, с пълнотекстови бази данни, електронни ресурси и други дейности, свързани с информационната грамотност. През 2021 г. за читателите е осигурен достъп до автоматизирани библиотечни услуги в две компютърни зали: за студенти – 22 работни места; за докторанти и преподаватели – 10 работни места.

Осигурена е възможност за търсене в електронни каталози, за достъп до собствени и външни online бази данни, достъп до пълнотекстови бази данни, електронна доставка на документи, работа със софтуерни продукти. В залите за автоматизирано обслужване се предоставят услугите принтиране, сканиране, копиране, ламиниране, подвързване.

Автоматизирани са всички библиотечно-информационни дейности: комплектуване, инвентриране, каталогизиране и обработка, регистрация на читатели и книгозаемане, изграждане на справочен апарат и дигитализация на част от фонда – едно от най-важните направления за бъдещата работа на библиотеката. Ежедневно се поддържат и обновяват три бази данни (представени в електронния каталог на библиотека). Към 31.12.2021 г. те са: Каталог на книги (22346 записа); Каталог на периодичните издания (752 записа); Картотека „Аналитични описания на статии“ (4840 записа).

Университетската библиотека осигурява online достъп до многоотраслови бази данни с научна информация – Science Direct, SCOPUS и WEB of Science. Електронният каталог на УБ е достъпен в интернет от сайта на Университета, като е включен и в сводните каталози на университетските библиотеки в България (КУБ) и на НАБИС.

В УБ функционират информационно-консултативен център - IP point - на Патентното ведомство и информационен център към Българския институт по стандартизация за контролиран достъп до информация.

Университетската библиотека е член на Българската библиотечно-информационна асоциация (ББИА), на фондация НАБИС и на Български информационен консорциум (БИК).

2.8. Изводи и препоръки

- *Учебната дейност е организирана в съответствие с изискванията на Закона за висшето образование, Правилника за дейността на Технически университет - Габрово, Правилника за организация на учебната дейност, Правилника за натрупване и трансфер на кредити, Правилника за приемане и обучение на докторанти в Технически университет – Габрово и правилниците за дейността на центровете в ТУ-Габрово, свързани с учебната дейност.*

- ✓ *Актуализирани са основни вътрешно-нормативни документи, свързани с учебната и квалификационната дейност - Правилник за приемане на студенти в Технически университет – Габрово, Правилник за устройството и дейността на Департамента за езиково и специализирано обучение в Технически университет – Габрово, Правилник за устройството и дейността на Центъра за електронно и дистанционно обучение в Технически университет – Габрово, Правилник за организиране и провеждане на дистанционна форма на обучение в ТУ-Габрово, Правилник за устройството и дейността на Центъра за следдипломна квалификация към Технически университет – Габрово, Правилник за устройството и дейността на Центъра за професионално обучение към Технически университет – Габрово и Правилник за дейността на Университетската библиотека при Технически университет – Габрово.*
- *Учебният процес е организиран и проведен в съответствие с приетия от Академичния съвет график, съгласно действащите учебни планове, програми и разписи. Лекционните курсове се водят от хабилитирани преподаватели и преподаватели с образователна и научна степен „доктор” на основен трудов договор, като се спазват изискванията на Закона за висшето образование.*
- *Във връзка с епидемичната обстановка в страната е организирано и проведено както обучение на студентите от разстояние с използване на възможностите на информационните и комуникационните технологии (в среда на Microsoft Teams), така и чрез прилагане на хибридна форма с присъствени лабораторни упражнения. Семестриалното и сесийното оценяване са провеждани както присъствено, така и със средствата на информационните и комуникационните технологии в съответствие с формите, предвидени в учебните планове и програми. Организирана е и е реализирана електронна заверка на семестъра. При изпитване на студентите са използвани електронни протоколи.*
- *Организирано е и е проведено обучение по 2 нови специалности за ОКС „бакалавър”- „Комуникационна техника и киберсигурност” (професионално направление 5.3 Комуникационна и компютърна техника) и „Дигитална администрация“ (професионално направление 5.13 Общо инженерство).*
- *Разкрита е нова специалност в ОКС „магистър“, редовна и задочна форма на обучение – „Индустриален мениджмънт“ (професионално направление 5.13 Общо инженерство), за която са приети квалификационна характеристика и учебни планове (за редовна и задочна форма на обучение).*
- *Успешно е реализирана идеята за организиране и провеждане на бизнес-ориентирано обучение. Такова обучение е организирано съвместно с фирми Аркус” АД – град Лясковец, „Хилцингер-полирни технологии” ООД – град Горна Оряховица, „Хамбергер-България” (град Севлиево), АЕЦ „Козлодуй” , „Зюдволе Груп Италия” АД – Клон Булсафил (град Пловдив), „Кремък” ЕООД (град Стара Загора), „Прогрес” АД (град Стара Загора), „Оскар Рюек България” (град Стара Загора), „Оптикоелектрон” (град Панагюрище), „Алуком” ЕООД (град Плевен), „Илинден” АД (град Плевен), „Калинел” ЕООД (град Троян) и Община Копривицица. При тази форма на организация на обучението през учебната 2020/2021 година са се обучавали 416 студенти от ОКС „бакалавър”. Постигнатата успеваемост от студентите и повишената им мотивация за усвояване на знанията доказват ефективността на тази форма на организация на учебния процес. В тази връзка е необходимо да се разширява бизнес-ориентираното обучение, което съчетава теоретично обучение в Университета и практическо обучение във фирмите, гарантира успешна реализация на студентите и намира подкрепа сред работодателите в страната.*

- Актуализирани са учебните планове на специалности „Индустриален мениджмънт“ и „Стопанско управление“, ОКС „бакалавър“, редовна и задочна форма на обучение, „Иновационен и инвестиционен мениджмънт в индустрията“, ОКС „магистър“, редовна и задочна форма на обучение и Груповият учебен план за подготовка на докторанти в Технически университет – Габрово.
- Приета е нова учебна документация (квалификационни характеристики, учебни планове за редовна и задочна форма на обучение, учебни програми и характеристики на учебни дисциплини) на 27 специалности от ОКС „магистър, от които: 7 специалности в професионално направление 5.1 Машинно инженерство; 5 специалности в професионално направление 5.2 Електротехника, електроника и автоматика; 2 специалности в професионално направление 5.3 Комуникационна и компютърна техника; 1 специалност в професионално направление 5.6 Материали и материалознание; 8 специалности в професионално направление 5.13 Общо инженерство; 2 специалности в професионално направление 3.4 Социални дейности; 2 специалности (4 магистърски програми) в професионално направление 3.7 Администрация и управление. Учебната документация е разработена в съответствие с Правилника за организация на учебната дейност, Методическите указания за учебна документация в ТУ-Габрово и новите Параметри на учебните планове за ОКС „магистър“. Постигнато е увеличение на общия брой на избираемите и факултативните дисциплини с една до осем дисциплини в зависимост от спецификата на специалностите и професионалните направления.
- Реализиран е прием на студенти за учебната 2021/2022 година и е проведено обучение през зимния семестър по новите единни учебни планове за ОКС „магистър“ за специалности от професионални направления 3.4 Социални дейности, 3.7 Администрация и управление, 5.1 Машинно инженерство, 5.2 Електротехника, електроника и автоматика, 5.3 Комуникационна и компютърна техника, 5.6 Материали и материалознание и 5.13 Общо инженерство.
- За да се повиши качеството на обучение, е необходимо: засилване на индивидуалната и извънаудиторната работа на студентите; непрекъснато актуализиране на съдържанието на учебния материал в съответствие с развитието на науката и технологиите; прилагане на съвременни технологични решения в образователния процес; непрекъснато модернизиране на учебната и технологичната среда; увеличаване на броя на публикуваните електронни материали и ресурси и атрактивното им представяне.
- Организирана е и е проведена целогодишна кандидатстудентска кампания за прием на студенти във всички образователно-квалификационни степени и форми на обучение. Прилагат се гъвкави форми за прием на студенти - провеждане на състезания в средни училища и фирми, резултатите от които са със статут на кандидатстудентски изпит; сключване на предварителни договори за класиране в избрана специалност; провеждане на предварителни изпити в ТУ-Габрово и в други региони на страната; прилагане на системата за онлайн подаване на документи и полагане на кандидатстудентски изпит. Във връзка с епидемичната ситуация в страната е приложена активна интернет рекламна кампания, а на приетите студенти са предоставени възможности за онлайн записване и за заплащане на семестриалните такси в електронен магазин. В резултат държавният план за прием на студенти, за които държавата осигурява средства за издръжката на обучението им, е изпълнен 86% за ОКС „бакалавър“, 72% за ОКС „професионален бакалавър“ и 108% за ОКС „магистър“.
- Организацията на конкурсните изпити, проверката на изпитните работи, обявяването на резултатите и записването на приетите студенти са на високо

ниво. Кандидатстудентските изпити обхващат голям брой дисциплини (общотехническа подготовка, математика, български език и литература, география) и се организират и провеждат по календарен график, приет от Академичния съвет. Необходимо е да се популяризира и по-широко да се прилага системата за онлайн полагане на приемни изпити.

- Създадени са условия за привличане и обучение на чуждестранни студенти. Предоставени са материали за Информационните дни на българското висше образование, проведени в Украйна и Молдова, и е популяризирано сред преподаватели, директори на училища и ръководители на образованието в град Чорлу (Република Турция) решението на Съвета за висше образование на Турция (YOK) за признаване на дипломите за висше образование, издадени от ТУ-Габрово.
- Обучението на докторантите в ТУ-Габрово се провежда в съответствие със Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане, Правилника за приемане и обучение на докторанти в ТУ-Габрово и Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ТУ-Габрово. Необходима е по-активна работа на обучаващите звена за изпълнение на държавния план-прием на докторанти, както и за увеличаване на броя на успешно защитилите докторанти.
- В ДЕСО е организирано и проведено обучение за повишаване на квалификацията (въвеждаща, продължаваща и допълнителна) на педагогически специалисти съгласно Наредба №15 на МОН от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти и Правилата за придобиване на професионално-квалификационни степени от учителите, директорите и другите педагогически специалисти. Присъдени са професионално-квалификационни степени на 27 педагогически специалисти и е проведено обучение в едногодишна професионално-педагогическа специализация на 13 учители.
- Положителни са резултатите от дейността на Центъра за електронно и дистанционно обучение, свързани с организацията и провеждането на електронно и дистанционно обучение с участие на всички студенти и преподаватели на ТУ-Габрово посредством официалната платформа за електронно и дистанционно обучение DMoodle и платформата за провеждане на онлайн срещи Microsoft Teams.
- Центърът за следдипломна квалификация и Центърът за професионално обучение са водещи звена за повишаване на квалификацията и за професионално обучение на студенти и граждани в условията на голяма конкуренция в сферата на образователните услуги. През 2021 година в Центъра за следдипломна квалификация е организирано обучение по шест нови квалификационни курса, за които са разработени и приети квалификационни характеристики, учебни планове и учебни програми.
- Университетската библиотека осигурява много добро информационно осигуряване на учебния процес и достъп до многоотраслови бази данни с научна информация. Необходими са непрекъснато обновяване на библиотечния фонд с повече нови книги, електронни носители и други информационни източници, както и повече средства за абониране на периодични издания по профила на Университета.

3. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА, НАУЧНО-ПРИЛОЖНА И ПРИЛОЖНА ДЕЙНОСТ

3.1. Научноизследователска дейност

3.1.1. Научноизследователска дейност, финансирана целево със средства от държавния бюджет

Съгласно Наредбата за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност от 16.09.2016 г., Системата за организиране, провеждане и отчитане на вътрешни конкурси за научни изследвания, актуализирана от Академичния съвет на Технически университет – Габрово (ТУ-Габрово) на 06.12.2018 г и Заповед на Ректора на Университета №3-01-41/01.02.2021 г. е обявен конкурс за финансиране на проекти за научни изследвания. Средствата за присъщата на ТУ-Габрово научноизследователска дейност, финансирана целево от държавния бюджет през 2021 г., са в размер на 141 672 лева.

През 2021 г. от научни колективи в Университета са подготвени 23 заявки за нови проекти и една за проект, продължаващ с остатък от финансирането си за предходната година. Разпределението на броя на договорите и финансирането им по основни звена, след подписването на договорите, са показани в *Таблица 3.1.*

Проектите са изпълнявани съобразно утвърдения от АС на ТУ-Габрово График на дейностите, свързани с организиране, провеждане и отчитане на вътрешни конкурси за научни изследвания за 2021 г. и разработените план-програми на проектите. Финансовото изпълнение на проектите е представено в *Таблица 3.2.* Информация за разпределението на броя на участниците в колективите, разработващи проектите, по отделни групи (преподаватели, докторанти, студенти и изследователи) е дадена в *Таблица 3.3.*

Таблица 3.1. Научноизследователски проекти, финансирани целево със средства от държавния бюджет

№	Договори	Брой договори	Обща стойност, лв.
1.	Факултет „Електротехника и електроника”	9	47600
2.	Факултет „Машиностроене и уредостроене”	7	46300
3.	Факултет „Стопански”	5	18072
4.	ДЕСО	1	4200
5.	Технически колеж - Ловеч	1	4800
6.	Университетски договори	1	20700
ОБЩО		24	141 672

Таблица 3.2. Финансово изпълнение на проектите

№	Договори	Брой договори	Финансиране, лева		
			План	Отчет към 31.12.2021 г.	Степен на усвояване
1.	ФЕЕ	9	47600	27292,87	57%
2.	ФМУ	7	46300	17944,65	39%
3.	ФС	5	18072	8707,13	48%
4.	ДЕСО	1	4200	1853,29	44%
5.	ТК-Ловеч	1	4800	792,36	17%
6.	Университетски договори	1	20700	8373,42	40%
ОБЩО		24	141 672	64963,72	46%

Таблица 3.3. Участници в научноизследователските проекти

№	Договори	Участници					
		Общо	Преподаватели		Докто-ранти	Студенти	Изследо-ватели
			Хабил.	Нехаб.			
1.	ФЕЕ	116	25	27	10	47	7
2.	ФМУ	90	21	22	14	27	6
3.	ФС	65	19	13	2	26	5
4.	Университетски договори	18	6	2	3	7	-
5.	ДЕСО	13	2	3	-	4	4
6.	ТК-Ловеч	12	2	5	1	3	1
ОБЩО		314	75	72	30	114	23

След рецензиране на отчетите са получени следните средноаритметични стойности на оценките: за ФЕЕ – 45,8; за ФМУ – 42,25; за ФС – 40,8; за ДЕСО – 58; за ТК-Ловеч – 23.

Разработването на проектите през 2021 г. е допринесло и за научното развитие на преподавателите – 10 преподаватели са заели академичната длъжност „асистент”, 2 – академичната длъжност „главен асистент”, 3 – академичната длъжност „доцент” и 2 – академичната длъжност „професор”.

3.1.2. Научноизследователска дейност, финансирана със средства извън бюджетната субсидия за научна дейност на ТУ-Габрово

3.1.2.1. Проекти по оперативни програми

- Проекти по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. - проекти по процедури BG05M2OP001-1.001 „Изграждане и развитие на центрове за върхови постижения“ и BG05M2OP001-1.002 „Изграждане и развитие на центрове за компетентност“.

Приоритетна област на ИСИС - Мехатроника и чисти технологии:

- BG05M2OP001-1.002-0023 Център за компетентност „Интелигентни мехатронни, еко и енергоспестяващи системи и технологии”, бюджет 23 569 719 лв., начало 30 март 2018 г. - край 31 ноември 2023 г.; водеща организация: Технически университет – Габрово; партньори: Технически университет - София, Технически университет - Варна, Софийски университет “Св. Климент Охридски” – Факултет по химия и фармация, Институт по роботика - БАН, Институт по електроника – БАН, Централна лаборатория по приложна физика – БАН; ръководител: проф. д-н Райчо Иларионов; водещ координатор: проф. д-р Илия Железаров.

- BG05M2OP001-1.001-0008 Център за върхови постижения „Национален център по мехатроника и чисти технологии”, бюджет 69 184 530 лв., начало 28 февруари 2018 г. - край 31 декември 2023 г.; водеща организация: Институт по обща и неорганична химия – БАН; партньори: Технически университет – Габрово, Технически университет - София, Технически университет - Варна, Химико-технологичен и металургичен университет - София и още 11 института на БАН; контактното лице за ТУ-Габрово: проф. д-н Димитър Дичев.

Приоритетна област на ИСИС - Информатика и ИКТ:

- BG05M2OP001-1.002-0006 Център за компетентност „Квантова комуникация, интелигентни системи за сигурност и управление на риска” (Quasar), бюджет 13 500 000 лв., начало 01.06.2018 г. - край 01.06.2023 г.; водеща организация: Институт по роботика – БАН; партньори: Технически университет – Габрово, Институт по металознание, съоръжения и технологии „Академик Ангел Балевски“ с Център по хидро-и аеродинамика при БАН, Висше военноморско училище „Н. Й. Вапцаров” – Варна, Национален военен университет „Васил Левски” - Велико Търново, Институт за ядрени изследвания и ядрена енергетика при БАН, Геолого-географски факултет към Софийския университет „Св. Климент Охридски”,

Сдружение „Съвременни летателни технологии“; контактно лице за ТУ-Габрово: проф. д-р Анатолий Александров.

- BG05M2OP001-1.002-0002 Център за компетентност „Дигитализация на икономиката в среда на Големи данни“, бюджет 13 333 869 лв., начало 30 март 2018 г. - край 31 ноември 2023 г.; водеща организация: Университет за национално и световно стопанство; партньори: Технически университет – Габрово, Икономически университет – Варна, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Русенски университет „Ангел Кънчев“, Институт по информационни и комуникационни технологии – БАН; контактно лице за ТУ-Габрово: доц. д-р Боян Карапенов.

През 2021 продължава пълноценната работа и популяризацията на Технологичния парк на ТУ-Габрово, който обединява научноизследователската инфраструктура, изградена в резултат на реализацията на проектите по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, като две от лабораториите имат договори за стопанска дейност с външни възложители.

- *Проекти по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г.:*

- BG16RFOP002-1.005-0229 „Повишаване на иновационната дейност в „Адтех“ ООД, чрез разработване на продуктова иновация /услуга/ - Система за лазерно маркиране“, бюджет 108 000 лв.; участници: проф. д-р Ирина Александрова; доц. д-р Иван Митев; гл. ас. д-р Борислав Стоянов, гл. ас. д-р Милка Атанасова.

3.1.2.2. Международни научноизследователски проекти

Преподаватели от ТУ-Габрово са участвали в изпълнението на три международни научноизследователски проекта, финансирани по програми „Хоризонт 2020“ и UNESCO Participation Programme 2020 – 2021. (Таблица 3.4)

Таблица 3.4. Международни научноизследователски проекти

Програма	Проект; участници	Тема	Продължителност	Финансиране за ТУ-Габрово
Рамкова програма на Европейския съюз за научни изследвания и иновации „Хоризонт 2020“; Приоритет LC-SC3-SCC-1-2018-2019-2020 „Интелигентни градове и общности“; Схема „Иновационни действия“	№ 957751 RESPONSE Бенифициент: Община Габрово; Участници от ТУ-Габрово: доц. д-р Пламен Цанков	Интегрирани решения за плюсово енергийни и жизнено градове с акроним RESPONSE (IntegRatEd Solutions for POSitive eNergy and reSiliEnt CitiEs)	60 месеца 01.10.2020 г. - 30.09.2025 г.	Финансиране за Община Габрово - 200 000 € Няма финансиране за ТУ-Габрово;
Рамкова програма на Европейския съюз за научни изследвания и иновации „Хоризонт 2020“, схема H2020-SwafS-2018-2020 „Наука с и за обществото“	№ 824565 TeRRItoria Бенифициент: Община Габрово; Участници от ТУ-Габрово: проф. д-р Станимир Садинов;	Участие на местни заинтересовани страни в отговорна наука и иновации в регионите с акроним TeRRItoria (Territorial Responsible Research and Innovation Through the involvement of local R&I Actors)	36 месеца 1.02.2019 г. - 31.01.2022 г.	Обща стойност: 1 999 833,75 € Община Габрово - 65812,50 € Няма финансиране за ТУ-Габрово

Таблица 3.4

Програма	Проект; участници	Тема	Продължи- телност	Финансиране за ТУ-Габрово
UNESCO Participation Programme 2020 - 2021	№ 1290116052 Бенифициент: Academy of Science and Art of Republika Srpska, B&H; Участници от ТУ-Габрово: проф. д-р Илия Железаров; доц. д-р Пламен Цанков	Засилване на регио- налното сътрудни- чество в областта на възобновяемите енергийни източници за устойчиво развитие и изменение на климата, с цел постигане на условията на европейския зелен план в Западните Балкани (Strengthening regional cooperation in the field of renewable energy sources for sustainable development and climate change in order to achieve conditions of European green plan in the Western Balkan)	2020 г.-2021 г.	Обща стойност: 28 000 USD; Няма финансиране за ТУ-Габрово

3.1.2.3. Проекти по Фонд „Научни изследвания“

Преподаватели и докторанти от ТУ–Габрово участват в изпълнението на два национални научноизследователски проекта, финансирани от Фонд „Научни изследвания“ (Таблица 3.5).

Таблица 3.5. Национални научноизследователски проекти

Договор №	Тема	Ръководител, участници	Финансиране, продължителност
КП-06-Н 37/25 от 18.12.2019 г.	Оптимално проектиране и управление на системи за съхранение на електрическа енергия	Ръководител: доц. д-р инж. Димитър Арнаулов, ТУ – София Колектив от ТУ-Габрово: проф. д-р инж. Николай Маджаров – ръководител; доц. д-р инж. Доброслав Данков; доц. д-р инж. Продан Проданов; доц. д-р инж. Христо Ибришимов; Валери Петков – докторант; Людмил Петков – докторант	Бюджет: 120 000 лв., от които 40000 лв. за ТУ-Габрово; Продължителност: два етапа по 18 месеца
КП-06- ПН47/6 от 26.11.2020 г.	Изследване на процеси и структурни промени при електронно-лъчево заваряване на метали и сплави с различни термофизични свойства	Ръководител: д-р Дарина Каишева, Институт по електроника „Акад. Емил Джаков“, БАН Колектив от ТУ-Габрово: доц. д-р инж. Ангел Анчев – ръководител; доц. д-р инж. Владимир Дунчев; гл. ас. д-р инж. Борислав Стоянов; гл. ас. д-р инж. Милка Атанасова; гл. ас. д-р инж. Владимир Тодоров	Бюджет: 170 000 лв., от които 60000 лева за ТУ-Габрово (два етапа по 30000 лв.); Продължителност: два етапа по 18 месеца (I етап до месец май 2022 г.; II етап до месец ноември 2023 г.)

3.2. Публикационна и издателска дейност

3.2.1. Публикационна дейност

При изпълнението на научноизследователските проекти, финансирани със средства от държавния бюджет, са решени голям брой теоретични и практически задачи, основно с научно-приложен характер. Постигнати са значителни теоретични и практически резултати, за което свидетелстват направените 136 научни публикации, от които 38 в чужбина и 98 в страната. Информация за тях е представена в *Таблица 3.6.*

Резултатите от научната работа на студентите, свързана с участието им в научноизследователски проекти, както и от разработката на проблеми, обект на дипломното проектиране, са представени на Студентската научна сесия, проведена на 15 октомври 2021 г. В три тематични направления са изнесени 50 доклада на студенти от Университета, които са отпечатани в сборник „Студентска научна сесия – 2021”. В сесията са участвали с доклади студенти от страната и ТУ-Габрово. Част от наградите са осигурени по проекта „Габрово–директно” на Габровската търговско-промишлена палата и от Териториалната организация на Научно-техническите съюзи - Габрово. Разпределението на докладите по направления е, както следва: Електротехника и електроника – 21 доклада; Машиностроене и уредостроене – 20 доклада; Стопански науки – 9 доклада.

На 19 и 20 ноември 2021 г. в ТУ-Габрово е проведена хибридно Международната научна конференция УНИТЕХ’21. За участие в конференцията, след рецензиране, са приети 109 доклада, от които 1 пленарен доклад, 43 доклада от чужбина, 27 - от университети и научни организации от страната и 39 - от ТУ-Габрово. Най-голям е броят на чуждестранните участници от Сърбия, Украйна, Гърция, Турция, Република Сръбска, Косово, Литва, Германия. Работата на конференцията протече в 8 секции, по научни направления, представени в *Таблица 3.7.* Докладите са публикувани в два тематични сборника, както и на компакт диск с материалите на конференцията, мултимедийна информация за Университета, поканена за участие в следващата конференция УНИТЕХ’2022.

От 23 до 25 септември 2021 г., хибридно - в Технологичния парк на ТУ-Габрово и онлайн, е проведена организираната от Националния комитет по осветление в България, със съорганизатори IEEE България, ТУ-София и ТУ-Габрово, международна научна конференция The Sixth Junior Conference on Lighting LIGHTING 2021, научните доклади от която са реферирани в IEEE Xplore и Scopus. Конференцията е регистрирана в международния календар на конференции на IEEE за 2021 година: https://conferences.ieee.org/conferences_events/conferences/conferencedetails/49406.

Със средства от бюджета през 2021 г. са издадени два броя на списание „Известия на Технически университет - Габрово” (брой 62 и брой 63) на обща стойност 2286 лева. През 2021 г. в списанието са публикувани общо 26 научни статии с автори от България, Виетнам, Полша, Русия, Турция и Украйна.

Таблица 3.6. Научни публикации в резултат на научноизследователски проекти

Договори	Публикации по тематиката				
	Общо	В чужбина		В страната	
		Статии	Доклади	Статии	Доклади
ФЕЕ	59	8	3	1	47
ФМУ	25	5	11	3	6
ФС	36	6	4	1	25
Университетски договори	5	-	-	-	5
ДЕСО	4	1	-	1	2
ТК-Ловеч	7	-	-	-	7
ОБЩО	136	20	18	6	92

Таблица 3.7. Доклади на Международната научна конференция УНИТЕХ'2021

Направление, секция	Изнесени доклади			
	ТУ-Габрово	От страната	От чужбина	Общо
Пленарни доклади	-	1	-	1
Електротехника и електроника	19	19	14	52
Електротехника и електроенергетика	6	8	2	16
Електроника и Сензорика	2	3	5	10
Комуникационна техника и технологии	4	3	4	11
Компютърни системи, Компютърни технологии и Автоматика	7	5	3	15
Машиностроене и уредостроене	4	2	15	21
Технологии в машиностроенето; Проектиране на машини и инструменти	2	2	7	11
Хидравлика, пневматика и топлотехника; Мехатроника, метрология и управление на качеството	2	0	8	10
Стопански науки	16	5	14	35
Социални и хуманитарни науки; Предприемачество и икономика, Организация и управление; Образователни технологии	12	-	7	19
Химия, Физика и екология	4	5	7	16
ОБЩО	39	27	43	109

Обобщени данни за публикационната дейност на преподавателите и докторантите от основните звена в ТУ–Габрово през 2021 г. са представени в Таблица 3.8. Публикувани са 32 научни статии в международни списания, от които 14 - с импакт-фактор и 12 - реферирани в Scopus, а 21 от докладите са изнесени на конференции в чужбина. В България, в списания и сборници, са публикувани 30 статии, а на конференции са изнесени 133 доклада. Издадени са 3 монографии.

Таблица 3.8. Публикационна дейност през 2021 г.

Основно звено	СТАТИИ					ДОКЛАДИ					ОБЩО
	Списания с IF (Web of Science)	Списания, реферирани в Scopus (без тези с IF)	Чуждестранни списания, известия и годишници	Национални списания	Известия и годишници в страната	Международни конференции в чужбина (реферирани в Scopus)	Международни конференции в страната - без УНИТЕХ (реферирани в Scopus)	УНИТЕХ '2021	Национални конференции	Университетски конференции	
ФЕЕ	2	3	1	5	-	6(5)	38(36)	20	7	-	82
ФМУ	12	3	1	4	8	9	1	3	3	-	44
ФС	-	6	15	10	3	4	11	17	4	4	74
ДЕСО	-	-	1	-	-	2	1	-	-	-	4
ТК-Ловеч	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	7
ОБЩО	14	12	18	19	11	21	51	40	21	4	211

През 2021 г. са приети Вътрешни правила за финансово стимулиране на публикационната активност в Технически университет – Габрово.

Подготвени са и са подадени необходимите документи за кандидатстване за включване на ТУ-Габрово в Националната програма „Стимулиране на публикационната активност на научноизследователския състав на държавните висши училища в България в световните бази данни Scopus и Web of Science“.

С решения на АС е реализирано финансово стимулиране на преподаватели за 89 броя публикации, реферирани в Web of Science и Scopus, на обща стойност от 19200 лева.

3.2.2. Цитирания на научни публикации

Обобщени данни за цитиранията на научните публикации на преподавателите от основните звена в ТУ–Габрово през 2021 г. са представени в Таблица 3.9. Общият брой на цитиранията е 258, от които 112 са в издания с импакт-фактор и/или импакт-ранг, а 91 – в издания, реферирани в Web of Science и/или Scopus.

Таблица 3.9. Цитирания на научни публикации на преподаватели от ТУ-Габрово през 2021 г.

Основно звено	Цитирания в списания с IF	Цитирания в издания с SJR	Цитирания в реферирани издания на WoS и Scopus	Цитирания в чужбина	Цитирания в издания в страната	Общо
ФЕЕ	19		39	15	5	78
ФМУ	74	19	26	4	-	123
ФС	-	-	26	8	23	57
ОБЩО	93	19	91	27	28	258

3.2.3. Рецензии и становища

През 2021 г. преподаватели от ТУ-Габрово са изготвили общо 269 рецензии на научни статии и доклади, учебници и учебни пособия, научни проекти, рецензии и становища на дисертационни трудове и представени за хабилитация научни материали. От тях 35 са рецензиите на научни статии в списания с импакт-фактор в Web of Science (Таблица 3.10).

Таблица 3.10. Рецензии на научни публикации в издания, реферирани и индексирани в WoS, изготвени от преподаватели от ТУ-Габрово през 2021 г.

Преподавател	Брой рецензии на статии/доклади в издания, реферирани и индексирани от WoS
проф. д-н Йордан Максимов	17
доц. д-р Росен Иванов	6
проф. д-н Галя Дунчева	5
проф. д-р Ирина Александрова	3
проф. д-н Димитър Дичев	2
доц. д-р Пламен Цанков	2
ОБЩО	35

3.2.5 Патенти и полезни модели

През 2021 е направена една заявка за международен патент за изобретение от преподаватели в ТУ-Габрово.

3.2.6. Издателска дейност

Със средства от бюджета и фонд „Издателска дейност” към Университетския център за научни изследвания и технологии, в съответствие с утвърдения от АС на ТУ-Габрово

издателски план на Университетско издателство „Васил Априлов” за 2021 година, са издадени на хартиен носител и електронно 12 учебни пособия (учебници и учебно-методични ръководства) на стойност 4405 лева (Таблица 3.11).

Таблица 3.11. Издателска дейност през 2021 г.

Автори	Заглавие	Формат	Стойност, лв.
гл. ас. д-р инж. Цветозар Петков	Лекционен курс по електрически машини II част	A5/150/100	520
проф. д-р инж. Николай Маджаров	Преобразователна техника	A5/150/100	580
доц. д-р инж. Доброслав Данков	Електронно-технологични и индустриални преобразователни устройства и системи - ръководство за лабораторни упражнения	A5/150/100	520
доц. д-р инж. Доброслав Данков	Компютърно проектиране и симулиране в електрониката - ръководство за лабораторни упражнения	Електронно издателство	-
гл. ас. д-р инж. Валентина Ранковска	Микропроцесорна схематехника	Електронно издателство	-
доц. д-р инж. Елена Захаријева-Стойнова	Програмиране и използване на компютри, ръководство за лабораторни упражнения	Електронно издателство	-
доц. д-р инж. Петър Петров доц. д-р инж. Георги Велев доц. д-р инж. Красимир Иванов	Техническа безопасност - лекционен курс и тренировъчни тестове	A5/430/100	1225
доц. д-р инж. Димитър Петров доц. д-р инж. Петър Петров гл. ас. д-р инж. Цвятко Върбов доц. д-р инж. Георги Велев	Електротехника и електроника – практикум	A5/150/100	520
доц. д-р Христо Цанев Метев гл. ас. д-р инж. Калин Красимиров Крумов	Технологическа екипировка (Ръководство за упражнения)	A5/100/100	360
Цанка Златева-Петкова	Бизнес планът - от идеята до реализацията	A5/170/50	330
Десислава Петрова Елеанка Гонгалова	Теория на системите и организационно проектиране	A5/200/50	350
Антоанета Хинова	Практически упражнения в MATLAB	Електронно издателство	-
ОБЩО			4405

3.3. Научно-приложна и приложна дейност

Научно-приложна и приложна дейност в ТУ-Габрово се осъществяват в Университетския център за научни изследвания и технологии (УЦНИТ) и в Университетския център за информационни системи и технологии (УЦИСТ). В В структурата на УЦНИТ се включват университетските научноизследователски и учебно-производствени лаборатории и центрове, и Университетско издателство „Васил Априлов”, а в УЦИСТ - сектор „Информационно осигуряване” и сектор „Техническо обслужване”.

3.3.1. Научно-приложна дейност, производство и услуги

Дейността на УЦНИТ през 2021 г. е в следните направления:

- научноизследователска, научно-приложна и приложна дейност, както и производство на основата на договори с външни възложители;
- производствени услуги, извършвани от Университетско издателство „Васил Априлов“;
- услуги, извършвани от университетската книжарница.

Общият обем на договорите за научноизследователските и учебно-производствените лаборатории (НИУПЛ) в ТУ - Габрово е 5098,80 лева и е представен в Таблица 3.12.

Таблица 3.12. Обем на договорите в НИУПЛ през 2021 г.

№	НИУПЛ	Ръководител	Финансиране, лв.
1.	НИУПЛ „Фотон“	проф. дн инж. Димитър Дичев	1648,80
2.	НИУПЛ „Текстил“	доц. д-р инж. Красимир Друмев	234,00
3.	НИУПЛ „Изпитания на металите“	проф. дтн инж. Йордан Максимов	468,00
4.	УПЦ	доц. д-р инж. Христо Метев	480,00
5.	У НИУПЛ „СНС технологии, САД/САМ проектиране и прототипиране“	доц. д-р инж. Йосиф Митев	84,00
6.	НИУПЛ „Инженерна екология и опазване на околната среда“	доц. д-р инж. Драгомир Василев	1344,00
7.	НИУПЛ „Електротест“	доц. д-р инж. Красимир Иванов	60,00
8.	Договор ПЛАНЗЕЕ	доц. д-р инж. Пламен Цанков	780,00
ОБЩО			5098,80

През 2021 г. в Университетско издателство „Васил Априлов“ са изработени печатни изделия и услуги за 31136,63 лева, от които 1456,78 лева - за външни клиенти, а книжарницата има приходи от продажба на учебници, документи и копирни услуги в размер на 12208,98 лева.

3.3.2. Развитие на информационната система на ТУ-Габрово

3.3.2.1. Дейност на сектор „Информационно осигуряване“ към УЦИСТ

- Дейности, свързани с разработване на програмни приложения (софтуер):

- Актуализиран е програмен модул „Приложения на автоматизираната система за управление на научни проекти по фонд Научни изследвания“ на Системата за организиране, провеждане и отчитане на вътрешни конкурси за научни изследвания на ТУ-Габрово.

- Актуализирани са уеб-базирани модули на УИС („Студентски групи“, „Заплатили семестриални такси“, „Незаплатили семестриални такси“, „Общност на възпитаниците на ТУ-Габрово“) и е създаден нов уеб-базиран модул – „Студентски имейл адреси“.

- Актуализирани са съществуващи програмни модули на УИС и са създадени нови програмни модули, свързани с обезпечаване на семестриалните такси на студентите. Напълно са актуализирани начинът на отразяване на таксите и тяхното проследяване и е въведена система с ордери.

- Във връзка със съставянето на разписи на консултациите по дисциплини, като част от задължителната извънаудиторна натовареност на преподавателите, е създадена нова програмна секция в УИС – „Разписание на консултации“.

- Актуализирана е структурата на базата данни и модули на УИС във връзка с автоматичното генериране на данни за студентите на ТУ-Габрово към националната информационна система на МОН.

-- Във връзка с епидемичната обстановка са актуализирани програмните процедури за: обезпечаване и организиране на електронно и дистанционно обучение с участие на всички студенти и преподаватели на ТУ-Габрово посредством платформата за провеждане на онлайн срещи Microsoft Teams. Разширена е структурата за обезпечаване на обучението.

- Актуализирани са програмните модули на УИС за планиране (Форма 2) и отчитане (Форма 4) на натовареността на преподавателите във връзка с приетите от АС Нормативи за натовареност на академичния състав за учебните 2021-2022, 2022-2023 и 2023-2024 години.

- Актуализирани са модули на подсистемата КСП за обезпечаване на целогодишното приемане на кандидатстудентски документи.

- Актуализирани са и са усъвършенствани модули на УИС във връзка с новоприети вътрешно-нормативни документи в ТУ-Габрово.

- *Дейности, свързани с осигуряване на работата на информационната система:*

- Осигурено е съдействие на отделни звена и сектори на ТУ-Габрово при работа и експлоатация на модулите и подсистемите на УИС, както и при работа с други информационни системи на Университета.

- Осигурено е административно обезпечаване на деловодната система на ТУ-Габрово на адрес (<http://ads.tugab.bg>) и на системата за онлайн управление на научни проекти по фонд „Научни изследвания“ на ТУ-Габрово (<http://nis.tugab.bg/>).

- Организирано е обучение на служители за работа с модулите на УИС.

3.3.2.2. Дейност на сектор „Техническо обслужване“ към УЦИСТ

През 2021 г. дейността на сектора е съсредоточена в две направления: „Техническо обслужване“ и „Интернет публикации“.

- *Направление „Техническо обслужване“*

Дейността на направлението е насочена главно към модернизиране на компютърната мрежа и повишаване на свързаността в района между учебен корпус 1 (УК1) и УК2, както и в района между УК2 и УК3.

Подготвена е документация и е проведена обществена поръчка за компютърна техника, в резултат на което е закупена компютърна техника и периферни устройства на стойност над 130 000 лева. Новозакупената техника е инсталирана и въведена в експлоатация.

Хардуерно е осигурено провеждането на кандидатстудентската кампания за учебната 2021/2022 година. Софтуерно и хардуерно е обезпечено хибридно провеждане в Технологичния парк на ТУ-Габрово на международните научни конференции УНИТЕХ'21 и LIGHTING 2021, по време на които повече от 50% от участниците са представили докладите си онлайн.

- *Направление „Интернет публикации“*

През 2021 година са изпълнявани основните цели и задачи на направлението – обслужване на университетските интернет страници, спомагащи дейността на ТУ-Габрово, научните изследвания, кандидатстудентския прием, развитието на академичния състав, списание „Известия на ТУ-Габрово“, Международната научна конференция УНИТЕХ, УНИТЕХ – избрани доклади, Електронното издателство, Сайта на възпитаниците на ТУ-Габрово, Кариерния център, Центъра за насърчаване на предприемачеството и др. Извършвано е поддържане на актуална информационна среда и е осигурено разпространяване на информацията в поддържаните сайтове и в социалните мрежи.

3.4. Участие на ТУ-Габрово в сдружения с фирми и организации

През 2021 г. ТУ-Габрово е участвал в следните фирми и сдружения:

- Високотехнологичен център ЕООД (ВТЦ ЕООД);
- Клъстер подемна техника ООД.

3.4.1. Високотехнологичен център ЕООД

Дейността на ВТЦ ЕООД, свързана с научно-приложна дейност, производствена дейност и предоставяне на услуги, е преустановена на 01.03.2012 година.

3.4.2. Клъстер Подемна техника ООД

През 2021 г. „Клъстер подемна техника” ООД няма промени в капитала си от 100 лева, от които ТУ-Габрово има дружествен дял от 2 лева, или 2%.

3.5. Изводи и препоръки

- *Научноизследователската, научно-приложната и приложната дейност в Технически университет - Габрово през 2021 година са организирани и реализирани в съответствие с приетите национални и вътрешни нормативни документи.*
- *На високо ниво е активността на преподаватели от ТУ-Габрово при ръководство и/или участие в проекти. Реализирани са 2 национални научноизследователски проекта по Фонд „Научни изследвания”, 3 международни научноизследователски проекта (2 - по програма „Хоризонт 2020“ и един – по Програмата за участие на UNESCO), 4 проекта по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г., 2 проекта по Националната пътна карта за научна инфраструктура, един проект по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г. и 24 научноизследователски проекта, финансирани целево със средства от държавния бюджет.*
- *Разширена е дейността на Технологичния парк на ТУ-Габрово, обединяващ научноизследователската инфраструктура на центровете за компетентност и на Центъра за върхови постижения на територията на Университета, като две от лабораториите имат договори за стопанска дейност с външни възложители.*
- *Научноизследователската дейност, финансирана със средства от държавния бюджет през 2021 г. е организирана и проведена на добро ниво. Постигнатите резултати са отразени в 136 научни публикации, от които 98 са в научни списания, симпозиуми и конференции в страната и 38 - в чужбина. Необходимо е обаче да се повиши степента на усвояване на средствата за научноизследователските проекти, финансирани целево от държавния бюджет, която за 2021 година е 46%.*
- *На много добро ниво, в условията на световната пандемия от COVID-19, хибридно протече Международната научна конференция УНИТЕХ'2021, по време на която в 8 секции са представени 109 доклада, от които 43 са на чуждестранни участници.*
- *Съвместната научна работа на преподаватели и студенти при реализиране на научноизследователски проекти е отразена в хибридно проведената Студентска научна сесия, по време на която са изнесени 50 доклада в три научни направления. Като съорганизатор и спонсор на Студентската научна сесия, наред с Габровската търговско-промишлена палата, за втора поредна година е привлечена Териториалната организация на Научно-техническите съюзи - Габрово.*
- *Успешно е хибридно провеждане в Технологичния парк на ТУ-Габрово на The Sixth Junior Conference on Lighting LIGHTING 2021, организирана от Националния комитет по осветление в България, със съорганизатори IEEE България, ТУ-София и ТУ-Габрово. Научните доклади от конференцията са реферирани в IEEE Xplore и Scopus.*
- *Публикационната дейност на научно-преподавателския състав е на добро ниво. Публикувани са 211 статии и доклада, от които 14 - в списания с импакт-фактор в Web of Science, а 53 са реферирани в Scopus.*

- Издадени са два нови броя на списание „Известия на Технически университет - Габрово с общо 26 научни статии, от които 12 - на чуждестранни автори от Виетнам, Полша, Русия, Турция и Украйна.
- Приети са Вътрешни правила за финансово стимулиране на публикационната активност в Технически университет – Габрово. Подготвени са и са подадени документи за кандидатстване за включване на ТУ-Габрово в Националната програма „Стимулиране на публикационната активност на научноизследователския състав на държавните висши училища в България в световните бази данни Scopus и Web of Science“.
- През 2021 г., с решение на Академичния съвет, е реализирано финансово стимулиране на преподаватели за 89 публикации в издания, които са реферирани и/или индексирани в Web of Science и/или Scopus, на обща стойност 19200 лева.
- Университетското издателство „Васил Априлов” работи активно по подготовката и отпечатването на документация за кандидатстудентската кампания, рекламни материали, списание „Известия на Технически университет - Габрово”, вестник „Известник”, както и на сборниците от Международната научна конференция УНИТЕХ’2021 и Студентската научна сесия, на учебници и учебни пособия.
- Необходимо е да се предприемат мерки за повишаване на степента на усвояване на средствата от бюджета и фонд „Издателска дейност” към УЦНИТ. В съответствие с утвърдения от Академичния съвет на ТУ-Габрово издателски план на Университетско издателство „Васил Априлов” за 2021 година са отпечатани/издадени електронно само 12 от заявените и одобрени 20 учебника и учебни пособия.
- Във връзка с кандидатстването за рефериране на научните издания на ТУ–Габрово - „Известия на Технически университет - Габрово” и Unitech – Selected papers, в Web of Science и Scopus, е необходимо в тях да се публикуват по-голям брой и качествени научни публикации.
- Необходимо е да се повиши активността на преподавателите по отношение на регистрирането на патенти и полезни модели на научните им разработки с финансиране на процедурите в съответствие с Правилника за управление на интелектуалната собственост на ТУ–Габрово.
- Необходимо е да се повиши използваемостта на високотехнологичното оборудване на лабораториите в Технологичния парк на ТУ-Габрово за научноизследователска, научно-приложна и приложна дейност, включително чрез договори с външни възложители.

4. АКАДЕМИЧЕН СЪСТАВ

4.1. Състояние на академичния състав

Академичният състав на основен трудов договор в ТУ–Габрово, заедно с ТК–Ловеч (към 21.12.2021 г.), се състои от 141 преподаватели, от които хабилитираните преподаватели са 69 (48,9%), а нехабилитираните - 72 (51,1%) - Таблици 4.1 и 4.2.

Сравнението на данните с предходната 2020 година показва увеличение на академичния състав с двама преподаватели.

4.2. Развитие на академичния състав

Кадровото развитие на академичния състав в ТУ-Габрово през 2021 година е показано в Таблица 4.3.

Таблица 4.1. Академичен състав

Основно звено	Проф. дн		Проф. д-р		Доц. дн		Доц. д-р		Гл. ас. д-р/ Ст. преподавател д-р		Старши преподавател		Асистент д-р		Асистент/ Преподавател		Общо Бр.
	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	
ФЕЕ	1	2,0	4	7,8	-	-	20	39,2	19	37,3	-	-	-	-	7	13,7	51
ФМУ	3	6,7	2	4,4	-	-	18	40,0	17	37,8	-	-	2	4,4	3	6,7	45
ФС	-	-	1	3,8	1	3,8	14	53,8	9	34,6	-	-	-	-	1	3,8	26
ДЕСО	-	-	-	-	-	-	2	14,3	4	28,6	4	28,6	-	-	4	28,6	14
ТУ-Габрово	4	3,0	7	5,3	1	0,8	54	40,6	46	34,6	4	3,0	2	1,5	15	11,3	133
ТК-Ловеч	-	-	-	-	-	-	3	37,5	3	37,5	-	-	-	-	2	25,0	8
ОБЩО	4	2,8	7	5,0	1	0,7	57	40,4	49	34,8	4	2,8	2	1,4	17	12,1	141

Таблица 4.2. Съотношение между хабилитирани и нехабилитирани преподаватели

Основно звено	2019 г.					2020 г.					2021 г.				
	Хабил. преп.		Нехаб. преп.		Общо Бр.	Хабил. преп.		Нехаб. преп.		Общо Бр.	Хабил. преп.		Нехаб. преп.		Общо Бр.
	Бр.	%	Бр.	%		Бр.	%	Бр.	%		Бр.	%	Бр.	%	
ФЕЕ	23	48,9	24	51,1	47	24	50,0	24	50,0	48	25	49,0	26	51,0	51
ФМУ	27	61,4	17	38,6	44	22	53,7	19	46,3	41	23	51,1	22	48,9	45
ФС	20	50	20	50	40	18	58,1	13	41,9	31	16	61,5	10	38,5	26
ДЕСО	1	7,14	13	92,9	14	2	14,3	12	85,7	14	2	14,3	12	85,7	14
ТУ-Габрово	71	49,0	74	51,0	145	66	50,4	65	49,6	131	66	49,6	64	48,1	133
ТК-Ловеч	3	33,3	6	66,7	9	2	25,0	6	75,0	8	3	37,5	5	62,5	8
ОБЩО	74	48,1	80	51,9	154	68	48,9	71	51,1	139	69	48,9	72	51,1	141

Таблица 4.3. Конкурси за академични длъжности и назначени преподаватели

Основно звено	Обявени конкурси, бр.					Назначени преподаватели, бр.				
	Ас.	Гл. ас.	Доц.	Проф.	Общо	Ас.	Гл. ас.	Доц.	Проф.	Общо
ФЕЕ	3	1	-	1	5	4	1	2	1	8
ФМУ	4	1	1	-	6	4	1	2	-	7
ФС	2 за 4 места	-	1	1	4 за 6 места	1	-	1	1	3
ДЕСО	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ТК-Ловеч	1	-	1	-	2	1	-	1	-	2
ОБЩО	10 за 12 места	2	3	2	17 за 19 места	10	2	6	2	20

Трима от преподавателите, заели академичната длъжност „доцент“, и трима от преподавателите, заели академичната длъжност „асистент“, са назначени въз основа на конкурси, обявени през 2020 г.

През 2021 г. са обявени 10 конкурса за общо 12 места за заемане на академичната длъжност „асистент“, 2 - за заемане на академичната длъжност „главен асистент“, 3 - за заемане на академичната длъжност „доцент“ и 2 - за заемане на академичната длъжност

„професор“. В резултат на проведените конкурси академичната длъжност „асистент“ е заета от 10 преподаватели, академичната длъжност „главен асистент“ - от 2 преподаватели, академичната длъжност „доцент“ – от 6 преподаватели и академичната длъжност „професор“ – от 2 преподаватели. През 2021 г. трима преподаватели са придобили образователната и научна степен „доктор“.

4.3. Изводи и препоръки

- *Технически университет – Габрово разполага с академичен състав на основен трудов договор, който отговаря на изискванията на Закона за висшето образование и осигурява качеството на учебния процес и на научноизследователската дейност.*
- *Обявяването на конкурси за академични длъжности се съобразява с приоритетните области на Стратегията за развитие на висшето образование в Република България за периода 2021-2030 година, препоръките на Акредитационния съвет и на постоянните комисии на Националната агенция за оценяване и акредитация, както и с изискванията за минимален брой на състава на основните звена в ТУ-Габрово при спазване на приетите от Академичния съвет съотношения между хабилитирани и нехабилитирани преподаватели.*
- *Необходимо е да се планират кадровото развитие и разпределението на хабилитираните преподаватели в основните звена с цел осигуряването на учебния процес за всички специалности, при спазване на приетите съотношения между хабилитирани и нехабилитирани преподаватели.*

5. МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО И ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА

Международното сътрудничество в ТУ-Габрово се осъществява в съответствие с изискванията на ЗВО, Правилника за работа по програма “Еразъм+”, Ключова дейност 1 (КД 1): Образователна мобилност в Технически университет – Габрово, Стратегията за интернационализация на Технически университет – Габрово за периода 2020 - 2030 година и Правилника за устройството и дейността на Университетски център за международни и национални програми и проекти. Дейностите по международното сътрудничество се инициират, координират и реализират от Университетския център за международни и национални програми и проекти (УЦМНПП).

През 2021 г. международното сътрудничество е реализирано в условията на пандемия и произтичащите от това предизвикателства.

Дейностите по международното сътрудничество са подчинени на следните задачи:

- Създаване на условия за увеличаване на броя на проектите по международни образователни и изследователски програми чрез разпространяване на информация за отворени за кандидатстване програми и процедури, оказване на съдействие за намиране на подходящи партньори, подпомагане на попълването на документация при подаване на проектни предложения и при изпълнението на дейности по одобрените за финансиране проекти и разпространение на резултатите от проектите.
- Методическа подкрепа при разработването и управлението на международни и национални проекти, изпълнявани от ТУ-Габрово, като водеща организация, координатор или партньор.
- Сключване на нови двустранни договори за сътрудничество с европейски и международни университети.
- Подготовка и преподписване на междуинституционални договори по програма „Еразъм+“ за новия програмен период (2021-2029 г.) и въвеждане на изискванията на „Еразъм без хартия“.

- Участие по трите ключови дейности на програмата „Еразъм+“ (образователна мобилност, сътрудничество и иновации, подкрепа за образователни политики). Създаване на условия за увеличаване на броя на мобилностите на преподаватели, докторанти и студенти.
- Популяризиране на постиженията на ТУ-Габрово в регионален, национален и международен мащаб. Изготвяне на рекламни материали и брошури и представяне на образователните и научните постижения на ТУ-Габрово в медиите. Организиране на съвместни събития с представители на бизнеса и на граждански и неправителствени организации на местно и международно ниво.

Дейностите за изпълнение на тези задачи са в следните *направления*:

- Участие в международни и национални образователни и научноизследователски програми.
- Двустранно сътрудничество.
- Участие в международни научни форуми, симпозиуми и конгреси.
- Популяризиране на постиженията на ТУ-Габрово в регионален, национален и международен мащаб.

5.1. Участие в международни образователни и научноизследователски програми

През 2021 г. ТУ-Габрово участва в разработването и реализирането на 18 проекта (Таблица 5.1), финансирани от международни и национални програми, както следва:

- ✓ шест проекта по програмата „Еразъм+“;
- ✓ един проект по дейности Мария Склодовска – Кюри на програмата „Хоризонт 2020“ на Европейската комисия;
- ✓ един проект по програмата „Местно развитие, намаляване на бедността и подобро включване на уязвими групи“, финансиран от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство (ФМ на ЕИП) 2014-2021 г.;
- ✓ девет проекта по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“;
- ✓ един проект по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“.

През 2021 г. се запазва тенденцията за активно участие на ТУ-Габрово в кандидатстването и реализирането на проекти, финансирани както от международни образователни програми, така и от национални изследователски и образователни програми. Технически университет – Габрово продължава да работи по проекти на програмата „Еразъм+“, което съответства на стремежа за прилагане на интегративен подход в областта на обучението, преподаването и научните изследвания. Продължава работата по изпълнението на 4 проекта, финансирани от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г., за създаване на центрове за компетентност и центрове за върхови постижения и започна работата по 4 нови проекта по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05M2OP001-2.016 „Модернизация на висшите училища“ на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“. Приключи работата по проект FRESHER, финансиран по програмата „Хоризонт 2020“, дейности Мария-Склодовска Кюри.

5.1.1. Програма ЕРАЗЪМ+

В резултат на наложените епидемични мерки не само в България, но и в страните от Европейския съюз и в трети страни, ТУ-Габрово среща затруднения при изпълнението на проектите по програмата „Еразъм+“. Прогнозираното забавяне при реализацията на мобилностите и усвояването на договорирания финансов ресурс е основната причина за удължаване на срока на действие на двата проекта за образователна мобилност в сферата на висшето образование с 12 месеца. Срокът на Договор №2020-1-BG01-КА103-078098 „Образователна мобилност за граждани“, сектор „Висше образование“, дейност: „Мобилност на студенти и персонал от висши училища между програмни държави“ е удължен до 30.09.2022 г., а Договор №2020-1-BG01-КА107-078265 „Образователна мобилност за граждани“, сектор „Висше образование“, дейност: „Мобилност между програмни и партниращи държави“ ще приключи на 31.07.2023 г.

Таблица 5.1. Международни и национални проекти

№	Програма	Проект	Тема	Продължителност	Финансиране за ТУ–Габрово (Кофинансиране)
Програма „Еразъм+“					
1.	ЕРАЗЪМ+ КД 1: Образователна мобилност за граждани - Мобилност на студенти и персонал в сферата на висшето образование между програмни държави	Договор №2020-1-BG01-КА103-078098 Координатор: проф. д-р Илия Железаров Контактно лице: доц. д-р Лиляна Русанова	Мобилност на студенти и персонал от висши училища между програмни страни	01.06.2020 г. - 30.09.2022 г.	108 121 €
2.	ЕРАЗЪМ+ КД 1: Образователна мобилност за граждани - Мобилност на студенти и персонал в сферата на висшето образование между програмни и партниращи държави	Договор №2020-1-BG01-КА107-078265 Координатор: проф. д-р Илия Железаров Контактно лице: доц. д-р Лиляна Русанова	Мобилност на студенти и персонал в сферата на висшето образование между програмни и партниращи държави	01.08.2020 г.- 31.07.2023 г.	54 670 €
3.	ЕРАЗЪМ+ КД 1: Образователна мобилност за граждани - Мобилност на студенти и персонал в сферата на висшето образование	Договор №2021-1-BG01-КА131-HEД-000003191 Координатор: проф. д-р Илия Железаров Контактно лице: доц. д-р Лиляна Русанова	Мобилност на студенти и персонал в сферата на висшето образование	01.09.2021 г.- 31.10.2023 г..	151 583 €
4.	ЕРАЗЪМ+ КД 2: Сътрудничество за иновации и обмен на добри практики	№586297-EPP-1-2017-1-EL-EPPКА2-СВНЕ-JP Контактно лице: ст. преп. Цветелина Петрова	Активно учене в интернационална инженерна среда (ALIEN)	11.01.2018 г.- 31.07.2021 г.	36205 €
5.	ЕРАЗЪМ+ КД 2: Сътрудничество за иновации и обмен на добри практики	№2020-1-BG01-КА202-079042 Контактно лице: ст. преп. Ирена Рашкова	Общност за повишаване на квалификацията на инженерно-техническия персонал чрез активно учене (allCUTE)	01.09.2020 г.- 31.08.2022 г.	35795 €

Таблица 5.1

№	Програма	Проект	Тема	Продължителност	Финансиране за ТУ–Габрово (Кофинансиране)
6.	ЕРАЗЪМ+ КД 2: Сътрудничество за иновации и обмен на добри практики	№2020-1-BG01-КА201-079274 Контактно лице: доц. Стефан Иванов	Училища за творци: Включване на 3D дизайн и програмиране в обучението в средните училища с цел насърчаване креативността и ангажираността на учениците с науката, технологиите, инженерството и математиката	01.12.2020 г.- 30.11.2022 г.	50560 €
Програма „Хоризонт 2020“					
7.	Дейности Мария Складовска-Кюри „Европейска нощ на учените“	№ 954776 – FRESHER Контактно лице: доц. д-р Лиляна Русанова	FRESHER (Find Research Everywhere, Share and experience) ФРЕШЕР	01.06.2020 г.- 01.04.2021 г.	3032,18€
Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство (ФМ на ЕИП) 2014-2021 г.					
8.	Програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобро включване на уязвими групи“	BGLD-2.001-0009 Контактно лице: проф. д-р Анатолий Александров	Възможност за изява на младите хора – създаване на младежки център в Габрово	20.10.2020 г. - 20.03.2024 г.	Общ бюджет 1 961 709 € Финансиране ТУ-Габрово 0 лв.
ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“					
9.	ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“	BG05M20P001-1.002-0023 Ръководител: проф. д-р Райчо Иларионов	Център за компетентност „Интелигентни мехатронни, еко- и енергоспестяващи системи и технологии“	30.03.2018 г. - 30.11.2023 г.	Общ бюджет 23 569 719,17 лв.
10.	ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“	BG05M20P001-1.002-0006-C02 Контактно лице: проф. д-р Анатолий Александров	Квантова комуникация, интелигентни системи за сигурност и управление на риска (Quasar)	01.06.2018 г. - 01.06.2023 г.	1 408 584 лв.
11.	ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“	BG05M20P001-1.002-0002 Контактно лице: доц. д-р Боян Карапенов	Дигитализация на икономиката в среда на Големи данни (ДИГД)	30.03.2018 г. - 30.12.2023 г.	0 лв.
12.	ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“	BG05M20P001-1.001-0008-C01 Контактно лице: проф. д-р Д. Дичев	Национален център по мехатроника и чисти технологии	30.03.2018 г. - 30.12.2023 г.	732 647,84 лв.

Таблица 5.1

№	Програма	Проект	Тема	Продължителност	Финансиране за ТУ–Габрово (Кофинансиране)
13.	ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“	BG05M2OP001-2.013-0001 „Студентски практики – Фаза 2” Контактно лице: доц. д-р инж. Марин Маринов	Студентски практики - фаза 2	07.02.2020 г. - декември 2023 г.	323 196 лв.
14.	ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“	BG05M2OP001-2.016 „Модернизация на висшите училища“ Контактно лице: доц. д-р инж. Красимир Друмев	Иновации, Наука и Образование за високо качество и съответствие към пазара на труда в ТЕХнически университет – София и Партньори (ИННОТЕХ ПРО)	14.06.2021 г.- 31.12.2023 г..	699 145,70 лв.
15.	ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“	BG05M2OP001-2.016 „Модернизация на висшите училища“ Контактно лице: доц. д-р Лиляна Русанова	Модернизация на висшето образование по устойчиво използване на природните ресурси в България	15.06.2021 г.- 31.12.2023 г.	203 500 лв.
16.	ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“	BG05M2OP001-2.016 „Модернизация на висшите училища“ Контактно лице: доц. д-р Емил Инджов	Иновативно образование в хуманитарни и социални науки чрез цифрова трансформация и модернизация на учебните програми във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, СУ „Св. Климент Охридски“, ЮЗУ „Неофит Рилски“ и ТУ-Габрово в партньорство с чуждестранни университети от Гърция, Полша и Румъния	17.06.2021 г.- 31.12.2023 г.	227 598 лв.
17.	ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“	BG05M2OP001-2.016-0028 „Модернизация на висшите училища“ Контактно лице: доц. д-р инж. Пламен Цанков	Модернизация на висшите училища: ТУ-Варна, ТУ-София, ТУ-Габрово и Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, гр. Бургас	25.06.2021 г.- 31.12.2023 г.	88282,30 лв.

Таблица 5.1

№	Програма	Проект	Тема	Продължителност	Финансиране за ТУ–Габрово (Кофинансиране)
Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност”					
18.	ОП “Иновации и конкурентоспособност”	BG16RFOP002-1.005-0229 Контактно лице: проф. д-р инж. Ирина Александрова	Повишаване на иновационната дейност в „Адтех“ ООД, чрез разработване на продуктова иновация (услуга) – Система за лазерно маркиране	27.03.2021 г. - 27.01.2024 г.	108 000 лв.

• **Мобилност на студенти и персонал от висши училища между програмни държави**

След подаден междинен отчет по Договор №2020-1-BG01-КА103-078098 са утвърдени преподавателски и студентски мобилности с общ бюджет 108 121,00 евро, както следва:

- Студентска мобилност с цел обучение –20832 евро;
- Студентска мобилност с цел практика –18684 евро;
- Преподавателска мобилност с цел преподаване – 24670 евро;
- Мобилност на преподавателски и преподавателски състав с цел обучение – 24335 евро;
- Организационна подкрепа – 19 600 евро.

Утвърдените и реализираните студентски и преподавателски мобилности през академичната 2020/2021 г. и академичната 2021/2022 г. по Договор №2020-1-BG01-КА103-078098 са показани в Таблица 5.2.

Таблица 5.2. Студентска и преподавателска мобилност

Дейности	2019/2020 г.			2020/2021 г.		
	Бр. участници		Субсидия, Евро Отпусната/ Реализирана	Бр. участници		Субсидия, Евро Отпусната/ Реализирана
	Отпуснати	Реализирани		Отпуснати	Реализирани	
Студентска мобилност с цел обучение	5	2	20832/4854	5	8	20832/17754
Студентска мобилност с цел практика	8	2	18684/7344	8	5	18684/20880
Преподавателска мобилност с цел преподаване	19	0	24670/0	19	1	24670/1395
Мобилност на преподавателски и преподавателски състав - обучение	21	6	24335/6700	21	22	24335/24305
Организационна подкрепа			19600/3500			19600/12600
ОБЩО	53	10	108121/22398	53	36	108121/76934

В рамките на Договор №2020-1-BG01-КА103-078098 са реализирани 46 мобилности, от които 17 студентски и 29 преподавателски. Постигнато е 91% усвояване на отпуснатите средства.

През 2021 г. са реализирани 8 студентски мобилности с цел обучение. Седем студенти са се обучавали по програмата за двойни дипломи в Университета за приложни науки – Шмалкалден, Германия, от които 2 студенти са приключили своето обучение през летния семестър на учебната 2020/2021 година, а 5 – са започнали обучението си през зимния семестър на академичната 2021/2022 година. Един студент е реализирал обучение в рамките на един семестър в Университета в Ченстохова, Полша. Реализираните студентски мобилности с цел практика са 5, от които 3 мобилности в Германия и 2 мобилности в Гърция. Финансовите средства за реализиране на студентските мобилности са осигурени чрез трансфер на средства от преподавателските мобилности на стойност 11316 евро.

Реализираните преподавателски мобилности за целия период на договора са 29, от които 28 мобилности са с цел обучение в партньорски университети и фирми, а 1 мобилност е с цел преподаване в Университета за приложни науки – Шмалкалден, Германия. В рамките на календарната година са осъществени 23 мобилности на преподаватели, от които 3 - във фирми и 20 - в партньорски университети. Географското разпределение на преподавателските мобилности с цел обучение и преподаване през 2021 г. по държави е, както следва: Република Турция – 6, Гърция – 3, Румъния - 3, Германия – 5, Чехия – 3, Република Северна Македония – 3.

През летния семестър на академичната 2020/2021 година е реализирана 1 входяща студентска мобилност с цел обучение от Международен гръцки университет – кампус Кавала, Гърция във факултет „Електротехника и електроника“. През зимния семестър на учебната 2021/2022 година са се обучавали двама студенти от Университета „Намик Кемал“, Република Турция, от които един студент - във факултет „Електротехника и електроника“ и един студент - във факултет „Машиностроене и уредостроене“.

През 2021 г. са реализирани 9 входящи преподавателски мобилности от програмни страни, от които 4 са с цел преподаване и 5 - с цел обучение. Географското разпределение на преподавателските мобилности е, както следва: Румъния - 3, Гърция - 2, Република Турция – 2, Литва – 1, Република Северна Македония - 1.

Въз основа на представената информация могат да се направят следните изводи:

- Малкият брой на реализираните преподавателски мобилности с цел преподаване се дължи на въведените противоепидемични мерки, както и на реализацията на обучението на студенти в online среда в партньорските университети.

- Броят на реализираните входящи студентски и преподавателски мобилности е свързан с наложените ограничения за пътуване, както и с организирането на обучението в ТУ-Габрово със средствата на информационните и комуникационните технологии.

- Студентската мобилност с цел обучение и практика е значително по-висока от договорираната, като Университетът за приложни науки – Шмалкалден, Германия е най-предпочитаната дестинация поради възможността за получаване на двойни дипломи.

- ***Мобилност на студенти и персонал от висши училища между програмни и партниращи държави***

В рамките на Договор №2020-1-BG01-КА107-078265 през 2021 г. са осъществени 3 входящи преподавателски мобилности от партниращата институция - Тернополски национален технически университет „Иван Пулюй“, Украйна. Две от мобилностите са с цел обучение, а една мобилност е с цел преподаване.

Три планирани преподавателски мобилности по Договор №2020-1-BG01-КА107-078265 по програма „Еразъм+“ от втория украински партньор на ТУ-Габрово - Украинска инженерно-педагогическа академия, гр. Харков, са отменени поради наложените ограничения за пътуване и са планирани за пролетта на 2022 г.

През 2021 г. е сключен и стартира изпълнението на Договор №2021-1-BG01-КА131-HEД-000003191 по ключова дейност „Образователна мобилност за граждани“, сектор „Висше образование“, дейност „Мобилност на студенти и персонал в сферата на висшето образование“ със срок на действие 26 месеца за периода 01.09.2021 г. - 31.10.2023 г. и с общ бюджет от 151 583,00 евро. Договорените мобилности и отпуснатите за тях средства са показани в *Таблица 5.3*.

Таблица 5.3. Студентска и преподавателска мобилност по Договор №2021-1-BG01-КА131-HEД-000003191

Вид дейност	Брой мобилности	Субсидия, Евро
Студентска мобилност с цел обучение	12	35631*
Студентска мобилност с цел практика	8	21624*
Преподавателска мобилност с цел преподаване	23	31924*
Мобилност на преподавателски и преподавателски състав с цел обучение	25	35204*
Организационна подкрепа	68	27200
*Мобилността на студенти и персонал включва до 20% международна мобилност към държави, партньори на програма „Еразъм+“		

В рамките на Договор №2021-1-BG01-КА131-HEД-000003191 е реализирана една студентска мобилност с цел практика в Българското неделно училище „Паисий Хилендарски“ към Гръцко-българското сдружение за култура „Паисий Хилендарски“, град Атина, Гърция.

Началото на новия програмен период 2021-2027 г. и включването на ТУ-Габрово в инициативата „Еразъм без хартия“ на Европейската комисия изискват организиране на преподписването на всички междуинституционални договори по програма „Еразъм+“ чрез въведената онлайн платформа Erasmus Dashboard. В платформата са въведени общо 56 договора, а са подписани общо 21 договора. Подписан е и един нов договор с Истанбулски университет „Румели“, Република Турция.

През 2021 г. е приключила работата по един проект по програма „Еразъм+“ – Ключова дейност 2 (КД2): „Активно учене в интернационална инженерна среда“, в който ТУ-Габрово е партньор. Срокът на проекта е удължен с 6 месеца поради въведената епидемична обстановка.

Изпълнявани са и 2 проекта по програма „Еразъм+“ – „Общност за повишаване на квалификацията на инженерно-техническия персонал чрез активно учене“ (allCUTE) и „Училища за творци: Включване на 3D дизайн и програмиране в обучението в средните училища с цел насърчаване креативността и ангажираността на учениците с науката, технологиите, инженерството и математиката“. Технически университет – Габрово е координатор на тези проекти, а дейностите, свързани с тях, ще се реализират до 2022 г.

За качествено управление на програмата административното ръководство на ТУ-Габрово прилага адекватни мерки (финансови, административни и организационни), включващи:

- разпространяване на информация за отворени за кандидатстване процедури;
- оказване на съдействие за намиране на подходящи партньори;
- подпомагане на попълването на документация при подаване на проектни предложения;
- усъвършенстване и последователност в прилагането на утвърдените процедури за подбор и академично признаване на кредити, получени по време на обучение в чужбина на студенти, чрез по-активното включване на декани, зам.-декани по научноизследователска дейност и кадрови потенциал, зам.-декани по учебна дейност и преподаватели;

- увеличаване на броя на междуинституционалните договори и подобряване на географския баланс на мобилностите;
- разяснителна работа сред академичната общност: преподаватели и факултетни Еразъм+ координатори, за подобряване на администрирането на мобилностите и обратната връзка със студентите;
- добра информационна политика сред преподаватели и студенти за популяризиране на мобилностите и усъвършенстване на начина на подбор на студенти и преподаватели;
- прозрачно прилагане на Правилника за натрупване и трансфер на кредити и усъвършенстване на процедурите за признаване на натрупаните в чужбина кредити.

Анализът на постигнатите резултати, свързани с участието на Университета в програмата „Еразъм+”, показва:

- През 2021 г. са реализирани 6 проекта, финансирани по КД 1 и КД 2 на програма „Еразъм+“.
- В рамките на Договор №2020-1-BG01-KA103-078098 по КД 1 на програма „Еразъм+“ са реализирани повече изходящи студентски мобилности от договорените. Студентската мобилност с цел обучение е по-предпочитаната форма за реализиране на мобилности, което се дължи на възможността за получаване на двойни дипломи в резултат на договор между ТУ-Габрово и Университета за приложни науки – Шмалкалден, Германия.
- Броят на реализираните входящи студентски мобилности не съответства на възможностите на Университета и се дължи на въведените противоепидемични мерки на територията на Република България и на online организацията на учебния процес.
- Проведен е Еразъм+ информационен ден на 16 март 2021 г. в платформата Microsoft Teams.
- Технически университет - Габрово активно реализира инициативата „Еразъм без хартия“ на Европейската комисия, като на този етап дигитално се сключват междуинституционални споразумения, а следващата стъпка е дигитално изготвяне и сключване на студентски споразумения с цел обучение. Започна и подготовката за включване в интегралната инициатива за цифрова европейска студентска карта, валидна в целия Европейски съюз.
- Продължава отпечатването на брошури и рекламни материали, както и представянето на публикации за Еразъм+ дейностите на сайта на Университета, във вестник „Известник“ и в регионални медии. През 2021 г. са сключени и изпълнени договори с изпълнител по открита процедура с предмет „Изработка на печатни и рекламно-информационни материали“ по две обособени позиции: „Изработка на печатни и рекламно-информационни материали по проект: 2020-1-BG01-KA103-078098: „Мобилност на студенти и персонал от висши училища между програмни държави“; „Изработка на печатни и рекламно-информационни материали по проект: 2020-1-BG01-KA107-078265 „Мобилност на студенти и персонал в сферата на висшето образование между програмни и партниращи държави“.
- Гостуващите чуждестранни преподаватели провеждат лекции и презентации чрез средствата на информационните и комуникационни технологии в платформата Microsoft Teams.
- Поддържа се пълна информация за всяка мобилност в системата на Европейската комисия – Mobility Tool. Всеки участник в програмата подава online отчет след реализирана мобилност.
- Комисиите по учебна дейност и трансфер на кредити на основните звена последователно прилагат процедурите за признаване на кредити, придобити в друго висше училище, или на кредити по сходни дисциплини от друга специалност въз основа на представена официално заверена академична справка и документ за

потвърждение на периода на мобилност. Реализираните мобилности с цел обучение са приключили с пълно признаване на натрупаните кредити в партньорския университет.

5.1.2. Програма „Хоризонт 2020“

През 2021 г. е приключила работата по проект ФРЕШЪР, финансиран от Европейската комисия по дейностите Мария Склодовска-Кюри на програма „Хоризонт 2020“, в който ТУ-Габрово е част от консорциум.

5.1.3. Програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобро включване на уязвими групи“, финансиран от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство (ФМ на ЕИП) 2014-2021 г.

Проектът BGLD-2.001-0009 „Възможност за изява на младите хора – създаване на младежки център в Габрово“ е с координатор Община Габрово. Целта на проекта е да се създаде Младежки център в град Габрово, чрез който да се предлагат комплексни услуги, отговарящи на високи стандарти за младежка работа и същевременно на нуждите и желанията на младите хора. През 2021 г. ТУ-Габрово съдейства за предоставяне на информация на студентските съвети за възможностите за младежко включване, кариерно ориентиране и участие в различни инициативи.

5.2. Национални оперативни програми, съфинансирани от Европейския социален фонд и Европейския фонд за регионално развитие

5.2.1. Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“

Технически университет – Габрово продължава да реализира 4 проекта, финансирани по Приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“ на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, процедура „Изграждане и развитие на центрове за компетентност“ (Таблица 5.1).

През 2021 г. ТУ-Габрово участва като партньор в 4 проекта по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05M2OP001-2.016 „Модернизация на висшите училища“ на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (Таблица 5.1).

5.2.2. Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“

През 2021 г. ТУ-Габрово участва в изпълнението на проект „Повишаване на иновационната дейност в „Адтех“ ООД, чрез разработване на продуктова иновация (услуга) - Система за лазерно маркиране“, финансиран от Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“.

Броят на участниците по оперативни програми и международни проекти и справка за разходите за възнаграждения през 2021 г. са представени в Таблица 5.4.

5.3. Двустранно сътрудничество

През 2021 г. са преподписани и разширени 2 договора с Университета за приложни науки – Шмалкаден и Университета за приложни науки – Франкфурт, Германия.

5.4. Командировки в чужбина и участие в международни научни форуми

Участието в научни конференции, симпозиуми и работни срещи по проекти е форма за поддържане и разширяване на обмена и сътрудничеството на преподаватели и докторанти. Технически университет - Габрово насърчава чрез финансово подпомагане краткосрочни командировки за участие на преподаватели в международни конференции, симпозиуми и семинари.

През 2021 г. преподаватели от ТУ-Габрово са участвали в 2 международни конференции и са реализирани 2 работни срещи по проект. Броят на участниците и видът на събитията са отразени в Таблица 5.5. Значителна част от конференциите, работните срещи по проекти и други събития са реализирани online поради въведените ограничения във връзка с пандемията от COVID-19.

Таблица 5.4. Справка за разходите за възнаграждения и за броя на участниците по оперативни програми и международни проекти за 2021 г.

Проект	Брой участници			Разходи за възнаграждения, лв.		
	Граждански договори	Трудови правоотношения	ОБЩО	Граждански договори	Трудови правоотношения	ОБЩО
Международни проекти (МП)						
ЕРАЗЪМ+ 2020-1-BG01-КА202-079042	0	12	12	0	30140	30140
ЕРАЗЪМ+ 2020-1-BG01-КА201-079274	0	8	8	0	40553	40553
954776 – FRESHER	0	4	4	0	443	443
Общо за МП	0	24	24	0	71137	71137
Оперативни програми (ОП)						
BG05M2OP001-2.013-0001-Студентски практики – Фаза 2	25	20	45	61797	56518	118315
BG05M2OP001-1.002-0023 Център за компетентност „Интелигентни мехатронни, еко- и енергоспестяващи системи и технологии“	0	50	50	0	174849	174849
BG05M2OP001-1.001-0008 Национален център по мехатроника и чисти технологии	0	4	4	0	18066	18066
BG05M2OP001-2.016-0019 МВО - Иновативното образование в хуманитарни и социални науки	0	2	2	0	1216	1216
BG05M2OP001-2.016-0022 - МВО - Модернизация на висшето образование по устойчиво използване на природните ресурси в България	0	2	2	0	893	893
BG05M2OP001-2.016-0028 МВО – „Модернизация на висшите училища: ТУ-Варна, ТУ-София, ТУ-Габрово и Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, гр. Бургас	0	2	2	0	211	211
BG16RFOP002-1.005-0229 Повишаване на иновационната дейност в „Адтех“ ООД	0	4	4	0	15947	15947
Общо за ОП	25	84	109	61797	267700	329497
ВСИЧКО	25	108	133	61797	338836	400633
Забележка: Броят участници и възнагражденията по граждански договори за проект BG05M2OP001-2.013-0001-Студентски практики – Фаза 2 са за външни лица за ТУ- Габрово.						

Таблица 5.5. Командировки на академичния състав в чужбина

Конференции		Семинари	
Наименование	Участници, брой	Наименование	Участници, брой
Участие в първа работна среща по проект allCUTE („Общност за повишаване на квалификацията на инженерно-техническия персонал чрез активно учене“), Договор № 2020-1-BG01-КА202-079042, Кавала, Гърция	2	Провеждане на работни срещи във връзка с разширяване на възможностите за международно сътрудничество по време на XIV международна научна конференция “Съвременни материали 2021”, в град Баня Лука, Босна и Херцеговина	1
Участие с пленарен доклад в XIV международна научна конференция “Съвременни материали 2021”, град Баня Лука, Босна и Херцеговина	1	Провеждане на работни срещи във връзка с разширяване на възможностите за международно сътрудничество в Университета в Ниш, Република Сърбия	2
Участие във втора международна среща по проект allCUTE („Общност за повишаване на квалификацията на инженерно-техническия персонал чрез активно учене“), Договор № 2020-1-BG01-КА202-079042, Ниш, Република Сърбия	2		
Участие с доклад в международна научна конференция по индустриално инженерство ICPE – 2021, град Чачак, Република Сърбия	1		
ОБЩО	6	ОБЩО	3

5.5. Участие в международни асоциации

През 2021 г. ТУ-Габрово поддържа участието си в следните международни асоциации: Регионална мрежа на инженерите за развитие към ЮНЕСКО (UNESCO RENED); Европейска университетска асоциация (EUA); Асоциация на ректорите и деканите на техническите университети от страните на Балканския полуостров; Сдружение на университетите от Европа и Азия (EURAS); Институт на инженерите по електротехника и електроника (IEEE).

5.6. Университетски кариерен център

Дейността на Университетския кариерен център (УКЦ) през 2021 година е насочена към предоставянето на висококачествени услуги, свързани с кариерното развитие на студентите и абсолвентите, както и към преодоляване на бариерите в комуникацията между бизнеса, академичните среди и студентите.

- *Поддържане на информационен масив с данни на регистрираните в УКЦ студенти*

Поддържа се информационен масив от действащи студенти, необходим за осъществяване на студентски стажове и заемане на работни места, провеждане на презентации и посещения на фирми. Регистрирането на студентите в УКЦ се осъществява чрез посещение в УКЦ и чрез регистрационни карти при записване в ТУ–Габрово.

- *Събиране на информация за реализацията на завършилите студенти*

Въз основа на информационната база данни за завършващи студенти, УКЦ следи реализацията на випускниците в момента на тяхното дипломиране. Информацията, свързана с реализацията, се събира с помощта на бланки, предоставени на завършващите обучението си студенти в деня на дипломната защита или държавния изпит (Таблицы 5.6 и 5.7). Относителният дял на випускниците с реализация е в границите от 81% до 93% за ОКС „бакалавър” и от 81% до 92% за ОКС „магистър”.

Таблица 5.6. Реализация на завършили студенти, ОКС „бакалавър”

Основно звено	Дипломирани студенти		
	С реализация (Бр./%)	Без реализация (Бр./%)	Общо (Бр.)
ФЕЕ	124/81	30/19	154
ФМУ	150/93	12/7	162
ФС	89/83	18/17	107
ТУ-Габрово	363/85	60/14	423

Таблица 5.7. Реализация на завършили студенти, ОКС „магистър”

Основно звено	Дипломирани студенти		
	С реализация (Бр./%)	Без реализация (Бр./%)	Общо (Бр.)
ФЕЕ	66/87	10/13	76
ФМУ	112/92	10/8	122
ФС	34/81	8/19	42
ТУ-Габрово	212/88	28/12	240

- *Осъществяване на връзка с работодатели и потребители на кадри*

Връзките с работодатели се осъществяват чрез организиране и провеждане на презентации на фирми от страната и чужбина пред студентите и преподавателския състав на ТУ-Габрово. На проведените през 2021 г. срещи представителите им са предоставили на студентите информация относно предстоящи стажантски програми и свободни работни позиции.

Информацията относно провеждането на работни срещи с работодатели своевременно е оповестявана посредством: създадения сайт на УКЦ; уведомителни писма, изпратени по електронна поща на регистриралите се студенти; обяви на информационните табла на УКЦ във всички учебни корпуси на ТУ-Габрово.

През 2021 г. УКЦ е организирал следните online представяния и събития: „Национални дни на кариерата” 2021 – Виртуален ден 8 април; Acronis Bulgaria: онлайн конкурс SIT STAR, организиран от швейцарския Schaffhausen Institute of Technology; Youth Talent Network: Онлайн кариерно събитие Pitch Bootcamp; Melexis: Виртуален ден на отворените врати; Progress: виртуален глобален хакатон на Progress под наслов „The Worthy Web”; IMG: виртуален Панаир на образованието и кариерата; Career Show: Онлайн събитие, посветено на успешния кариерен старт – START by Career Show; Schneider Electric: уебинар “Умната фабрика”.

- *Обяви за работа и стаж*

Една от основните задачи на УКЦ е да предоставя информация за свободни позиции в различните фирми, сътрудничащи си с Центъра. През 2021 г. са получени и обработени обяви за свободни работни позиции на следните фирми: Идеал Стандарт - Видима АД; Херос Дизайн ЕООД; Top Skils; БТБ България АД; Hitachi ABB Power Grids; SAP Labs Bulgaria; Trace Ipoma; Adecco; EmPower; Linamar Lite Metals; Неохим АД; Leoni; Hundai Heavy

Industries; Дзалли; ВАПТЕХ; Векан Груп ООД; VOSS AUTOMOTIV; Айгер Инженеринг; Цератицит България АД; Пашабахче България ЕАД.

През отчетния период в УКЦ са постъпили обяви за стажове от следните компании: Schneider Electric; АЕЦ Козлодуй; Melexis; Държавна администрация; ACS Group; Електроенергиен системен оператор ЕАД; Hitachi ABB Power Grids; SAP Labs Bulgaria; Каменица АД; Torogroup; Post Bank; R&M Bulgaria; Енерго-Про; Фондация “Еврика”; VOSS Automotiv; Huawei Technologies.

- *Организиране на Дни на кариерата в ТУ-Габрово*

През 2017 г. за пръв път са организирани Дни на кариерата в ТУ–Габрово. Мероприятието е проведено в сътрудничество с Агенцията за подбор на персонал “JobTiger“. Оттогава, всяка пролет, УКЦ организира този форум за кариерно развитие, като в него ежегодно участват над 20 водещи компании в България. И през 2021 година, предвид продължителната усложнена обстановка с COVID-19, „Националните дни на кариерата 2021” са проведени виртуално.

През 2021 г. УКЦ, съвместно с JobTiger, са организирани и „Дни на кариерата – ИТ, Комуникации и Аутсорсинг”, насочени към студенти, ориентирани към информационните и компютърните технологии. В събитието са участвали и фирми с друг отраслов профил: Global Foundries; Заплатамер; Цератицит България АД; Айгер Инженеринг ООД; Регионален иновационен център „Амбициозно Габрово”; Палфингер Продукционстехник България ЕООД; GRAIXOFT; Хранинвест - ХМК АД; СКФ Берингс България ЕАД; „Импулс” АД; Интегрейтид Микро-Електроникс България ЕООД; Фесто Производство ЕООД; СТЕМО ООД; АЕЦ Козлодуй.

- *Общност на възпитаниците на Технически университет – Габрово (Алумни)*

В ТУ–Габрово е създадена Общност на възпитаниците на Технически университет – Габрово (Алумни), чиято основна цел е да съдейства за поддържане на връзката между успешно завършилите студенти и Технически университет - Габрово. За функционирането на Общността е създаден сайт: <http://umis.tugab.bg/real/>, където завършилите студенти могат да се регистрират и да получават известия за предстоящи събития в Университета.

5.7. Център по предприемачество

Центърът по предприемачество е създаден с решение на Академичния съвет на ТУ–Габрово (Протокол №9 от 14.07.2020 г.) с цел насърчаване на възможностите и нагласите сред студенти и преподаватели за стартиране и развитие на предприемаческа дейност и разпространяване на предприемаческа култура в Университета.

През 2021 г., в съответствие с основната цел на Центъра по предприемачество, Правилника за дейността на Центъра по предприемачество и Стратегията за развитие на предприемачеството в Технически университет – Габрово е извършено следното:

- Сключено е рамково споразумение за сътрудничество между ТУ-Габрово и Търговско-промишлена палата – Враца за провеждане на съвместни курсове за обучение в сферата на предприемачеството и икономиката под егидата на Центъра по предприемачество. На тази основа е подписан договор между двете институции за разработване на материали по проект „Circular economy strategy FRAMEwork for sustainable SMEs REFRAME”. По заявка на партньорската институция преподаватели от факултет „Стопански” – доц. Светла Панайотова и гл.ас. д-р Венцислава Николова-Минкова, са участвали в работата по проект „Кръгова икономика”, като са разработили материали, предназначени за обучение на мениджъри и специалисти.

- Положени са основите на междууниверситетско сътрудничество между центрове за предприемачество, действащи в различни университети. Центърът по предприемачество е участвал в работата по проект, свързан с изследването на междупоколенческите нагласи за предприемаческа активност, под егидата на Центъра по предприемачество към Русенски университет „Ангел Кънчев“. Общо 156 студенти от Технически университет - Габрово от

специалности „Автоматика, роботика и компютърни управляващи системи”, „Електроснабдяване и електрообзавеждане”, „Комуникационна техника и киберсигурност“, „Промислена и автомобилна електроника”, „Компютърни системи и технологии”, „Технология на материалите и материалознание”, „Компютърни технологии в машиностроенето”, „Социални дейности” и „Стопанско управление” са се включили в попълването на предварително разработена анкета, като част от дейността по проекта.

- Разработен е проект на учебен план на хибридна специалност „Инженерно предприемачество” от екип от преподаватели от факултет „Стопански” - доц. Светла Панайотова, доц. Цветелина Ганкова, доц. Добрин Ганчев, гл.ас. д-р Венцислава Николова-Минкова.

- Във връзка с необходимостта от популяризиране на Центъра по предприемачество и подобряване на комуникационните връзки функционира интернет страница на Центъра. Създадена е „виртуална стая” за обучение по предприемачество. Съществува демо версия за обучение по дисциплината „Бизнес икономика”, която да послужи за основа при създаването на учебни материали по предприемачество.

- Сред студентите от специалности „Социални дейности” и „Стопанско управление”, изучаващи дисциплините „Предприемачество” и „Предприемачество и предприемаческо поведение“ е проведен конкурс за разработване на бизнес план по предприемачество, по време на който студентите са демонстрирали идеите си за създаване и развитие на собствен бизнес. В тази инициатива са участвали 33 студенти, като тя се утвърди като интересна възможност за придобиване на практически опит и умения.

През 2021 г. са предприети и действия за изграждане на организационната структура на Центъра по предприемачество:

- ✓ Формиран е екип от преподаватели за обучение по предприемачество и е създадена база от данни на обучители по предприемачество, включително специалисти от практиката.
- ✓ В процес на структуриране е Съвета по предприемачество, който да определя стратегическите насоки за развитие на предприемаческата дейност в съответствие с Правилника за дейността на Центъра.

5.8. Популяризиране на постиженията на ТУ-Габрово в регионален, национален и международен мащаб

В рамките на 2021 г. са инициирани събития, публикации и телевизионни изяви с цел популяризиране на резултатите от реализираните проекти, както и за разпространяване на информация за постиженията на Университета. Публичното оповестяване на дейностите на ТУ-Габрово съответства на приетата с решение на АС Концепция за информационна и рекламна дейност на Технически университет – Габрово през периода 2020 – 2023 г.

5.9. Изводи и препоръки

- *Организирането и реализирането на сътрудничеството на ТУ–Габрово с други висши училища и организации се извършват в съответствие с изискванията на Закона за висшето образование и вътрешно-нормативната уредба на Университета. Дейностите, свързани с поддържане на връзки с университети и чуждестранни организации, подпомагане на участието на екипи от ТУ–Габрово в международни програми на Европейската комисия и други организации, работа по двустранни международни договори, подкрепа на студенти, докторанти и преподаватели за обучението им в чужбина и осъществяване на мобилност, са приоритетни в развитието на ТУ–Габрово.*
- *Преподавателският състав участва в образователни и научноизследователски проекти, финансирани по програми на Европейския съюз и оперативни програми, което спомага за приобщаване на ТУ-Габрово към Европейското образователно и научноизследователско пространство. През 2021 година ТУ-Габрово работи по 18*

проекта, финансирани по програма „Еразъм+“, програма „Хоризонт 2020“, Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ и Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“.

- През 2021 година мобилностите на студенти, докторанти, преподаватели и административен състав са реализирани в условията на световна пандемия и разпространение на COVID-19. Това дава отражение както на планарните и реализираните мобилности, така и на осъществените командировки на преподавателския състав в чужбина.
- Развитието на ефективна и последователна международна дейност на регионално и европейско ниво спомага за издигане на имиджа на Университета и допринася за търсенето му като надежден партньор в образователни и научноизследователски проекти.
- В рамките на 2021 г. са инициирани събития, публикации и телевизионни изяви с цел популяризиране на резултатите от реализираните проекти. Публичното оповестяване на дейностите на ТУ-Габрово съответства на Концепцията за информационна и рекламна дейност на Технически университет – Габрово през периода 2020 – 2023 г.
- Университетският кариерен център изпълнява ролята на посредник между ТУ-Габрово и потребителите на кадри, като дейността му е насочена към практическата подготовка и професионалното ориентиране на студентите, както и към мониторинг на тяхната реализация.
- Чрез своята дейност Центърът по предприемачество създава условия за модерно и конкурентоспособно обучение на студентите в ТУ-Габрово, формиране на ключови компетентности в областта на предприемаческата активност и разпространяване на предприемаческа култура в Университета.

6. АКРЕДИТАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО

6.1. Акредитация

След институционалната акредитация на ТУ-Габрово, дадена с решение на Акредитационния съвет на Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) от 21.12.2017 г. (Протокол №28), дейностите, свързани с акредитацията в Университета през 2021 г., са в следните направления:

- програмна акредитация на професионални направления;
- следакредитационно наблюдение и контрол (САНК) на ТУ-Габрово;
- следакредитационно наблюдение и контрол на професионални направления;
- следакредитационно наблюдение и контрол на докторски програми;
- актуализация и приемане на нови вътрешно-нормативни документи.

Планирането и организирането на дейностите, свързани с програмната акредитация и със САНК на ТУ-Габрово, на акредитираните професионални направления и докторски програми, се извършват от Комисията по акредитация, САНК и рейтинг на ТУ-Габрово, факултетните комисии за акредитация, САНК и рейтинг и от работните групи към тях, които се сформират за подготовка на необходимата документация. Методическото ръководство и мониторингът на подготовката на материалите за акредитационните процедури се извършват от Главния секретар на Технически университет - Габрово.

6.1.1. Програмна акредитация на професионални направления

През 2021 г. е осъществена процедура за програмна акредитация на професионално направление 3.7 Администрация и управление, като в периода 17.06–18.06.2021 год. е извършена проверка от експертна групи на НАОА за изпълнението на критериите за програмна акредитация на професионалното направление. В съответствие с епидемичната обстановка проверката е реализирана чрез средствата на информационните и комуникационните технологии в среда на Microsoft Teams.

На експертната група са предоставени изискваните допълнителни материали, нови доказателства и актуализирана информация за изпълнението на критериите за програмна акредитация на професионалното направление в съответствие със Стандартите и насоките за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) - част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от Закона за висшето образование.

С решение на Акредитационния съвет на НАОА (Протокол №2 от 27.01.2022 г.) е дадена програмна акредитация на професионално направление 3.7 Администрация и управление на основание на обща оценка по критериите 8,33. Определен е капацитет на професионалното направление от 750 студенти, от които 550 студенти за ОКС „бакалавър”, редовна и задочна форма на обучение и 200 студенти за ОКС „магистър“, редовна, задочна и дистанционна форма на обучение.

6.1.2. Следакредитационно наблюдение и контрол

- *Следакредитационно наблюдение и контрол на ТУ-Габрово*

Във връзка с процедурата за следакредитационно наблюдение и контрол на ТУ-Габрово и в съответствие с чл. 76, ал. 1, т. 1 от Правилника за дейността на Националната агенция за оценяване и акредитация и План-графика по следакредитационно наблюдение и контрол на висшите училища за 2022 г. са разработени:

- Доклад за изпълнение на препоръките, посочени в решението на Акредитационния съвет на НАОА за институционална акредитация на ТУ-Габрово, в рамките на четиригодишния следакредитационен период - включва информация за планираните и реализираните дейности и получените резултати при изпълнение на препоръките от Акредитационния съвет на НАОА в периода от 21.12.2017 г. до 21.12.2021 г.;

- Доклад по прилагането на вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и на академичния състав в рамките на четиригодишния следакредитационен период – отразява изпълнението на критериите за следакредитационно наблюдение и контрол върху прилагането на вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството на обучение и на академичния състав на висшите училища.

Докладите са изготвени в съответствие с Методическите насоки на НАОА за изготвяне на доклад от висше училище по изпълнение на препоръките при институционална акредитация и прилагането на вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и на академичния състав от работни групи към Комисията за акредитация, следакредитационно наблюдение и контрол и рейтинг на Технически университет – Габрово, определени с решение на Академичния съвет на ТУ-Габрово от 28.09.2021 г. (Протокол №1) и назначени със заповед на Ректора на ТУ-Габрово.

- *Следакредитационно наблюдение и контрол на професионални направления и докторски програми*

С цел повишаване на качеството на обучение и във връзка с решенията и заключенията на Постоянната комисия по технически науки (ПКТН) и Постоянната комисия по педагогически науки и социални дейности (ПКПНСД) на НАОА, формулирани при програмната акредитация на професионални направления 5.1 Машинно инженерство, 5.6 Материали и материалознание, 5.13 Общо инженерство и 3.4 Социални дейности и на докторски програми от професионални направления 5.1 Машинно инженерство, 5.2 Електротехника, електроника и автоматика, 5.3 Комуникационна и компютърна техника,

5.4 Енергетика и 5.6 Материали и материалознание, са разработени и приети от Академичния съвет:

- Доклад за изпълнение на препоръките, формулирани в решението на ПКТН (Протокол №15/31.05.2019 г.) при програмната акредитация на професионално направление 5.1 Машинно инженерство, в рамките на двугодишния следакредитационен период;

- Доклад за изпълнение на препоръките, формулирани в решението на ПКТН (Протокол №12/19.04.2019 г.) при програмната акредитация на професионално направление 5.6 Материали и материалознание, в рамките на двугодишния следакредитационен период;

- Доклад за изпълнение на препоръките, формулирани в решението на ПКТН (Протокол №1/19.01.2018 г.) при програмната акредитация на професионално направление 5.13 Общо инженерство, в рамките на тригодишния следакредитационен период;

- Доклад за изпълнение на препоръките, формулирани в решението на ПКПНСД при програмната акредитация на професионално направление 3.4 Социални дейности (Протокол №15/16.07.2018 г.), в рамките на тригодишния следакредитационен период;

- Програми от мерки за изпълнение на препоръките, формулирани в решението на ПКТН (Протокол №13/12.06.2020 г.) при програмната акредитация на докторски програми „Електромеханика”, „Електроснабдяване и електрообзавеждане” и „Светлинна техника и източници на светлина” от професионално направление 5.2 Електротехника, електроника и автоматика;

- Доклади за изпълнение на препоръките, формулирани в решението на ПКТН (Протокол №13/12.06.2020 г.) при програмната акредитация на докторски програми „Електромеханика”, „Електроснабдяване и електрообзавеждане” и „Светлинна техника и източници на светлина” от професионално направление 5.2 Електротехника, електроника и автоматика, в рамките на едногодишния следакредитационен период;

- Доклади за изпълнение на препоръките, формулирани в решенията на ПКТН (Протоколи №32/22.11.2019 г. и №37/20.12.2019 г.) при програмната акредитация на докторски програми „Метрология и метрологично осигуряване“, „Технология на текстилните материали“, „Машини и съоръжения за леката промишленост“, „Строителна механика, съпротивление на материалите“, „Технология на машиностроенето“, „Рязане на материалите и режещи инструменти“ и „Металорежещи машини и системи“ от професионално направление 5.1 Машинно инженерство и „Материалознание и технология на машиностроителните материали“ от професионално направление 5.6 Материали и материалознание, в рамките на едногодишния следакредитационен период;

- Доклади за изпълнение на препоръките, формулирани в решенията на ПКТН (Протоколи №8/27.03.2020 г. и №10/29.04.2020 г.) при програмната акредитация на докторски програми „Машинознание и машинни елементи“, „Приложна механика“, „Теория на механизмите, машините и автоматичните линии“ и „Точно уредостроене“ от професионално направление 5.1 Машинно инженерство, в рамките на едногодишния следакредитационен период;

- Доклади за изпълнение на препоръките, формулирани в решението на ПКТН (Протокол №19/28.06.2019 г.) при програмната акредитация на докторски програми „Хидравлични и пневматични задвижващи системи“ от ПН 5.1 Машинно инженерство и „Промислена топлотехника“ от професионално направление 5.4 Енергетика, в рамките на двугодишния следакредитационен период;

- Доклади за изпълнение на препоръките, формулирани в решението на ПКТН (Протокол №19/07.07.2017 г.) при програмната акредитация на докторски програми „Автоматизация на инженерния труд и системи за автоматизирано проектиране“, „Автоматизирани системи за обработка на информация и управление” и „Компютърни системи, комплекси и мрежи” от професионално направление 5.3 Комуникационна и компютърна техника, в рамките на четиригодишния следакредитационен период.

Тези документи са разработени след анализ на резултатите от програмната акредитация на професионални направления 3.4, 5.1, 5.6 и 5.13 и на цитираните докторски програми на

катедрени съвети на профилиращите и обучаващите катедри и на факултетни съвети на факултети „Електротехника и електроника“, „Машиностроене и уредостроене“ и „Стопански“. Те показват, че са предприети действия за подобряване в съответствие със Системата за управление на качеството в ТУ–Габрово за изпълнение на препоръките на постоянните комисии на НАОА. С цел огласяване на предприетите мерки за повишаване на качеството на обучение и на академичния състав след акредитации, разработените програми и доклади за изпълнение на препоръките на постоянните комисии на НАОА са публикувани в УИС на ТУ–Габрово - <http://umis.tugab.bg/studenti/merkikachestvo1.php?hide=1>.

6.2. Система за управление на качеството

В ТУ-Габрово функционира и постоянно се подобрява Система за управление на качеството в съответствие с изискванията на стандарт БДС EN ISO 9001:2015. Поставените цели по качеството са: утвърждаване на ТУ–Габрово като конкурентоспособен университет, предлагащ модерно обучение с гарантирано качество, съобразено с динамичните промени на пазара на труда; устойчиво развитие на ТУ–Габрово в трите ключови области - образование, научни изследвания и бизнес; съвместяване на традиции и иновации в образователния процес и научноизследователската дейност; достигане на европейските стандарти в областта на обучението на студенти и докторанти; утвърждаване и развитие на модела на бизнес-ориентираното обучение, гарантиращ успешна професионална реализация.

Предприети са мерки и действия за подобряване на качеството на обучение чрез: регулярен мониторинг и актуализация на специалностите и учебната документация; прилагане на новаторски практики и интерактивни мултимедийни електронни средства в образователния процес; увеличаване на обема на електронните учебни материали и осигуряване на връзка с външни ресурси и бази данни; модернизирани материално-техническа база за обучение и научни изследвания; кариерно развитие на академичния състав.

Наличието на обстоятелства, свързани с пандемията, налагат и СУК да се приспособи към новите реалности. Създадени са подходящи условия и интернет-базирана среда за анкетиране и прилагане на съвременни методи и технологични решения в образователния процес, увеличен е обемът на електронните учебни материали и са осигурени допълнителни връзки с външни ресурси и бази данни.

За подобряване на резултатността и ефикасността на СУК, включително на тенденциите по отношение на удовлетвореност на клиентите и обратната информация от съответните заинтересовани страни, са приети решения за стимулиране на мотивацията и ангажираността на студентите в процеса на обучение.

Външният и вътрешният мониторинг показват изпълнение на поставените цели по качеството.

Технически университет – Габрово поддържа материални, информационни и учебни ресурси за качествен учебен процес, научни изследвания и развитие на академичния състав, като осигурява финансово образователния процес, гарантира финансова стабилност без задължения към външни организации и обезпечава необходимата обща и специфична учебна и материална база, компютърна техника, лицензирани софтуерни продукти, интернет с неограничено потребление, съвременно оборудване и апаратура в учебните, научноизследователските и научно-производствените лаборатории, читателски места и необходимите библиотечни единици на хартиен и електронен носител в съвременна университетска библиотека.

Непрекъснатото подобряване на качеството на обучение, на научните изследвания и академичния състав е систематичен процес, включващ планиране, изпълнение, контрол и оценка на извършените планирани дейности.

На 25.03.2021 г. е утвърдена от Ректора на ТУ-Габрово Програма (годишен план) за вътрешни одити. Обект на одити са: ръководство на ТУ-Габрово – Ректор, зам.-ректори, ръководител АСС, факултети „Електротехника и електроника“, „Машиностроене и

уредостроене” и „Стопански”, Технически колеж – Ловеч, Център по качеството на обучение (ЦКО) и други.

Съгласно времеви график, в съответствие с плановете и Програмата за вътрешни одити, са одитирани общо 10 университетски звена. Докладите от одитите със съответните препоръки за подобряване на качеството на учебния процес са предоставени на деканите на факултетите и на директора на ТК-Ловеч.

При проведените през 2021 г. вътрешни планови и извънпланови одити, както и при извършения външен одит от сертифициращия орган DQS GmbH не са установени несъответствия и няма предприети коригиращи действия по Процедура ПР1 – 04 „Управление на несъответствия и коригиращи действия” на СУК.

Общата оценка от проведения междинен одит на Системата за управление на качеството от представители на DQS GmbH е, че системата в пълна степен е ефикасна и удовлетворява изискванията на стандарт БДС EN ISO 9001:2015. В доклада на сертифициращия орган е посочен и потенциал за подобряване, за изпълнението на който са взети мерки и са набелязани действия, за да бъде изпълнен до следващия одит на DQS GmbH.

В Университетската информационна система периодично се публикуват докладите от одитите на СУК, решенията на Акредитационния съвет и постоянните комисии на НАОА при акредитация и следакредитационно наблюдение и контрол на професионалните направления и докторските програми, както и получените сертификати.

Общият брой на проведените и обработените анкетни проучвания на студенти и докторанти в трите факултета на ТУ-Габрово и в ТК-Ловеч за 2021 г. е показан в *Таблица 6.1*. Част от анкетните проучвания, касаещи анкетирането на студенти във връзка с атестирането на преподаватели, са извършени изцяло с електронната система за анкетиране, което е доказателство за нейната работоспособност.

Таблица 6.1. Проведени анкетни проучвания от ЦКО през 2021 г.

Целева група	Брой анкетиран
Новоприети студенти: ОКС „професионален бакалавър”; ОКС „бакалавър”; ОКС „магистър”.	364
Завършващи студенти: ОКС „професионален бакалавър”; ОКС „бакалавър”; ОКС „магистър”.	140
Завършили студенти: ОКС „професионален бакалавър”; ОКС „бакалавър”; ОКС „магистър”.	590
Докторанти	7
ОБЩО	1101

Информацията от проведените анкетни проучвания на студентското мнение относно качеството на обучение и научните изследвания и резултатите от извършените планови и извънпланови одити периодично се анализират и съхраняват в съответствие с Вътрешните правила за организирането на дейностите по съхраняване, опазване, обработване и справочно използване на документите в Учрежденския архив на Технически университет – Габрово.

В ТУ-Габрово се поддържа, актуализира и прилага вътрешно-нормативна уредба, обхващаща всички етапи на жизнения цикъл на студентите и докторантите (права и задължения; прием, обучение и дипломиране; административно обслужване; участие в научноизследователска дейност; информационно и библиотечно осигуряване; кариерно

развитие; практическа подготовка; студентска мобилност; допълнителна квалификация и професионално обучение), която е публично оповестена на интернет страницата на Университета (<https://www.tugab.bg/documents/vatreshno-normativni-dokumenti>).

Управлението на риска в СУК е свързано с Мандатната програма на ръководството на Технически университет – Габрово за периода 2019-2023 година и с политиката по качеството на Университета. Посредством прилагането му на всички равнища в СУК са постигнати желаните резултати, като са преодолени и редуцирани отрицателните рискове.

През 2021 г. със заповеди на Ректора на ТУ-Габрово №3-01-245/15.06.2021 и №3-01-273/26.06.2021 г. е проведено от ЦКО целево обучение на членовете на Университетската и Факултетните комисии по качеството на обучение на тема „Електронно анкетиране в ТУ-Габрово“ с акцент върху новата система за електронно анкетиране, успешно стартирала в Университета. Със заповед на Ректора на ТУ-Габрово №3-01-481/11.11.2021 г. е проведено и обучение на административния персонал на тема „Система за оценяване и поддържане на качеството на обучение и академичния състав. Електронно анкетиране в ТУ-Габрово“.

Центърът за качеството на обучение оказва перманентно съдействие при подготовката на документация за програмна акредитация и САНК на професионални направления и докторски програми, както и за институционална акредитация и САНК на ТУ-Габрово.

6.3. Вътрешно-нормативни документи

За ефективно управление и функциониране на ТУ-Габрово през 2021 г. са актуализирани следните нормативни документи: Правилник за организацията и дейността на Студентски съвет на Технически университет - Габрово; Правилник за приемане на студенти в Технически университет – Габрово; Правилник за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Технически университет – Габрово; Правилник за работа по програма „Еразъм+”, Ключова дейност 1: Образователна мобилност в Технически университет - Габрово между програмни и партниращи страни; Правилник за признаване на придобито висше образование, образователна и научна степен „доктор” и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища в Технически университет – Габрово; Правилник за устройството и дейността на Центъра за следдипломна квалификация към Технически университет – Габрово; Правилник за устройството и дейността на Центъра за професионално обучение към Технически университет – Габрово; Правилник за организацията и дейността на Университетски кариерен център към Технически университет – Габрово; Правила за публикуване в Университетското електронно издателство; Правилник за дейността на Университетската библиотека при Технически университет – Габрово; Правила за съставяне, разпределение, управление и отчитане на бюджета на Технически университет - Габрово; Вътрешни правила за работната заплата в Технически университет – Габрово; Правила за отпускане на държавни стипендии в Технически университет – Габрово.

Приети са нови стратегически документи, правилници и университетски стандарти – Програма за постигане на финансова устойчивост и повишаване на оценката на предлаганото от Технически университет – Габрово висше образование; Годишни оперативни цели за развитие на Технически университет – Габрово за 2021 година; План за дейността на ТУ-Габрово за 2021 година; Нормативи за натовареност на академичния състав за учебните 2021-2022, 2022-2023 и 2023-2024 години; Правилник за дейността на Технологичен парк на Технически университет – Габрово; Правилник за организиране и провеждане на дистанционна форма на обучение в Технически университет – Габрово; Правилник за устройството и дейността на Центъра за електронно и дистанционно обучение в Технически университет – Габрово; Вътрешни правила за финансово стимулиране на публикационната активност в Технически университет – Габрово; Система за вътрешен контрол в Технически университет – Габрово; Вътрешни правила за управление на цикъла на обществените поръчки в Технически университет – Габрово; Вътрешни правила за организирането на дейностите по съхраняване, опазване, обработване и справочно използване на документите в Учрежденския архив на Технически колеж – Ловеч.

6.4. Изводи и препоръки

- Дейностите, свързани с програмна акредитация и следакредитационно наблюдение и контрол на ТУ-Габрово, на професионални направления и докторски програми, са извършвани в съответствие със Закона за висшето образование, Правилника за дейността на Националната агенция за оценяване и акредитация, критериалните системи за програмна акредитация, процедурите за следакредитационно наблюдение и контрол на НАОА и Системата за управление на качеството в ТУ-Габрово.
- Технически университет – Габрово получи програмна акредитация на професионално направление 3.7 Администрация и управление на основание на обща оценка по критериите 8,33.
- Във връзка с процедурата за следакредитационно наблюдение и контрол на ТУ-Габрово са представени в Постоянната комисия за следакредитационно наблюдение и контрол на НАОА Доклад за изпълнение на препоръките, посочени в решението на Акредитационния съвет на НАОА за институционална акредитация на ТУ-Габрово, в рамките на четиригодишния следакредитационен период и Доклад по прилагането на вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и на академичния състав в рамките на четиригодишния следакредитационен период. Докладите включват информация за планираните и реализирани дейности и получените резултати при изпълнение на препоръките от Акредитационния съвет на НАОА, както и информация за изпълнението на критериите за следакредитационно наблюдение и контрол върху прилагането на вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството на обучение и на академичния състав на висшите училища.
- Препоръките на Акредитационния съвет и на постоянните комисии на НАОА се изпълняват при спазване на посочените срокове, като изпълнението им се документира чрез решения на катедрени съвети, факултетни съвети, Съвет на колежа и Академичен съвет. Разработените и приети програми от мерки и доклади за изпълнение на препоръките, формулирани при програмната акредитация на професионални направления и докторски програми, са публикувани в УИС.
- В ТУ-Габрово успешно функционира Система за управление на качеството, която е сертифицирана по стандарт ISO 9001:2015. Сертификатът е със срок на валидност до 18.10.2022 г.
- При реализираните през 2021 г. външни и вътрешни одити не са установени несъответствия и няма предприети коригиращи действия по Процедура ПР1 – 04. „Управление на несъответствия и коригиращи действия” на СУК.

7. АДМИНИСТРАТИВНО-СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ

Усилията и задълженията на Административно-стопанския сектор при ТУ-Габрово през 2020 г. са насочени към:

- ✓ създаване на оптимални условия за осъществяване на основните дейности на Университета - обучение и научни изследвания;
- ✓ управление на собствеността и приходите от нея с грижата на добър стопанин;
- ✓ намаляване на разходите за електроенергия и топлоенергия, вода, материали за домакинства и поддръжка на сградния фонд.

7.1. Административна дейност

7.1.1. Обезпечаване на провеждането на процедурите по ЗДС, ЗОП

Задължения на администрацията са подготовката, организацията и провеждането на процедурите за отдаване под наем, доставка на машини, съоръжения, стоки и услуги,

възлагането на строително-ремонтни дейности, продажбата на движими вещи - частна държавна собственост.

През 2021 г. в Регистъра на договорите са вписани 89 документа (договори и анекси), сред които договори за наем, абонаментно поддържане и изработка, договори за доставка на услуги, стоки и машини, договори за съвместна дейност, за строително-ремонтни работи, за сътрудничество и др.

Проведени са 23 открити процедури по смисъла на ЗОП, 4 процедура чрез публично състезание, 2 процедури чрез събиране на оферти с обяви, 2 процедури чрез договаряне без предварително обявление и 1 процедура чрез пряко договаряне. Въз основа на тях са сключени договори за доставки и услуги.

Документалната и организационната подготовка на съществена част от проведените процедури и поети ангажименти, както и последващият контрол по изпълнение на договорените текстове са задължение и отговорност на Административно-стопанския сектор.

7.1.2. Обезпечаване на дейността

През 2021 г., във връзка с дейността на ТУ–Габрово, са извършени разходи за (Таблица 7.1):

- канцеларски материали – 6739 лева към фирма, избрана за доставчик след проведена процедура по ЗОП;
- печатни и копирни услуги – ТУ–Габрово използва базата към УЦНИТ;
- телефон и GSM услуги – 11934 лева към фирма БТК АД, гр. София.

Таблица 7.1. Разходи за канцеларски материали, телефон и GSM услуги, лв.

№	Показатели	2019 г.	2020 г.	2021 г.
1.	Канцеларски материали	19645	11462	6739
2.	Телефон и GSM услуги	9289	10056	11934

7.1.3. Условия на труд

Осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд в ТУ-Габрово се извършва съобразно спецификата на провежданата дейност, изискванията на техническото, технологичното и социалното развитие и с цел защита на живота, здравето и работоспособността на работещите. Спазват се изискванията на Закона за здравословни и безопасни условия на труд (ЗЗБУТ) и на актуалните наредби и правилници за осигуряване на безопасност и здраве. Оформена е и се поддържа изискващата се от нормативните актове документация, осъществява се контрол по спазването на нормите и изискванията по безопасност и здраве при работа, изпълняват се и произтичащите от това задължения на преките ръководители, преподавателите и служителите.

Във връзка с ангажиментите на ТУ–Габрово по ЗЗБУТ е извършено следното:

- Оформена е и се поддържа изискващата се от нормативните актове документация, необходима за контрол по спазване на нормите и изискванията по безопасност и здраве при работа. Контролира се и изпълнението на задълженията на ръководителите и работещите.

- Осигурено е обслужване от външна служба по трудова медицина – ИКОНОМИКС-М ЕООД, гр. Севлиево.

- Успешно работи Комитетът по условия на труд, включващ в състава си представители на работодателя и на преподавателите и служителите в Университета.

- Лицата, провеждащи начален инструктаж, са преминали обучение съгласно Наредба РД-07-2.

- Преподавателите и служителите, които обслужват машини и съоръжения, притежават необходимата квалификация и правоспособност. През месец март в ЦСДК при ТУ–Габрово е проведено обучение на лицата, за които се изисква да притежават квалификационна група по електробезопасност.

- Съоръженията с повишена опасност, подлежащи на технически надзор, са изправни и са изпитани в срока, указан в съответните за това наредби. Осигурени са с ревизионни книги.

7.1.4. Социална политика

Социалната политика на ТУ–Габрово през 2021 г. цели изграждане на стабилно партньорство и диалог със синдикалните организации и академичната общност при решаването на трудови и социални въпроси, въвеждане на механизми за повишаване на мотивацията и трудовото възнаграждение на преподавателите и служителите в съответствие с ефективността и качеството на извършваната от тях работа, както и осигуряване на добри условия за труд, места за отдих, медицинско обслужване, сигурност и чистота. В резултат на конструктивните взаимоотношения и работа с ръководствата на трите синдикални организации на територията на ТУ–Габрово в сферата на социалната политика е извършено следното:

- Проведени са две заседания на Комисията за социално подпомагане, като са взети решения за отпускане на парични помощи на двама служители;

- Извършени са необходимите дейности за поддържане на материалната база на почивните бази „Потока” и в село Младен, управлявани от ТУ–Габрово, с цел осигуряване на сградния фонд. През 2021 г. почивните бази са функционирали с намален капацитет в съответствие с въведените противоепидемични мерки за борба с COVID-19.

7.1.5. Взаимодействие с институции

При изпълнение на преките си задължения административно-стопанското направление в ТУ–Габрово кореспондира компетентно и коректно с МОН, Министерството на финансите, Агенцията за енергийна ефективност, Националния статистически институт, ОД „Главна инспекция по труда”, ОД „Полиция”, РС „Пожарна безопасност и защита на населението”, ОД „Гражданска защита”, Областен Управител, Община Габрово и др. През 2021 г. това е реализирано при строго спазване на въведените противоепидемични мерки.

7.2. Стопанска дейност

Стопанската дейност на ТУ–Габрово включва управление на собствеността и управление на разходите.

7.2.1. Управление на собствеността

7.2.1.1. Управление на собствеността, извън необходимата за учебния процес

- *Собственост под наем*

Към 31.12.2021 г. с договори за наем са 14 обекта, собственост на ТУ–Габрово. В края на 2021 г. е подготвена документация и е обявен търг за отдаване под наем на недвижим имот – публична държавна собственост, представляващ поземлен имот с площ 14903 кв. м., управляван от ТУ–Габрово, обект за образование, игрище и лекоатлетическа писта, намиращи се в гр.Габрово, кв. Сирмани.

През 2021 г. хотелът към УК6 и почивните бази „Потока” и в село Младен са работили в условия на ограничения и спазване на въведените строги противоепидемични мерки в страната. Това включва и организирането на засилен режим на почистване и дезинфекция съгласно предварително съгласуван и приет алгоритъм, посочен в нормативните разпоредби на Министъра на здравеопазването.

Приходите от наемни договори за 2021 г. са представени в *Таблица 7.2*, а приходите от нощувки в хотелската част на УК6 и в почивните бази на ТУ–Габрово - в *Таблица 7.3*. Приходите от наеми по договори, както и приходите от нощувки са по-малки в сравнение с предходни години, което е свързано с необходимостта от спазване на въведените противоепидемични мерки.

- *Студентско общежитие*

През 2021 г. студентско общежитие към УК6 е работило при спазване на всички въведени противоепидемични мерки, регламентирани със заповеди на Министъра на

здравеопазването, Министъра на образованието и науката и на Ректора на ТУ-Габрово. В сградата на общежитието редовно са извършвани мероприятия по засилен контрол на пропускателния режим, по дезинфекция, по дезинсекция и ежедневна хигиена с цел опазване на здравето на настанените студенти.

Таблица 7.2. Приходи от наеми по договори, лв.

№	Показатели	2019 г.	2020 г.	2021 г.
1.	Приходи от наеми	107 651	94260	93700
1.1.	Приходи от наеми на търговски обекти	46766	33417	35987
1.2.	Приходи от наеми на студентски общежития	58683	57753	54442
1.3.	Приходи от наеми на ведомствени жилища	2182	3090	3270

Таблица 7.3. Приходи от наеми и нощувки, лв.

№	Обект	2019 г.	2020 г.	2021 г.
1.	Хотел УК6	46305	22597	13148
2.	Студентско общежитие УК6	12250	4990	2234
3.	База „Потока”	6600	4020	4830
4.	База с. Младен			
5.	УчКЦ			

В сградата на студентското общежитие са направени следните ремонти: основен ремонт на стаята за портиери; основен ремонт на 5 броя стаи с общо предназначение, една от които е обособена и обзаведена като фитнес зала; боядисване и освежаване на коридорите на първи и втори етаж; профилактика на етажните електрически табла; възстановяване и профилактика на осветлението на зелените площи; изграждане на дървена беседка.

През 2021 г. в студентското общежитие са настанени 130 студенти, присъствието на които е различно поради въведеното обучение със средствата на информационните и комуникационните технологии.

7.2.1.2. Поддържане на материалната база

Поддържането на материалната база включва дейности по основни и текущи ремонти на сградния фонд, хигиенизиране на помещения, облагородяване на прилежащите територии – паркинги и зелени площи.

През 2021 г. са извършени основни и текущи ремонти, свързани с: ремонт на покриви; отводняване от природни води на помещения, стени и основи на сгради; отстраняване на загуби при енергоносители; осветлението на сградите (*Таблица 7.4*).

Основните и текущите ремонти са възложени за изпълнение от външни фирми, предложили икономически най-изгодна оферта на проведените от ТУ-Габрово обществени поръчки и покани. Тези ремонти в учебните корпуси са насочени за обновяване на сградния фонд, прилежащите територии, учебните помещения и общо поддържане на материалната база. По количествени и стойностни параметри те са представени в *Таблица 7.4*.

Текущото поддържане и обновяването на сградния фонд на ТУ-Габрово се извършват и от работниците, назначени по поддръжка, от електроинженерите, машинните инженери и майсторите научна апаратура, назначени в катедрите на Университета.

Таблица 7.4. Реконструкция и модернизация на сградния фонд

Основни и текущи ремонти	
Ремонтни дейности в учебните корпуси (УК) и бази	
Ремонтни дейности в УК3: ремонт на зала 3106 - шпакловане и боядисване с латекс на стени, подмяна на ел. контакти и ел. ключове, поставяне на ламинат, доставка на ново обзавеждане.	2972 лв.
Ремонт на покриви с полагане на ново хидроизолационно покритие за УК3, УК6, трафопост УК5, УК5 и УК1 – общо 928 кв м.	24500 лв.
Строително-монтажни работи (СМР) в Технологичния парк на ТУ-Габрово – „Асфалтиране на алеи в ПИ Вили”.	58082 лв.
Проектиране на СМР за обект „Основен ремонт с реконструкция и енергоспестяващи мерки на Почивна станция в с. Поток на Технически университет - Габрово“.	8760 лв.
Проектиране на СМР за обект „Основен ремонт, реконструкция и въвеждане на енергоспестяващи мерки в сграда Битова къща”, част от Технологичния парк.	5760 лв.
Поставяне на алуминиеви щори в сгради на Технологичния парк на ТУ-Габрово.	1554 лв.
СМР в база УчКЦ – ремонт на фасади, ремонт на дограма, покрив, вътрешен ремонт на стаи и бани.	56122 лв.
Обзавеждане на 4 броя стаи в база УчКЦ.	4373 лв.
СМР „Благоустройство на част от терена на ТУ-Габрово, включително паркинг южно от Учебен корпус №1“.	274 286 лв.
СМР „Изпълнение на услуга по премахване на съществуваща и засаждане на нова растителност на част от терена на ТУ-Габрово, южно от Учебен корпус №1“.	35789 лв.
Упражняване на строителен надзор при изпълнение на СМР „Благоустройство на част от терена на ТУ Габрово, включително паркинг южно от Учебен корпус №1“.	5400 лв.
Упражняване на авторски надзор на обект „Благоустройство на част от терена на ТУ Габрово, включително паркинг южно от Учебен корпус №1“.	5486 лв.
Проектиране на СМР за обект „Благоустройство на част от терена на ТУ Габрово, включително паркинг южно от Учебен корпус №1“.	14388 лв.
Целогодишно поддържане на зелени площи на ТУ-Габрово.	30216 лв.
Ремонтни дейности в Студентско общежитие УК6	
СМР „ Изграждане на беседка с размери 3,50/3,50 m - височина 2,20 m/ в билото 3.10 м/ в района на УК6.	6122 лв
Изкърпване на стени, шпакловка, боядисване с латекс и поставяне на ламинат по пода в 5 броя стаи. Боядисване на коридори на 2 и 3 етаж. Монтиране на 12 броя интериорни врати.	3000 лв.
Ремонтни дейности в Хотел към УК6	
Изкърпване на стени, шпакловка и боядисване с латекс по коридори и в 8 броя стаи, с поставяне на ламинирано покритие на пода в една от тези стаи.	2500 лв.
Поставяне на нови первази и боядисване на врати в 10 броя стаи.	
ВиК ремонтни дейности в бани: подмяна на кранове; подмяна на тоалетни казанчета с нови; подмяна на гъвкави връзки и сифони.	
ОБЩО	539 310 лв.

През целия отчетен период и основно по време на ваканциите, след предварително систематизиране по степен на необходимост и разход на средства, са извършени ремонтни дейности във всички учебни корпуси и бази на Университета, както следва:

- ремонт, почистване и възстановяване на покриви за учебни корпуси УК1, УК2, УК2А, УБ, УК5, УК6, централен склад, учебни халета, сградите на комплекс „Вили”, база „Потока”;
- ремонти в учебните корпуси, свързани с отстраняване на повреди и аварии на ВиК инсталациите, санитарните помещения, отоплителната система, подмяна на радиатори;

- ремонти, свързани с електроинсталации, осветление, електрически табла, електрически контакти, електрически машини и съоръжения;

- строително-монтажни ремонти, свързани с: боядисване на кабинети, зали и лаборатории; възстановяване и почистване на шахти, отводнителни канали и водосточни тръби; зидаро-измазване на фуги, стени, възстановяване на фаянс, тротоари и подпорни стени;

- целогодишно поддържане и почистване на прилежащите територии, на зелените площи и паркингите към всички учебни корпуси и сгради на Университета.

През 2021 г. поддържането на хигиената в корпусите се извършва от 21 чистачки. Вложени са хигиенни материали и инвентар на обща стойност 10231 лева (*Таблица 7.6*).

7.2.1.3. Опазване на собствеността

Опазването на собствеността от външни и други нерегламентирани посегателства се осъществява чрез монтираната сигнално-охранителна техника и договор за охрана чрез СОТ с фирма СОТ-ЕООД, град София. Пропускателният режим в сградите се осъществява с назначени тринадесет служители, изпълняващи длъжността портиер.

С пожароизвестителни системи (ПИС) са осигурени Университетската библиотека, учебни корпуси УК1, УК2, УК2А и УК5 и Технологичен парк – база Вили.

С цел противопожарна превенция и изпълнение на изискванията на нормативната база, с вътрешни заповеди и подписани договори, ежегодно се осигуряват надзорът на съоръженията с повишена опасност, сигурността на мълниезащитата на корпусите, изправността на електрическите уреди и електрическите контакти, годността на пожарогасителите, изправността на пожарните кранове и асансьорните уредби.

В изпълнение на чл.12 (1) на ЗДС задължително ежегодно се застрахова застроената публична държавна собственост на ТУ–Габрово.

В сградите на ТУ-Габрово – Университетска библиотека, УК1, УК2, УК2А, УК3-каса, УК5, УК6 и Технологичен парк – база Вили, с цел опазване на имуществото са изградени и се поддържат от служители на Университета сигнално-охранителни системи (СОС).

Сравнение на направените разходи по години и позиции е представено в *Таблица 7.5*.

7.2.2. Управление на разходите

При изразходването на средствата за административни и стопански разходи в ТУ–Габрово (*Таблица 7.6*) се спазват разпоредбите на Закона за държавния бюджет, действащото законодателство за управление на собствеността и Системата за финансово управление и контрол.

С действащите вътрешни правила и заповеди ръководството на Университета се стреми да минимизира рисковете от разхищения на материали, енергоносители – ток и горива, на вода и телефони, като се използва икономично и ефективно ограниченият паричен ресурс.

Таблица 7.5. Разходи по опазване на собствеността, лв.

№	Показатели	2019 г.	2020 г.	2021 г.
1.	Охрана на ТУ-Габрово (охрана на учебни корпуси и сграда на общежитие към УК6)	3994 (охрана чрез СОТ)	4453 лв. (охрана чрез СОТ)	4968 лв. (охрана чрез СОТ)
2.	Абонамент, поддръжка и ремонт ПИС	120 лв./мес.	200 лв./мес.	300 лв./мес.
3.	Ремонт и презареждане на пожарогасители	2775	0 (отложено за 02.2021 г.)	2872
4.	Годишно обслужване на вътрешни пожарни кранове, шлангове и пожарни касети	496	924	972

Таблица 7.5.

№	Показатели	2019 г.	2020 г.	2021 г.
5.	Абонаментна поддръжка и ремонт на асансьорни уредби	220 лв./мес. за 4 бр. АУ	312 лв./мес. за 5 бр. АУ	312 лв./мес. за 5 бр. АУ
6.	Технически надзор на СПО	780	780	1020
	Технически надзор на АУ	220	отложено за 01.2021 г.	220
7.	Измерване на газови емисии, изпускани в атмосферата	Няма измерване	Няма измерване	1818 лв.
8.	Дезинфекция и дератизация – ДДД обеззаразяване на обекти:	1969	2098	1685
	- Абонаментна поддръжка	864	-	
	- Допълнителни дейности по дезинфекции	1105	-	
9.	Застраховка публична държавна собственост	6996	5839	3354
10	Абонаментно техническо обслужване на газови съоръжения	1620	1620	1620
11.	Абонаментно поддържане на зелени прилежащи площи към УК1, УК2, УК3, УБ, УК6 и Вили	12600 лв. (УК1, УК2, УК3, УБ, УК6 и Вили	22670	30216

Таблица 7.6. Справка за разходите, лв.

Вид на разхода	2019 г.	2020 г.	2021 г.
Електрическа енергия	91832	110 435	144 263
Гориво за отопление: природен газ	146 693	122 664	141 998
Вода	37128	26459	18078
Телефонни разходи	9289	10056	11934
Хигиенни, почистващи препарати и консумативи	18086	15174	10231
Пране бельо – хотел и почивни бази	5207	2630	1912

8. ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДНА ДЕЙНОСТ

Изпълнението на бюджета на Технически университет – Габрово към четвъртото тримесечие на 2021 г. се осъществява чрез изпълнението на бюджета на УЦНИТ и бюджета на първостепенния разпоредител – ТУ-Габрово.

Консолидираният бюджет на ТУ-Габрово е приет и утвърден от Академичния съвет с Протокол №6/28.01.2021 г. Към края на четвъртото тримесечие на 2021 г. настъпилите промени в бюджета на ТУ-Габрово се дължат на извършена промяна в бюджета от първостепенния разпоредител – МОН на основание на чл. 112, ал. 3 от Закона за публичните финанси (ЗПФ) с увеличение на субсидията за издръжка на обучението (писмо с изх. №0415-10/25.02.2021 г. и писмо с изх. №0415-11/25.02.2021 г.), увеличение на субсидията за капиталови разходи (писмо с изх. №0415-7/16.04.2021 г.), увеличение на субсидията със средства за физическа активност, физическо възпитание, спорт (писмо с изх. №0415-40/15.07.2021 г.), увеличение на субсидията за издръжка на обучението (писмо с изх. №0415-

51/23.09.2021 г.), допълнителни трансфери от МОН за подпомагане на бюджета на ТУ–Габрово в размер на 194 163 лева, от които 178 029 лева за издръжка и други текущи разходи и 16134 лева за социално-битови разходи на студенти и докторанти (писмо с изх. №0415-63/18.11.2021 г.), увеличение на трансферите за капиталови разходи в размер на 120 000 лева (писмо №0415-65/30.11.2021 г.). Общата рамка на бюджета е увеличена с корекциите от МОН с общ размера от 519 727 лева. Направени са вътрешнокомпенсирани корекции в бюджета с решения на Академичния съвет – протоколи №10/27.05.2021 г., №11/29.06.2021 г., №1/28.09.2021 г., №2/26.10.2021 г., №3/30.11.2021 г. и №4/14.12.2021 г.

8.1. Изпълнение на приходната част на бюджета

Приходната част на бюджета е изпълнена в размер на 9 985 875,00 лева, представляващи 102% от годишния план.

Изпълнението на собствените приходи е в размер на 2 522 169,00 лева., което представлява 101,8% от годишния план. Приходите от такси на студенти и докторанти за обучение са в размер на 2 122 818,00 лева, приходите от наеми на имущество са в размер на 99392,00 лева, което е 98,4% спрямо годишния план, приходите от такси на Център за следдипломна квалификация са в размер на 110 907,00 лева. Относителният дял на собствените приходи в общия обем на приходите към месец декември 2021 г. е 25,3%.

Получената субсидия от МОН е в размер на 7 638 727,00 лева, в т.ч. трансфери за поети осигурителни вноски и данъци - 2 420 844,00, което представлява 100% изпълнение спрямо годишния план. Получени са трансфери от БАН в размер на 9000 лева, отчетени по §§ 61-01. Предоставени са трансфери на МТСП за съфинансиране на дейности по проект, финансиран от „Проект Красива България“ в размер на 177 359,00 лв., отчетени по §§ 61-02. Предоставени са трансфери за финансиране на дейности по проекти на Европейския съюз (ЕС) в размер на (-) 6662 лева, отчетени по §§ 62-02. Относителният дял на субсидията и трансферите в общия обем на приходите за 2021 г. е 74,7%.

Финансирането на дефицита включва:

- събрани средства и извършени плащания от/за сметки за средства от ЕС в размер на - (-) 205 684,00 лева;
- суми по разчети между бюджети, сметки и фондове за поети осигурителни вноски и данъци в размер на - (+)165 387,00 лева;
- друго финансиране, отчетено по § 93 00 в размер на (+) 23044 лева;
- наличности на средства по банкови левови и валутни сметки в началото на годината в размер на 4 446 651,00 лева;
- наличности на средства по банкови левови и валутни сметки в края на периода в размер на (-) 4 083 443 лева.

8.2. Изпълнение на разходната част на бюджета

За финансиране на дейността на ТУ-Габрово и на неговия разпоредител с бюджет УЦНИТ към четвъртото тримесечие на 2021 г. са изразходвани общо 10 331 830,00 лева, което представлява 81,8% от годишния план на разходите. Разпределението по групи разходи е, както следва:

- Разходи за персонал – 7 049 682,00 лева, което представлява 90,1% от утвърдения годишен план.
- Разходи за задължителни осигурителни вноски, дължими от работодателя – 1 154 076,00 лева, което представлява 95,6% от утвърдения годишен план.
- Разходи за издръжка – 979 651,00 лева, което представлява 67,7% от утвърдения годишен план.
- Разходи за стипендии на студенти и докторанти – 808 260,00 лева, което представлява 75,6% от утвърдения годишен план.
- Разходи за основен ремонт и придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи – 262 786,00 лева, което представлява 26,6% от утвърдения годишен план.

- Други разходи (платени данъци и такси и членски внос) – 77375,00 лева, което представлява 82,7% от утвърдения годишен план.

Най-голям относителен дял в общия обем на разходите към месец декември 2021 г. имат разходите за персонал – 68,2%, разходите за задължителни осигурителни вноски от работодателя – 11,2%, разходите за издръжка – 9,5% и разходите за стипендии – 7,8%.

Към четвъртото тримесечие на 2021 г. разходите за Студентския съвет на ТУ–Габрово са в размер на 6317,00 лева, което представлява 29,8% от планувания 1% от събраните такси за обучение.

Изпълнението на разходите по утвърдения лимит за представителни разходи на Ректора е в размер на 5572,00 лева, което представлява 55,7% от гласувания от Академичния съвет лимит – 10000 лева.

Посочените разходи в отчета за касовото изпълнение на бюджета са обезпечили дейността на Университета при следните натурални показатели:

- Средна щатна численост на персонала – 277 бройки.
- Средно приравнен брой студенти в ТУ–Габрово и ТК–Ловеч – 2294.
- Брой леглодни в студентските общежития в ТУ–Габрово и ТК–Ловеч – 21919.
- Брой хранодни в студентските столове в ТУ–Габрово и ТК–Ловеч – 928.

Разпределението на разходите по функции е, както следва:

- Функция „Общи държавни служби“, група В „Наука“ – 87998,00 лева.
- Функция „Образование“ – 10 243 832,00 лева.

8.3. Отчет за касовото изпълнение на сметките за средства от Кохезионния и структурните фондове на Европейския съюз

Към 31.12.2021 г. в ТУ–Габрово се изпълняват 5 проекта, финансирани от Кохезионния и структурните фондове на ЕС, четири проекта по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ и един проект по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“.

8.3.1. Приходна част на отчета за касовото изпълнение на сметките за средства от Кохезионния и структурните фондове на Европейския съюз

Приходната част на отчета за касовото изпълнение на сметките за средства от Кохезионния и структурните фондове на ЕС се формира от получени трансфери от Управляващия орган (УО) на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ за финансиране на дейностите по изпълнение на отделните проекти, предоставени от партньори средства по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ и заемообразно предоставени средства от бюджета на ТУ–Габрово. Приходите са в размер на 1 091 793,00 лева, разпределени, както следва:

- 6080,00 лева., отчетени в §§ 4743, получени чрез нефинансови предприятия текущи трансфери от КФП по международни и други програми;
- 1 078 961,00 лева, отчетени в §§ 6300 „Трансфери между сметки за средствата от ЕС (нето)“;
- 6752,00 лева – отчетени в §§ 6200 „Трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС (нето)“.

Финансирането на дефицита включва:

- събрани средства и извършени плащания от/за сметки за средства от ЕС в размер на 32573,00 лева.

8.3.2. Разходна част на отчета за касовото изпълнение на сметките за средства от Кохезионния и структурните фондове на Европейския съюз

За финансиране на дейностите по изпълнението на проектите са изразходвани средства в размер на 1 124 366,00 лева. Тяхното разпределение по видове разходи е, както следва:

- Персонал – 277 117,00 лева;

- Задължителни осигурителни вноски за сметка на работодателя – 29336,00 лева;
- Издръжка – 63877,00 лева;
- Разходи за стипендии – 204 000,00 лева;
- Разходи за придобиване на дълготрайни активи – 550 036,00 лева.

Най-голям относителен дял от общия обем на разходите имат разходите за придобиване на дълготрайни активи - 48,9%, разходите за възнаграждения – 24,6% и разходите за стипендии – 18,1%.

8.4. Отчет за касовото изпълнение на сметките за други европейски средства

Към 31.12.2021 г. е изготвен отделен отчет за касовото изпълнение на сметките за други европейски средства.

За периода 01.01.2021 г. – 31.12.2021 г. в ТУ–Габрово са изпълнявани 6 проекта, финансирани от ЕС.

8.4.1. Приходна част на отчета за касовото изпълнение на сметките за други европейски средства

Приходите в този отчет са формирани от получени от партньори от чужбина средства за изпълнение на проектите:

- 88,00 лева, получени средства, отчетени в §§ 4600 „Помощи и дарения от чужбина“;
- 170,00 лева, получени средства, отчетени в §§ 4700 „Получени чрез небюджетни предприятия средства от КФП по международни и други програми“;
- 198 543,00 лева, получени средства, отчетени в §§ 6300 „Трансфери между сметки за средствата от ЕС (нето)“;
- възстановени средства на бюджета на ТУ–Габрово в размер на (-) 90,00 лева, отчетени по §§ 6200 „Трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС (нето)“.

Финансирането на дефицита включва:

- събрани средства и извършени плащания от/за сметки за средства от ЕС в размер на (+) 173 109,00 лева.

8.4.2. Разходна част на отчета за касовото изпълнение на сметките за други европейски средства

За финансиране на дейностите по изпълнението на проектите са изразходвани средства в размер на 371 820,00 лева. Тяхното разпределение по видове разходи е, както следва:

- Персонал – 63039,00 лева;
- Задължителни осигурителни вноски за сметка на работодателя – 9970,00 лева;
- Текуща издръжка – 13460,00 лева;
- Трансфери от средства на ЕС – 274 894,00 лева;
- Разходи за придобиване на дълготрайни активи – 10457,00 лева.

Най-голям относителен дял в общия обем на разходите имат разходите за предоставени трансфери за партньори – 73,9% и разходите за персонал – 17%.

8.5. Отчет за касовото изпълнение на сметките за чужди средства

През периода 01.01.2021 г. – 31.12.2021 г са събрани средства за гаранции и депозити в размер на 43408,00 лева и са възстановени средства от събрани гаранции и депозити в размер на 85407,00 лева.

Наличните средства по банковата набирателна сметка в ТУ–Габрово в началото на периода са 74388,00 лева , а в края на периода - 32389,00 лева

При изпълнението на бюджета към 31.12.2021 г. са спазвани принципите за законосъобразност, ефективност и ефикасност, регламентирани в Закона за публичните финанси и Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор. От отчетните цифри и факти и направения анализ към отчета е видно, че политиката на ръководството за финансово управление на Университета за отчетния период е правилна, ефективна и законосъобразна.

9. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Резултатите, постигнати през 2021 г., са положителни и отговарят на основните задачи, заложи в Мандатната програма на ръководството на Технически университет – Габрово за периода 2019 – 2023 година.

- *Учебната дейност е организирана и проведена в съответствие със Закона за висшето образование, Правилника за дейността на Технически университет – Габрово, Правилника за организация на учебната дейност, Правилника за натрупване и трансфер на кредити, Правилника за приемане и обучение на докторанти в ТУ–Габрово и решенията на Академичния съвет.*
- *Организирана е и е проведена целогодишна кандидатстудентска кампания, в резултат на което държавният план-прием на студенти е изпълнен 86% за ОКС „бакалавър”, 72% за ОКС „професионален бакалавър“ и 108% за ОКС „магистър”.*
- *Бизнес-ориентираното обучение се утвърди като ефективна форма за организация на учебния процес, която съчетава теоретично обучение в Университета и практическо обучение във фирмите, гарантира успешна реализация на студентите и намира подкрепа сред работодателите в страната. През учебната 2020/2021 година 416 студенти от факултети „Машиностроене и уредостроене“, „Електротехника и електроника“ и „Стопански“ се обучават при тази форма на организация на учебния процес.*
- *Организирано е и е проведено обучение по две нови специалности за ОКС „бакалавър”- „Комуникационна техника и киберсигурност” от професионално направление 5.3 Комуникационна и компютърна техника и „Дигитална администрация“ от професионално направление 5.13 Общо инженерство). Разкрита е нова специалност в ОКС „магистър“, редовна и задочна форма на обучение – „Индустиален мениджмънт“ (професионално направление 5.13 Общо инженерство), за която е разработена и приета нова учебна документация (квалификационна характеристика и учебни планове).*
- *В съответствие с Правилника за организация на учебната дейност и Методическите указания за учебна документация в ТУ-Габрово е разработена и приета нова учебна документация (квалификационни характеристики, единни учебни планове и учебни програми) на двадесет и седем специалности от ОКС „магистър, от които седем - в професионално направление 5.1 Машинно инженерство, пет - в професионално направление 5.2 Електротехника, електроника и автоматика, две - в професионално направление 5.3 Комуникационна и компютърна техника, една - в професионално направление 5.6 Материали и материалознание, осем - в професионално направление 5.13 Общо инженерство, две - в професионално направление 3.4 Социални дейности и две специалности (4 магистърски програми) в професионално направление 3.7 Администрация и управление. По новите единни учебни планове е реализиран прием на студенти и е проведено обучение през зимния семестър на учебната 2021/2022 година.*
- *Актуализирани са учебните планове на специалности „Индустиален мениджмънт“ и „Стопанско управление“, ОКС „бакалавър“, редовна и задочна форма на обучение, „Иновационен и инвестиционен мениджмънт в индустрията“, ОКС „магистър“, редовна и задочна форма на обучение и Груповият учебен план за подготовка на докторанти в Технически университет – Габрово.*
- *Активността на преподавателите от ТУ–Габрово при ръководство и/или участие в национални и международни научноизследователски проекти е на*

високо ниво. Реализирани са: два проекта по Фонд „Научни изследвания“; четири проекта по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г.; два проекта по Националната пътна карта за научна инфраструктура; един проект по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г.; три международни научноизследователски проекта (два - по програма „Хоризонт 2020“ и един – по Програмата за участие на UNESCO).

- *Научните изследвания, финансирани със средства от държавния бюджет, са организирани и проведени в съответствие с изискванията на Министерството на образованието и науката. Реализирани са 24 научноизследователски проекта, резултатите от които са отразени в 136 научни публикации, от които 98 - в научни списания, симпозиуми и конференции в страната и 38 - в чужбина. Съвместната научна работа на преподаватели, студенти и докторанти при реализиране на тези проекти е отразена в Студентската научна сесия, по време на която са изнесени 50 доклада в три научни направления.*
- *Публикационната дейност на академичния състав е на добро ниво. Публикувани са 211 статии и доклада, от които 14 - в списания с импакт-фактор в Web of Science, а 53 - са реферирани в Scopus. Издадени са два нови броя на списание „Известия на Технически университет Габрово с общо 26 научни статии, от които 12 - на чуждестранни автори от Виетнам, Полша, Русия, Турция и Украйна. Необходимо е да се повиши активността на преподавателите по отношение на регистрирането на патенти и полезни модели на научните им разработки с финансиране на процедурите в съответствие с Правилника за управление на интелектуалната собственост на ТУ-Габрово.*
- *Разширена е дейността на Технологичния парк на ТУ-Габрово, обединяващ научноизследователската инфраструктура на центровете за компетентност и на Центъра за върхови постижения на територията на Университета. Необходимо е да се повиши използваемостта на високотехнологичното оборудване в лабораториите в Технологичния парк за научноизследователска, научно-приложна и приложна дейност, включително чрез съвместни договори с бизнеса и договори с външни възложители.*
- *На много добро ниво протече Международната научна конференция УНИТЕХ'21, по време на която в 8 секции са представени 109 доклада, от които 43 на чуждестранни участници. Конференцията е проведена хибридно, в условията на световната пандемия от COVID-19.*
- *Успешно е организирано хибридно провеждане на международната конференция The Sixth Junior Conference on Lighting LIGHTING 2021 в Технологичния парк на ТУ-Габрово, сборникът с доклади от която се реферира в Scopus.*
- *Приети са Вътрешни правила за финансово стимулиране на публикационната активност в Технически университет – Габрово. Реализирано е финансово стимулиране на преподаватели за 89 публикации в издания, които са реферирани и/или индексирани в Web of Science и/или Scopus.*
- *Технически университет – Габрово разполага с академичен състав на основен трудов договор, който отговаря на изискванията на Закона за висшето образование и осигурява качеството на учебния процес и научно-изследователската дейност.*

- *В Технически университет – Габрово са осигурени условия за развитие на академичния състав по реда на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника по прилагането му в ТУ–Габрово. През 2021 г. трима преподаватели успешно са защитили дисертации за придобиване на образователната и научна степен „доктор”, 2 преподаватели са придобили академичната длъжност „професор”, 6 преподаватели - академичната длъжност „доцент”, 2 преподаватели - академичната длъжност „главен асистент “ и 10 преподаватели - академичната длъжност „асистент“.*
- *Условия за приобщаване на ТУ–Габрово към Европейското образователно и научноизследователско пространство създава участието на преподавателския състав в образователни и научноизследователски проекти, финансирани по програми на Европейския съюз и по оперативни програми. През 2021 г. са изпълнявани 18 проекта, финансирани по програма „Еразъм+”, програма „Хоризонт 2020“, Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ и Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“.*
- *Дейностите, свързани с мобилност на студенти, докторанти, преподаватели и преподавателски състав по програма „Еразъм+”, са реализирани в условията на световна пандемия и разпространение на COVID-19. Тази обстановка дава отражение както на предварително планарните и реализираните мобилности, така и на осъществените командировки на преподавателския състав в чужбина.*
- *Материално-техническата база за учебния процес и научните изследвания непрекъснато се развива и обогатява със специализирано оборудване, компютърна и измервателна техника.*
- *Непрекъснато се усъвършенства информационната база за обучение и изследователска дейност. Университетската библиотека се развива като съвременна институция с модерна информационна система. Университетската компютърна мрежа, Университетската информационна система и автоматизираната деловодна система гарантират качествено изпълнение на дейностите в образователната и научноизследователската сфера.*
- *Във връзка с извънредната епидемична обстановка е създадена организация за провеждане на електронно и дистанционно обучение с участие на всички студенти и преподаватели на ТУ-Габрово посредством официалната платформа за електронно и дистанционно обучение DMoodle и платформата за провеждане на онлайн срещи Microsoft Teams. Създадени са условия за организиране и провеждане на онлайн академични, факултетни и катедрени съвети, както и на други онлайн работни срещи в ТУ–Габрово.*
- *Приети са нови стратегически документи, правилници и университетски стандарти и са актуализирани основни вътрешно-нормативни документи, необходими за ефективното управление и функциониране на ТУ–Габрово.*
- *Дейностите, свързани с акредитация и следакредитационно наблюдение и контрол на Университета, професионални направления и докторски програми, са извършвани в съответствие с критериалните системи на НАОА, при спазване на Закона за висшето образование и Правилника за дейността на Националната агенция за оценяване и акредитация.*
- *Развива се и се усъвършенства Системата за управление на качеството, която е сертифицирана по стандарт ISO 9001:2015.*